TUYỂN TẬP 200 BÀI TẬP LƯỢNG GIÁC CÓ LỜI GIẢI CHI TIẾT NĂM 2015

- ***Tài liệu được soạn theo nhu cầu của các bạn học sinh khối trường THPT (đặc biệt là khối 12).***
- ***Biên soạn theo cấu trúc câu hỏi trong đề thi tuyển sinh Đại học – Cao đẳng của Bộ GD&ĐT.***
- ***Tài liệu do tập thể tác giả biên soạn:***

1. ***Cao Văn Tú – CN.Mảng Toán – Khoa CNTT – Trường ĐH CNTT&TT Thái Nguyên (Chủ biên)***
2. ***Cô Trần Thị Ngọc Loan – CLB Gia Sư Thái Nguyên(Đồng chủ biên).***
3. ***Thầy Vũ Khắc Mạnh – CLB Gia sư Bắc Giang (Tư vấn).***
4. ***Nguyễn Thị Kiều Trang – SV Khoa Toán – Trường ĐHSP Thái Nguyên.***
5. ***Nguyễn Trường Giang – Khoa CNTT – Trường ĐH CNTT&TT Thái Nguyên.***
6. ***Lý Thị Thanh Nga – SVNC – Khoa Toán – Trường ĐH SP Thái Nguyên.***
7. ***Ngô Thị Lý – Khoa CNTT – Trường ĐH CNTT&TT Thái Nguyên.***

-
-
- ***Tài liệu đã được bổ sung và chỉnh lý lần thứ 2.***

Tuy nhóm Biên soạn đã cố gắng hết sức nhưng cũng không thể tránh khỏi sự sai xót nhất định.

Rất mong các bạn có thể phản hồi những chỗ sai xót về địa chỉ email:
caotua5lg3@gmail.com !

Xin chân thành cám ơn!!!

Chúc các bạn học tập và ôn thi thật tốt!!!

Thái Nguyên, tháng 07 năm 2014

Trưởng nhóm Biên soạn

Cao Văn Tú

Bài 1: Giải phương trình : $\sin^2 x + \sin 2x + 2\cos^2 x = 2$

Giải

$\sin^2 x + \sin 2x + 2\cos^2 x = 2$

$\Leftrightarrow$ sinx (2 cosx – sinx) = 0 $\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \sin x = 0 \\ \tan x = 2 \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = k\pi \\ x = \arctan 2 + k\pi \end{array}\right.$

Bài 2: Giải phương trình : $\cos 2x + 3\sin x - 2 = 0$

Giải

$\Leftrightarrow 1 - 2\sin^2 x + 3\sin x - 2 = 0 \Leftrightarrow 2\sin^2 x - 3\sin x + 1 = 0$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \sin x = 1 \\ \sin x = \dfrac{1}{2} \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \dfrac{\pi}{2} + k2\pi \\ x = \dfrac{\pi}{6} + k2\pi \ ,k \in \mathbb{Z} \\ x = \dfrac{5\pi}{6} + k2\pi \end{array}\right.$$

Bài 3: Giải phương trình : $\sqrt{3}\sin x + \cos x = \sqrt{2}$

Giải

$$\sqrt{3}\sin x + \cos x = \sqrt{2} \Leftrightarrow \frac{\sqrt{3}}{2}\sin x + \frac{1}{2}\cos x = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\Leftrightarrow \sin x \cos\frac{\pi}{6} + \cos x \sin\frac{\pi}{6} = \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \sin(x + \frac{\pi}{6}) = \sin\frac{\pi}{4}$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x + \dfrac{\pi}{6} = \dfrac{\pi}{4} + k2\pi \\ x + \dfrac{\pi}{6} = \dfrac{3\pi}{4} + k2\pi \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \dfrac{\pi}{12} + k2\pi \\ x = \dfrac{7\pi}{12} + k2\pi \end{array}\right. ,k \in \mathbb{Z}$$

Bài 4: Giải phương trình : $\sqrt{3}\sin x - \cos x = \sqrt{2}$

Giải

$$\Leftrightarrow \frac{\sqrt{3}}{2}\sin x-\frac{1}{2}\cos x=\frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\Leftrightarrow \sin x\cos\frac{\pi}{6}-\cos x\sin\frac{\pi}{6}=\frac{\sqrt{2}}{2}\Leftrightarrow \sin(x-\frac{\pi}{6})=\sin\frac{\pi}{4}$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x-\frac{\pi}{6}=\frac{\pi}{4}+k2 \\ x-\frac{\pi}{6}=\frac{3\pi}{4}+k2\pi \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=\frac{5\pi}{12}+k2\pi \\ x=\frac{11\pi}{12}+k2\pi \end{array}\right. ,k\in\mathbb{Z}$$

Bài 5: Giải phương trình : $2\sin^2 x+3\sin x\cos x-5\cos^2 x=0$

Giải

$$\Leftrightarrow 2\tan^2 x+3\tan x-5=0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \tan x=1 \\ \tan x=-\frac{5}{2} \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=\frac{\pi}{4}+k\pi \\ x=\arctan(-\frac{5}{2})+k\pi \end{array}\right. ,k\in\mathbb{Z}$$

Bài 6: Giải phương trình : $3(\sin 5x-\cos x)=4(\sin x+\cos 5x)$

Giải

$$\Leftrightarrow 3\sin 5x-4\cos 5x=4\sin x+3\cos x$$

$$\Leftrightarrow \frac{3}{5}\sin 5x-\frac{4}{5}\cos 5x=\frac{4}{5}\sin x+\frac{3}{5}\cos x$$

$$\Leftrightarrow \sin 5x\cos\alpha-\cos 5x\sin\alpha=\sin x\sin\alpha+\cos x\cos\alpha,\ (\frac{3}{5}=\cos\alpha,\frac{4}{5}=\sin\alpha)$$

$$\Leftrightarrow \sin(5x-\alpha)=\cos(x-\alpha)\ \Leftrightarrow \sin(5x-\alpha)=\sin(\frac{\pi}{2}-x+\alpha)$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} 5x-\alpha=\frac{\pi}{2}-x+\alpha+k2\pi \\ 5x-\alpha=\pi-\frac{\pi}{2}+x-\alpha+k2\pi \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=\frac{\pi}{12}+\frac{\alpha}{3}+k\frac{\pi}{3} \\ x=\frac{\pi}{8}+k\frac{\pi}{2} \end{array}\right.$$

Bài 7: Giải phương trình : $3\sin 3x-\sqrt{3}\cos 9x=1+4\sin^3 3x$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

Giải

$\Leftrightarrow (3\sin 3x - 4\sin^3 3x) - \sqrt{3}\cos 9x = 1$

$$\Leftrightarrow \sin 9x - \sqrt{3}\cos 9x = 1 \Leftrightarrow \sin(9x - \frac{\pi}{3}) = \sin\frac{\pi}{6} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \frac{\pi}{18} + k\frac{2\pi}{9} \\ x = \frac{7\pi}{54} + k\frac{2\pi}{9} \end{array}\right.$$

Bài 8: Giải phương trình : $\tan x - \sin 2x - \cos 2x + 2(2\cos x - \frac{1}{\cos x}) = 0$

Giải

Điều kiện: $\cos x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq \frac{\pi}{2} + k\pi$

$$(1) \Leftrightarrow \frac{\sin x}{\cos x} - \sin 2x - \cos 2x + 4\cos x - \frac{2}{\cos x} = 0$$

$$\Leftrightarrow \sin x - 2\sin x\cos^2 x - \cos 2x\cos x + 2(2\cos^2 x - 1) = 0$$

$$\Leftrightarrow \sin x(1 - 2\cos^2 x) - \cos 2x\cos x + 2\cos 2x = 0$$

$$\Leftrightarrow -\sin x\cos 2x - \cos 2x\cos x + 2\cos 2x = 0$$

$$\Leftrightarrow \cos 2x(\sin x + \cos x - 2) = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos 2x = 0 \\ \sin x + \cos x = 2 (vn) \end{array}\right. \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + k\frac{\pi}{2}$$

Bài 9: Giải phương trình : $8\sin x = \frac{\sqrt{3}}{\cos x} + \frac{1}{\sin x}$

Giải

Điều kiện: $\sin 2x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq k\frac{\pi}{2}$

$$(*) \Leftrightarrow 8\sin^2 x\cos x = \sqrt{3}\sin x + \cos x \Leftrightarrow 4(1 - \cos 2x)\cos x = \sqrt{3}\sin x + \cos x$$

$$\Leftrightarrow -4\cos 2x\cos x = \sqrt{3}\sin x - 3\cos x \Leftrightarrow -2(\cos 3x + \cos x) = \sqrt{3}\sin x - 3\cos x$$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$$\Leftrightarrow \cos 3x = \frac{1}{2}\cos x - \frac{\sqrt{3}}{2}\sin x \Leftrightarrow \cos 3x = \cos(x + \frac{\pi}{3}) \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \frac{\pi}{6} + k\pi \\ x = -\frac{\pi}{12} + k\frac{\pi}{2} \end{array}\right.$$

C2 (*) $\Leftrightarrow 8\sin^2 x\cos x = \sqrt{3}\sin x + \cos x \Leftrightarrow 8(1-\cos^2 x)\cos x = \sqrt{3}\sin x + \cos x$

$$\Leftrightarrow 8\cos x - 8\cos^3 x = \sqrt{3}\sin x - 3\cos x \Leftrightarrow 6\cos x - 8\cos^3 x = \sqrt{3}\sin x - \cos x$$

$$\Leftrightarrow 4\cos^3 x - 3\cos x = \frac{1}{2}\cos x - \frac{\sqrt{3}}{2}\sin x \Leftrightarrow \cos 3x = \cos(x + \frac{\pi}{3})$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \frac{\pi}{6} + k\pi \\ x = -\frac{\pi}{12} + k\frac{\pi}{2} \end{array}\right..$$

Bài 10: Giải phương trình : $9\sin x + 6\cos x - 3\sin 2x + \cos 2x = 8$

Giải

$$\Leftrightarrow 6\sin x\cos x - 6\cos x + 2\sin^2 x - 9\sin x + 7 = 0$$

$$\Leftrightarrow 6\cos x(\sin x - 1) + (\sin x - 1)(2\sin x - 7) = 0$$

$$\Leftrightarrow (\sin x - 1)(6\cos x + 2\sin x - 7) = 0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \sin x = 1 \\ 6\cos x + 2\sin x = 7 \end{array}\right. \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{2} + k2\pi$$

Bài 11: Giải phương trình : $\sin 2x + 2\cos 2x = 1 + \sin x - 4\cos x$

Giải

$$\Leftrightarrow 2\sin x\cos x + 2(2\cos^2 x - 1) - 1 - \sin x + 4\cos x = 0$$

$$\Leftrightarrow \sin x(2\cos x - 1) + 4\cos^2 x + 4\cos x - 3 = 0$$

Bài 12: Giải phương trình : $2\sin 2x - \cos 2x = 7\sin x + 2\cos x - 4$

Giải

$$\Leftrightarrow 4\sin x\cos x - (1 - 2\sin^2 x) - 7\sin x - 2\cos x + 4 = 0$$

$$\Leftrightarrow 2\cos x(2\sin x - 1) + (2\sin^2 x - 7\sin x + 3) = 0$$

$$\Leftrightarrow 2\cos x(2\sin x - 1) + (2\sin x - 1)(\sin x - 3) = 0$$

$$\Leftrightarrow (2\sin x - 1)(2\cos x + \sin x - 3) = 0$$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} 2\sin x - 1 = 0 \\ 2\cos x + \sin x = 3,(vn) \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \dfrac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = \dfrac{5\pi}{6} + k2\pi \end{array}\right.$$

Bài 13: Giải phương trình : $\sin 2x - \cos 2x = 3\sin x + \cos x - 2$

Giải

$$\Leftrightarrow 2\sin x\cos x - (1 - 2\sin^2 x) - 3\sin x - \cos x + 2 = 0$$

$$\Leftrightarrow (2\sin x\cos x - \cos x) + (2\sin^2 x - 3\sin x + 1) = 0$$

$$\Leftrightarrow \cos x(2\sin x - 1) + (2\sin x - 1)(\sin x - 1) = 0$$

$$\Leftrightarrow (2\sin x - 1)(\cos x + \sin x - 1) = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} 2\sin x = 1 \\ \cos x + \sin x = 1 \end{array}\right.$$

$$+2\sin x = 1 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \dfrac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = \dfrac{5\pi}{6} + k2\pi \end{array}\right.$$

$$+\cos x + \sin x = 1 \Leftrightarrow \cos(x - \frac{\pi}{4}) = \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = k2\pi \\ x = \dfrac{\pi}{2} + k2\pi \end{array}\right.$$

Bài 14: Giải phương trình : $(\sin 2x + \sqrt{3}\cos 2x)^2 - 5 = \cos(2x - \frac{\pi}{6})$

Giải

Ta có: $\sin 2x + \sqrt{3}\cos 2x = 2(\frac{1}{2}\sin 2x + \frac{\sqrt{3}}{2}\cos 2x) = 2\cos(2x - \frac{\pi}{6})$

Đặt: $t = \sin 2x + \sqrt{3}\cos 2x, -2 \le t \le 2$

Phương trình trở thành: $t^2 - 5 = \frac{t}{2} \Leftrightarrow 2t^2 - t - 10 = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} t = -2 \\ t = \dfrac{5}{2} \end{array}\right.$

$+t = \frac{5}{2}$:loại

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$+t=-2: 2\cos(2x-\frac{\pi}{6})=-2 \Leftrightarrow x=\frac{7\pi}{12}+k\pi$

Bài 15: Giải phương trình : $2\cos^3 x+\cos 2x+\sin x=0$

Giải

$\Leftrightarrow 2\cos^2 x(\cos x+1)-(1-\sin x)=0 \Leftrightarrow 2(1-\sin^2 x)(\cos x+1)-(1-\sin x)=0$

$\Leftrightarrow 2(1-\sin x)(1+\sin x)(\cos x+1)-(1-\sin x)=0$

$\Leftrightarrow (1-\sin x)[2(1+\sin x)(\cos x+1)-1]=0$

$\Leftrightarrow (1-\sin x)[1+2\sin x\cos x+2(\sin x+\cos x)]=0$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \sin x=1 \\ 1+2\sin x\cos x+2(\sin x+\cos x)=0 \end{array}\right.$

$+\sin x=1 \Leftrightarrow x=\frac{\pi}{2}+k2\pi$

$+1+2\sin x\cos x+2(\sin x+\cos x)=0 \Leftrightarrow (\sin x+\cos x)^2+2(\sin x+\cos x)=0$

$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(\sin x+\cos x+2)=0 \Leftrightarrow \sin x+\cos x=0$

$\Leftrightarrow \tan x=-1 \Leftrightarrow x=-\frac{\pi}{4}+k\pi$

Bài 16: Giải phương trình : $1+\cot 2x=\frac{1-\cos 2x}{\sin^2 2x}$.

Giải

Điều kiện: $\sin 2x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq k\frac{\pi}{2}$

$(*) \Leftrightarrow 1+\cot 2x=\frac{1-\cos 2x}{1-\cos^2 2x} \Leftrightarrow 1+\cot 2x=\frac{1}{1+\cos 2x} \Leftrightarrow 1+\frac{\cos 2x}{\sin 2x}=\frac{1}{1+\cos 2x}$

$\Leftrightarrow \sin 2x(1+\cos 2x)+\cos 2x(1+\cos 2x)=\sin 2x$

$\Leftrightarrow \sin 2x\cos 2x+\cos 2x(1+\cos 2x)=0 \Leftrightarrow \cos 2x(\sin 2x+\cos 2x+1)=0$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos 2x=0 \\ \sin 2x+\cos 2x=-1 \end{array}\right.$

$+\cos 2x=0 \Leftrightarrow x=\frac{\pi}{4}+k\frac{\pi}{2}$

$+\sin 2x+\cos 2x=-1 \Leftrightarrow \sin(2x+\frac{\pi}{4})=\sin(-\frac{\pi}{4}) \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=-\frac{\pi}{4}+k\pi \\ x=\frac{\pi}{2}+k\pi \end{array}\right.$

Vậy,phương trình có nghiệm: $x=\frac{\pi}{4}+k\frac{\pi}{2}$

Bài 17: Giải phương trình : $4(\sin^4 x+\cos^4 x)+\sqrt{3}\sin 4x=2$

Giải

$\Leftrightarrow 4[(\sin^2 x+\cos^2 x)^2-2\sin^2 x\cos^2 x]+\sqrt{3}\sin 4x=2$

$$\Leftrightarrow 4(1-\frac{1}{2}\sin^2 2x)+\sqrt{3}\sin 4x=2 \Leftrightarrow \cos 4x+\sqrt{3}\sin 4x=-2 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=\frac{\pi}{4}+k\frac{\pi}{2} \\ x=-\frac{\pi}{12}+k\frac{\pi}{2} \end{array}\right.$$

Bài 18: Giải phương trình : $1+\sin^3 2x+\cos^3 2x=\frac{1}{2}\sin 4x$.

Giải

$\Leftrightarrow 2-\sin 4x+2(\sin 2x+\cos 2x)(1-\sin 2x\cos 2x)=0$

$$\Leftrightarrow (2-\sin 4x)+(\sin 2x+\cos 2x)(2-\sin 4x)=0$$

$$\Leftrightarrow (2-\sin 4x)(\sin 2x+\cos 2x+1)=0 \Leftrightarrow \sin 2x+\cos 2x=-1$$

$$\Leftrightarrow \sin(2x+\frac{\pi}{4})=-\frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=-\frac{\pi}{4}+k\pi \\ x=\frac{\pi}{2}+k\pi \end{array}\right.$$

Bài 19: Giải phương trình : $\tan x-3\cot x=4(\sin x+\sqrt{3}\cos x)$

Giải

Điều kiện: $\sin 2x\neq 0 \Leftrightarrow x\neq k\frac{\pi}{2}$

$$(*)\Leftrightarrow \frac{\sin x}{\cos x}-3\frac{\cos x}{\sin x}=4(\sin x+\sqrt{3}\cos x)$$

$$\Leftrightarrow \sin^2 x-3\cos^2 x-4\sin x\cos x(\sin x+\sqrt{3}\cos x)=0$$

$$\Leftrightarrow (\sin x-\sqrt{3}\cos x)(\sin x+\sqrt{3}\cos x)-4\sin x\cos x(\sin x+\sqrt{3}\cos x)=0$$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$$\Leftrightarrow (\sin x+\sqrt{3}\cos x)(\sin x-\sqrt{3}\cos x-4\sin x\cos x)=0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \sin x+\sqrt{3}\cos x=0 \\ \sin x-\sqrt{3}\cos x-4\sin x\cos x=0 \end{array}\right.$$

$$+\sin x+\sqrt{3}\cos x=0\Leftrightarrow \tan x=-\sqrt{3}\Leftrightarrow x=-\frac{\pi}{3}+k\pi$$

$$+\sin x-\sqrt{3}\cos x-4\sin x\cos x=0\Leftrightarrow 2\sin 2x=\sin x-\sqrt{3}\cos x$$

$$\Leftrightarrow \sin 2x=\frac{1}{2}\sin x-\frac{\sqrt{3}}{2}\cos x\Leftrightarrow \sin 2x=\sin(x-\frac{\pi}{3})\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=-\frac{\pi}{3}+k2\pi \\ x=\frac{4\pi}{9}+k\frac{2\pi}{3} \end{array}\right.$$

Vậy,phương trình có nghiệm là: $x=-\frac{\pi}{3}+k\pi;\ x=\frac{4\pi}{9}+k\frac{2\pi}{3}$

Bài 20: Giải phương trình : $\sin^3 x+\cos^3 x=\sin x-\cos x$

Giải

$$\Leftrightarrow \sin x(\sin^2 x-1)+\cos^3 x+\cos x=0$$

$$\Leftrightarrow -\sin x\cos^2 x+\cos^3 x+\cos x=0\Leftrightarrow \cos x(-\sin x\cos x+\cos^2 x+1)=0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos x=0 \\ -\sin x\cos x+\cos^2 x=-1 \end{array}\right.$$

$$+\cos x=0\Leftrightarrow x=\frac{\pi}{2}+k\pi$$

$$+-\sin x\cos x+\cos^2 x=-1\Leftrightarrow -\frac{1}{2}\sin 2x+\frac{1+\cos 2x}{2}=-1\Leftrightarrow \sin 2x-\cos 2x=3,(vn)$$

Vậy,phương trình có nghiệm là: $x=\frac{\pi}{2}+k\pi,k\in\mathbb{Z}$

Bài 21: Giải phương trình : $\cos^4 x+\sin^4(x+\frac{\pi}{4})=\frac{1}{4}$

Giải

$$\Leftrightarrow \frac{1}{4}(1+\cos 2x)^2+\frac{1}{4}[1-\cos(2x+\frac{\pi}{2})]^2=\frac{1}{4}$$

$$\Leftrightarrow (1+\cos 2x)^2+(1+\sin 2x)^2=1\Leftrightarrow \sin 2x+\cos 2x=-1$$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$$\Leftrightarrow \cos(2x-\frac{\pi}{4})=\cos\frac{3\pi}{4} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=\frac{\pi}{2}+k2\pi \\ x=-\frac{\pi}{4}+k\pi \end{array}\right.$$

Bài 22: Giải phương trình : $4\sin^3 x\cos 3x+4\cos^3 x\sin 3x+3\sqrt{3}\cos 4x=3$

Giải

$$\Leftrightarrow 4\sin^3 x(4\cos^3 x-3\cos x)+4\cos^3 x(3\sin x-4\sin^3 x)+3\sqrt{3}\cos 4x=3$$

$$\Leftrightarrow -12\sin^3 x\cos x+12\cos^3 x\sin x+3\sqrt{3}\cos 4x=3$$

$$\Leftrightarrow 4\sin x\cos x(\cos^2 x-\sin^2 x)+\sqrt{3}\cos 4x=1$$

$$\Leftrightarrow 2\sin 2x\cos 2x+\sqrt{3}\cos 4x=1 \Leftrightarrow \sin 4x+\sqrt{3}\cos 4x=1$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{2}\sin 4x+\frac{\sqrt{3}}{2}\cos 4x=\frac{1}{2} \Leftrightarrow \sin(4x+\frac{\pi}{3})=\sin\frac{\pi}{6} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=-\frac{\pi}{24}+k\frac{\pi}{2} \\ x=\frac{\pi}{8}+k\frac{\pi}{2} \end{array}\right., k\in\mathbb{Z}$$

Bài 23: Cho phương trình: $2\sin^2 x-\sin x\cos x-\cos^2 x=m$ (*)

a.Tìm m sao cho phương trình có nghiệm.

b.Giải phương trình khi m = -1.

Giải

$$(*) \Leftrightarrow (1-\cos 2x)-\frac{1}{2}\sin 2x-\frac{1}{2}(1+\cos 2x)=m \Leftrightarrow \sin 2x+3\cos 2x=-2m+1$$

a. (*)có nghiệm khi: $c^2\le a^2+b^2 \Leftrightarrow (1-2m)^2\le 1+9 \Leftrightarrow 4m^2-4m-9\le 0$

$$\Leftrightarrow \frac{1-\sqrt{10}}{2}\le m\le\frac{1+\sqrt{10}}{2}$$

b.Khi m = -1 phương trình trở thành:

$$\sin 2x+3\cos 2x=3 \Leftrightarrow \frac{1}{\sqrt{10}}\sin 2x+\frac{3}{\sqrt{10}}\cos 2x=\frac{3}{\sqrt{10}}$$

$$\Leftrightarrow \sin 2x\cos\alpha+\cos 2x\sin\alpha=\sin\alpha, (\frac{1}{\sqrt{10}}=\cos\alpha, \frac{3}{\sqrt{10}}=\sin\alpha)$$

$$\Leftrightarrow \sin(2x+\alpha)=\sin\alpha \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} 2x+\alpha=\alpha+k2\pi \\ 2x+\alpha=\pi-\alpha+k2\pi \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=k\pi \\ x=\frac{\pi}{2}-\alpha+k\pi \end{array}\right.$$

Bài 24: Cho phương trình: $\dfrac{5+4\sin(\frac{3\pi}{2}-x)}{\sin x}=\dfrac{6\tan\alpha}{1+\tan^2\alpha}$ (*)

a.Giải phương trình khi $\alpha=-\dfrac{\pi}{4}$

b.Tìm để phương trình (*) có nghiệm

Giải

Ta có: $\sin(\frac{3\pi}{2}-x)=-\sin(\frac{\pi}{2}-x)=-\cos x$

$$\frac{6\tan\alpha}{1+\tan^2\alpha}=6\tan\alpha\cos^2\alpha=3\sin 2\alpha,\cos\alpha\neq 0$$

$$(*)\Leftrightarrow\frac{5-4\cos x}{\sin x}=3\sin 2\alpha\Leftrightarrow 3\sin 2\alpha\sin x+4\cos x=5\quad (**)$$

a. khi $\alpha=-\dfrac{\pi}{4}$ phương trình trở thành:

$$3\sin x-4\cos x=-5\Leftrightarrow\frac{3}{5}\sin x-\frac{4}{5}\cos x=-1$$

$$\Leftrightarrow\sin x\cos\alpha-\cos x\sin\alpha=-1,(\frac{3}{5}=\cos\alpha,\frac{4}{5}=\sin\alpha)$$

$$\Leftrightarrow\sin(x-\alpha)=-1\Leftrightarrow x=\alpha-\frac{\pi}{2}+k2\pi$$

b.Phương trình có nghiệm khi:

$$\begin{cases}\cos\alpha\neq 0\\(3\sin 2\alpha)^2+16\geq 25\end{cases}\Leftrightarrow\begin{cases}\cos\alpha\neq 0\\\sin^2 2\alpha\geq 1\end{cases}\Leftrightarrow\begin{cases}\cos\alpha\neq 0\\\sin^2 2\alpha=1\end{cases}\Leftrightarrow\cos 2\alpha=0\Leftrightarrow\alpha=\frac{\pi}{4}+k\frac{\pi}{2}$$

Bài 25: Giải phương trình : $5(\sin x+\dfrac{\cos 3x+\sin 3x}{1+2\sin 2x})=3+\cos 2x$

Giải

Điều kiện: $\sin 2x\neq-\dfrac{1}{2}\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}x\neq-\dfrac{\pi}{12}+k\pi\\x\neq\dfrac{7\pi}{12}+k\pi\end{array}\right.,k\in\mathbb{Z}$

Ta có: $5(\sin x+\dfrac{\cos 3x+\sin 3x}{1+2\sin 2x})=5\dfrac{\sin x+2\sin 2x\sin x+\cos 3x+\sin 3x}{1+2\sin 2x}$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$$=5\frac{\sin x+\cos x-\cos 3x+\cos 3x+\sin 3x}{1+2\sin 2x}$$

$$=5\frac{(\sin 3x+\sin x)+\cos x}{1+2\sin 2x}=5\frac{2\sin 2x\cos x+\cos x}{1+2\sin 2x}$$

$$=5\frac{(2\sin x+1)\cos x}{1+2\sin 2x}=5\cos x$$

$$(1)\Leftrightarrow 5\cos x=\cos 2x+3\Leftrightarrow 2\cos^2 x-5\cos x+2=0$$

$$\Leftrightarrow \cos x=\frac{1}{2}\Leftrightarrow x=\pm\frac{\pi}{3}+k2\pi$$

Bài 26: Giải phương trình : $\cos^2 3x\cos 2x-\cos^2 x=0$

Giải

$$\Leftrightarrow \frac{1}{2}(1+\cos 6x)\cos 2x-\frac{1}{2}(1+\cos 2x)=0$$

$$\Leftrightarrow \cos 6x\cos 2x-1=0 \quad (*)$$

Cách 1: $(*)\Leftrightarrow(4\cos^3 2x-3\cos 2x)\cos 2x-1=0\Leftrightarrow 4\cos^4 2x-2\cos^2 2x-1=0$

$$\Leftrightarrow \cos^2 2x=1\Leftrightarrow \sin 2x=0\Leftrightarrow x=k\frac{\pi}{2}$$

Cách 2: $(*)\Leftrightarrow\frac{1}{2}(\cos 8x+\cos 4x)-1=0\Leftrightarrow \cos 8x+\cos 4x-2=0$

$$\Leftrightarrow 2\cos^2 4x+\cos 4x-3=0\Leftrightarrow \cos 4x=1\Leftrightarrow x=k\frac{\pi}{2}$$

Cách 3: $(*)\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}\cos 6x=\cos 2x=1\\ \cos 6x=\cos 2x=-1\end{array}\right.$

Cách 4: $(*)\Leftrightarrow\frac{1}{2}(\cos 8x+\cos 4x)-1=0\Leftrightarrow \cos 8x+\cos 4x=2$

$$\Leftrightarrow \cos 8x=\cos 4x=1$$

Bài 26: Giải phương trình : $\cos^4 x+\sin^4 x+\cos(x-\frac{\pi}{4})\sin(3x-\frac{\pi}{4})-\frac{3}{2}=0$

Giải

$$\Leftrightarrow(\sin^2 x+\cos^2 x)^2-2\sin^2 x\cos^2 x+\frac{1}{2}[\sin(4x-\frac{\pi}{2})+\sin 2x]-\frac{3}{2}=0$$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$$\Leftrightarrow 1-\frac{1}{2}\sin^2 2x+\frac{1}{2}(-\cos 4x+\sin 2x)-\frac{3}{2}=0$$

$$\Leftrightarrow -\frac{1}{2}\sin^2 2x-\frac{1}{2}(1-2\sin^2 2x)+\frac{1}{2}\sin 2x-\frac{1}{2}=0$$

$$\Leftrightarrow \sin^2 2x+\sin 2x-2=0 \Leftrightarrow \sin 2x=1 \Leftrightarrow x=\frac{\pi}{4}+k\pi$$

Bài 27: Giải phương trình : $5\sin x-2=3(1-\sin x)\tan^2 x$

Giải

Điều kiện: $\cos x\neq 0 \Leftrightarrow x\neq \frac{\pi}{2}+k\pi$

$$(1)\Leftrightarrow 5\sin x-2=3(1-\sin x)\frac{\sin^2 x}{\cos^2 x} \Leftrightarrow 5\sin x-2=3(1-\sin x)\frac{\sin^2 x}{1-\sin^2 x}$$

$$\Leftrightarrow 5\sin x-2=\frac{3\sin^2 x}{1+\sin x} \Leftrightarrow 2\sin^2 x+3\sin x-2=0 \Leftrightarrow \sin x=\frac{1}{2}$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=\frac{\pi}{6}+k2\pi \\ x=\frac{5\pi}{6}+k2\pi \end{array}\right.$$

Bài 28: Giải phương trình : $2\sin 3x-\frac{1}{\sin x}=2\cos 3x+\frac{1}{\cos x}$.

Giải

Điều kiện: $\sin 2x\neq 0 \Leftrightarrow x\neq k\frac{\pi}{2}$

$$(*)\Leftrightarrow 2(\sin 3x-\cos 3x)=\frac{1}{\sin x}+\frac{1}{\cos x}$$

$$\Leftrightarrow 2[3(\sin x+\cos x)-4(\sin^3 x+\cos^3 x]=\frac{1}{\sin x}+\frac{1}{\cos x}$$

$$\Leftrightarrow 2(\sin x+\cos x)[3-4(\sin^2 x-\sin x\cos x+\cos^2 x)]=\frac{\sin x+\cos x}{\sin x\cos x}$$

$$\Leftrightarrow 2(\sin x+\cos x)(-1+4\sin x\cos x)-\frac{\sin x+\cos x}{\sin x\cos x}=0$$

$$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(-2+8\sin x\cos x-\frac{1}{\sin x\cos x})=0$$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email:** caotua5lg3@gmail.com

$$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(4\sin 2x-\frac{2}{\sin 2x}-2)=0$$

$$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(4\sin^2 2x-2\sin 2x-2)=0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \sin x+\cos x=0 \\ 4\sin^2 2x-2\sin 2x-2=0 \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \tan x=-1 \\ \sin 2x=1 \\ \sin 2x=-1/2 \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=\pm\frac{\pi}{4}+k\pi \\ x=-\frac{\pi}{12}+k\pi \\ x=\frac{7\pi}{12}+k\pi \end{array}\right.$$

Bài 29: Giải phương trình : $\frac{\cos x(2\sin x+3\sqrt{2})-2\cos^2 x-1}{1+\sin 2x}=1$ (*)

Giải

Điều kiện: $\sin 2x\neq -1\Leftrightarrow x\neq -\frac{\pi}{4}+k\pi$

$$(*)\Leftrightarrow 2\sin x\cos x+3\sqrt{2}\cos x-2\cos^2 x-1=1+\sin 2x$$

$$\Leftrightarrow 2\cos^2 x-3\sqrt{2}\cos x+2=0 \Leftrightarrow \cos x=\frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow x=\pm\frac{\pi}{4}+k\pi$$

Đối chiếu điều kiện phương trình có nghiệm: $x=\frac{\pi}{4}+k\pi, k\in\mathbb{Z}$

Bài 30: Giải phương trình : $\cos x\cos\frac{x}{2}\cos\frac{3x}{2}-\sin x\sin\frac{x}{2}\sin\frac{3x}{2}=\frac{1}{2}$

Giải

$$\Leftrightarrow \frac{1}{2}\cos x(\cos 2x+\cos x)+\frac{1}{2}\sin x(\cos 2x-\cos x)=\frac{1}{2}$$

$$\Leftrightarrow \cos x\cos 2x+\cos^2 x+\sin x\cos 2x-\sin x\cos x=1$$

$$\Leftrightarrow \cos 2x(\sin x+\cos x)+1-\sin^2 x-\sin x\cos x-1=0$$

$$\Leftrightarrow \cos 2x(\sin x+\cos x)-\sin x(\sin x+\cos x)=0$$

$$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(\cos 2x-\sin x)=0$$

$$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(-2\sin^2 x-\sin x+1)=0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \sin x+\cos x=0 \\ 2\sin^2 x+\sin x-1=0 \end{array}\right.$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \tan x = -1 \\ \sin x = -1 \\ \sin x = 1/2 \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = -\frac{\pi}{4} + k\pi \\ x = -\frac{\pi}{2} + k2\pi \\ x = \frac{\pi}{6} + k2\pi \vee x = \frac{5\pi}{6} + k2\pi \end{array}\right.$$

Bài 31: Giải phương trình : $4\cos^3 x + 3\sqrt{2}\sin 2x = 8\cos x$

Giải

$$\Leftrightarrow 4\cos^3 x + 6\sqrt{2}\sin x\cos x - 8\cos x = 0$$

$$\Leftrightarrow 2\cos x(2\cos^2 x + 3\sqrt{2}\sin x - 4) = 0 \Leftrightarrow 2\cos x(2\sin^2 x - 3\sqrt{2}\sin x + 2) = 0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos x = 0 \\ \sin x = \frac{\sqrt{2}}{2} \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \frac{\pi}{2} + k\pi \\ x = \frac{\pi}{4} + k2\pi \\ x = \frac{3\pi}{4} + k2\pi \end{array}\right.$$

Bài 32: Giải phương trình : $\cos(2x + \frac{\pi}{4}) + \cos(2x - \frac{\pi}{4}) + 4\sin x = 2 + \sqrt{2}(1 - \sin x)$

Giải

$$\Leftrightarrow 2\cos 2x\cos\frac{\pi}{4} + 4\sin x - 2 - \sqrt{2} + \sqrt{2}\sin x = 0$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{2}(1 - 2\sin^2 x) + 4\sin x - 2 - \sqrt{2} + \sqrt{2}\sin x = 0$$

$$\Leftrightarrow 2\sqrt{2}\sin^2 x - (4 + \sqrt{2})\sin x + 2 = 0$$

$$\Leftrightarrow \sin x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \frac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = \frac{5\pi}{6} + k2\pi \end{array}\right.$$

Bài 33: Giải phương trình : $3\cot^2 x + 2\sqrt{2}\sin^2 x = (2 + 3\sqrt{2})\cos x$ (1)

Giải

Điều kiện: $\sin x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq k\pi$

$$(1) \Leftrightarrow 3\frac{\cos^2 x}{\sin^4 x} + 2\sqrt{2} = (2+3\sqrt{2})\frac{\cos x}{\sin^2 x}$$

Đặt: $t = \dfrac{\cos x}{\sin^2 x}$ phương trình trở thành: $3t^2 - (2+3\sqrt{2})t + 2\sqrt{2} = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} t = \sqrt{2} \\ t = \dfrac{2}{3} \end{array}\right.$

$+t = \dfrac{2}{3}: \dfrac{\cos x}{\sin^2 x} = \dfrac{2}{3} \Leftrightarrow 3\cos x = 2(1-\cos^2 x) \Leftrightarrow 2\cos^2 x + 3\cos x - 2 = 0$

$$\Leftrightarrow \cos x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow x = \pm\frac{\pi}{3} + k2\pi$$

$+t = \sqrt{2}: \dfrac{\cos x}{\sin^2 x} = \sqrt{2} \Leftrightarrow \cos x = \sqrt{2}(1-\cos^2 x) \Leftrightarrow \sqrt{2}\cos^2 x + \cos x - \sqrt{2} = 0$

$$\Leftrightarrow \cos x = \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow x = \pm\frac{\pi}{4} + k2\pi$$

Vậy,phương trình có nghiệm: $x = \pm\dfrac{\pi}{3} + k2\pi, x = \pm\dfrac{\pi}{4} + k2\pi$

Bài 34: Giải phương trình : $\dfrac{4\sin^2 2x + 6\sin^2 x - 9 - 3\cos 2x}{\cos x} = 0$ (*)

Giải

Điều kiện: $\cos x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq \dfrac{\pi}{2} + k\pi$

$$(*) \Leftrightarrow 4(1-\cos^2 2x) + 3(1-\cos 2x) - 9 - 3\cos x = 0 \Leftrightarrow 4\cos^2 2x + 6\cos x + 2 = 0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos 2x = -1 \\ \cos 2x = -\dfrac{1}{2} \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \dfrac{\pi}{2} + k\pi \\ x = \pm\dfrac{\pi}{3} + k\pi \end{array}\right.$$

Vậy,phương trình có nghiệm: $x = \pm\dfrac{\pi}{3} + k\pi$

Bài 35: Giải phương trình : $\cos x + \cos 3x + 2\cos 5x = 0$

Giải

$\Leftrightarrow (\cos 5x + \cos x) + (\cos 5x + \cos 3x) = 0$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$\Leftrightarrow 2\cos 3x\cos 2x+2\cos 4x\cos x=0$

$\Leftrightarrow (4\cos^3 x-3\cos x)\cos 2x+(2\cos^2 2x-1)\cos x=0$

$\Leftrightarrow \cos x[(4\cos^2 x-3)\cos 2x+2\cos^2 2x-1]=0$

$\Leftrightarrow \cos x\{[2(1+\cos 2x)-3]\cos 2x+2\cos^2 2x-1\}=0$

$\Leftrightarrow \cos x(4\cos^2 2x-\cos 2x-1)=0$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos x=0 \\ \cos x=\dfrac{1-\sqrt{17}}{8} \\ \cos x=\dfrac{1+\sqrt{17}}{8} \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=\dfrac{\pi}{2}+k\pi \\ x=\pm\arccos\dfrac{1-\sqrt{17}}{8}+k2\pi \\ x=\pm\arccos\dfrac{1+\sqrt{17}}{8}+k2\pi \end{array}\right.$$

Bài 36: Giải phương trình : $\sin^8 x+\cos^8 x=\dfrac{17}{16}\cos^2 2x$ (*)

Giải

$$\sin^8 x+\cos^8 x=(\sin^4 x+\cos^4 x)^2-2\sin^4 x\cos^4 x$$

$$=[(\sin^2 x+\cos^2 x)^2-2\sin^2 x\cos^2 x)]^2-\frac{1}{8}\sin^4 2x$$

$$=(1-\frac{1}{2}\sin^2 2x)^2-\frac{1}{8}\sin^4 2x =1-\sin^2 2x+\frac{1}{8}\sin^4 2x$$

$$(*)\Leftrightarrow 16(1-\sin^2 2x+\frac{1}{8}\sin^4 2x)=17(1-\sin^2 2x) \Leftrightarrow 2\sin^4 2x+\sin^2 2x-1=0$$

$$\Leftrightarrow \sin^2 2x=\frac{1}{2} \Leftrightarrow 1-2\sin^2 2x=0 \Leftrightarrow \cos 4x=0 \Leftrightarrow x=\frac{\pi}{8}+k\frac{\pi}{4}$$

Bài 37: Giải phương trình : $\sin\dfrac{5x}{2}=5\cos^3 x\sin\dfrac{x}{2}$ (*)

Giải

Ta thấy: $\cos\dfrac{x}{2}=0\Leftrightarrow x=\pi+k2\pi\Leftrightarrow \cos x=-1$

Thay vào phương trình (*) ta được:

$\sin(\dfrac{5\pi}{2}+5k\pi)=-\sin(\dfrac{\pi}{2}+k\pi)$ không thỏa mãn với mọi k

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

Do đó $\cos\frac{x}{2}$ không là nghiệm của phương trình nên:

$$(*) \Leftrightarrow \sin\frac{5x}{2}\cos\frac{x}{2} = 5\cos^3 x\sin\frac{x}{2}\cos\frac{x}{2} \Leftrightarrow \frac{1}{2}(\sin 3x + \sin 2x) = \frac{5}{2}\cos^3 x\sin x$$

$$\Leftrightarrow 3\sin x - 4\sin^3 x + 2\sin x\cos x - 5\cos^3 x\sin x = 0$$

$$\Leftrightarrow \sin x(3 - 4\sin^2 x + 2\cos x - 5\cos^3 x) = 0$$

$$\Leftrightarrow \sin x(5\cos^3 x - 4\cos^2 x - 2\cos x + 1) = 0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \sin x = 0 \\ \cos x = 1 \\ \cos x = \frac{-1+\sqrt{21}}{10} \\ \cos x = \frac{-1-\sqrt{21}}{10} \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = k\pi \\ x = k2\pi \\ x = \pm\arccos\frac{-1+\sqrt{21}}{10} + k2\pi \\ x = \pm\arccos\frac{-1-\sqrt{21}}{10} + k2\pi \end{array}\right.$$

Vậy,phương trình có nghiệm: $x = k2\pi, x = \pm\arccos\frac{-1+\sqrt{21}}{10} + k2\pi$

$$x = \pm\arccos\frac{-1-\sqrt{21}}{10} + k2\pi$$

Bài 38: Giải phương trình : $\sin 2x(\cot x + \tan 2x) = 4\cos^2 x$ (1)

Giải

Điều kiện: $\begin{cases} \sin x \neq 0 \\ \cos 2x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq k\pi \\ x \neq \frac{\pi}{4} + k\frac{\pi}{2} \end{cases}$

Ta có: $\cot x + \tan 2x = \frac{\cos x}{\sin x} + \frac{\sin 2x}{\cos 2x} = \frac{\cos 2x\cos x + \sin 2x\sin x}{\sin x\cos 2x} = \frac{\cos x}{\sin x\cos 2x}$

$$(1) \Leftrightarrow 2\sin x\cos x\frac{\cos x}{\sin x\cos 2x} = 4\cos^2 x$$

$$\Leftrightarrow \frac{\cos^2 x}{\cos 2x} = 2\cos^2 x \Leftrightarrow \cos^2 x(1 - 2\cos 2x) = 0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos x = 0 \\ \cos 2x = 1/2 \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \frac{\pi}{2} + k\pi \\ x = \pm\frac{\pi}{6} + k\pi \end{array}\right.$$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

Vậy,phương trình có nghiệm: $x=\frac{\pi}{2}+k\pi$, $x=\pm\frac{\pi}{6}+k\pi$

Bài 39: Giải phương trình : $2\cos^2\frac{6x}{5}+1=3\cos\frac{8x}{5}$

Giải

$\Leftrightarrow(1+\cos\frac{12x}{5})+1=2(2\cos^2\frac{4x}{5}-1)$ $\Leftrightarrow 2+4\cos^3\frac{4x}{5}-3\cos\frac{4x}{5}=2(2\cos^2\frac{4x}{5}-1)$

Đặt: $t=\cos\frac{4x}{5}, -1\le t\le 1$ phương trình trở thành:

$$4t^3-6t^2-3t-5=0\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l} t=1\\ t=\frac{1-\sqrt{21}}{4}\end{array}\right.$$

$+\cos\frac{4x}{5}=1\Leftrightarrow x=k\frac{5\pi}{2}$

$+\cos\frac{4x}{5}=\frac{1-\sqrt{21}}{4}\Leftrightarrow x=\pm\frac{5}{4}\arccos\frac{1-\sqrt{21}}{4}+k\frac{5\pi}{2}$

Vậy,phương trình có nghiệm: $x=k\frac{5\pi}{2}$, $x=\pm\frac{5}{4}\arccos\frac{1-\sqrt{21}}{4}+k\frac{5\pi}{2}$

Bài 40: Giải phương trình : $\tan^3(x-\frac{\pi}{4})=\tan x-1$ (1)

Giải

Điều kiện: $\begin{cases}\cos x\ne 0\\ \cos(x-\frac{\pi}{4})\ne 0\end{cases}\Leftrightarrow\begin{cases}x\ne\frac{\pi}{2}+k\pi\\ x\ne\frac{3\pi}{4}+k\pi\end{cases}$

$$(1)\Leftrightarrow\frac{(\tan x-1)^3}{(1+\tan x)^3}=\tan x-1\Leftrightarrow(\tan x-1)^3=(\tan x-1)(1+\tan x)^3$$

$$\Leftrightarrow(\tan x-1)[(1+\tan x)^3-(\tan x-1)^2]=0$$

$$\Leftrightarrow(\tan x-1)(\tan^3 x+2\tan^2 x+5\tan x)=0$$

$$\Leftrightarrow\tan x(\tan x-1)(\tan^2 x+2\tan x+5)=0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\tan x=0\\ \tan x=1\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x=k\pi\\ x=\frac{\pi}{4}+k\pi\end{array}\right.$$

C2: Đặt: $t=x-\frac{\pi}{4}$

Bài 41: Giải phương trình : $\frac{\sin^4 2x+\cos^4 2x}{\tan(\frac{\pi}{4}-x)\tan(\frac{\pi}{4}+x)}=\cos^4 4x$ (1)

Giải

Điều kiện: $\begin{cases}\sin(\frac{\pi}{4}-x)\cos(\frac{\pi}{4}-x)\neq 0\\ \sin(\frac{\pi}{4}+x)\cos(\frac{\pi}{4}+x)\neq 0\end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases}\sin(\frac{\pi}{4}-2x)\neq 0\\ \sin(\frac{\pi}{4}+2x)\neq 0\end{cases} \Leftrightarrow \cos 2x\neq 0$

$$\tan(\frac{\pi}{4}-x)\tan(\frac{\pi}{4}+x)=\frac{1-\tan x}{1+\tan x}.\frac{1+\tan x}{1-\tan x}=1$$

$$(1)\Leftrightarrow \sin^4 2x+\cos^4 2x=\cos^4 4x \Leftrightarrow 1-2\sin^2 2x\cos^2 2x=\cos^4 4x$$

$$\Leftrightarrow 1-\frac{1}{2}\sin^2 4x=\cos^4 4x \Leftrightarrow 1-\frac{1}{2}(1-\cos^2 4x)=\cos^4 4x$$

$$\Leftrightarrow 2\cos^4 4x-\cos^2 4x-1=0 \Leftrightarrow \cos^2 4x=1$$

$$\Leftrightarrow 1-\cos^2 4x=0 \Leftrightarrow \sin 4x=0 \Leftrightarrow x=k\frac{\pi}{4}$$

Vậy,phương trình có nghiệm: $x=k\frac{\pi}{2}$

Bài 42: Giải phương trình : $48-\frac{1}{\cos^4 x}-\frac{2}{\sin^2 x}(1+\cot 2x\cot x)=0$ (*)

Giải

Điều kiện: $\sin 2x\neq 0\Leftrightarrow x\neq k\frac{\pi}{2}$

Ta có: $1+\cot 2x\cot x=1+\frac{\cos 2x\cos x}{\sin 2x\sin x}=\frac{\cos 2x\sin x+\sin 2x\sin x}{\sin 2x\cos x}$

$$=\frac{\cos x}{2\sin^2 x\cos x}=\frac{1}{2\sin^2 x}$$

$$(*) \Leftrightarrow 48-\frac{1}{\cos^4 x}-\frac{1}{\sin^4 x}=0 \Leftrightarrow 48=\frac{1}{\cos^4 x}+\frac{1}{\sin^4 x}$$

$$\Leftrightarrow 48\sin^4 x\cos^4 x=\sin^4 x+\cos^4 x \Leftrightarrow 3\sin^4 2x=1-\frac{1}{2}\sin^2 2x$$

$$\Leftrightarrow 6\sin^4 2x+\sin^2 2x-2=0 \Leftrightarrow \sin^2 2x=\frac{1}{2} \Leftrightarrow 1-2\sin^2 2x=0$$

$$\Leftrightarrow \cos 4x=0 \Leftrightarrow x=\frac{\pi}{8}+k\frac{\pi}{4}$$

Vậy,phương trình có nghiệm: $x=\frac{\pi}{8}+k\frac{\pi}{4}$

Bài 43: Giải phương trình : $\sin^8 x+\cos^8 x=2(\sin^{10} x+\cos^{10} x)+\frac{5}{4}\cos 2x$

Giải

$$\Leftrightarrow \sin^8 x(1-2\sin^2 x)-\cos^8 x(2\cos^2 x-1)=\frac{5}{4}\cos 2x$$

$$\Leftrightarrow \sin^8 x\cos 2x-\cos^8 x\cos 2x=\frac{5}{4}\cos 2x$$

$$\Leftrightarrow 4\cos 2x(\cos^8 x-\sin^8 x)+5\cos 2x=0$$

$$\Leftrightarrow 4\cos 2x(\cos^4 x-\sin^4 x)(\cos^4 x+\sin^4 x)+5\cos 2x=0$$

$$\Leftrightarrow 4\cos 2x(\cos^2 x-\sin^2 x)(\cos^2 x+\sin^2 x)(\cos^4 x+\sin^4 x)+5\cos 2x=0$$

$$\Leftrightarrow 4\cos 2x(\cos^2 x-\sin^2 x)(1-\frac{1}{2}\sin^2 2x)+5\cos 2x=0$$

$$\Leftrightarrow 4\cos^2 2x(1-\frac{1}{2}\sin^2 2x)+5\cos 2x=0$$

$$\Leftrightarrow 4\cos 2x(4\cos 2x-2\cos 2x\sin^2 2x+5)=0$$

$$\Leftrightarrow 4\cos 2x[4\cos 2x-2\cos 2x(1-\cos^2 2x)+5]=0$$

$$\Leftrightarrow 4\cos 2x(2\cos^3 2x+2\cos 2x+5)=0 \Leftrightarrow \cos 2x=0 \Leftrightarrow x=\frac{\pi}{4}+k\frac{\pi}{2}$$

Bài 44: **(Đề thi tuyển sinh ĐH – CĐ 2010, khối A)**

Giải phương trình : $\frac{(1+\sin x+\cos 2x)\sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right)}{1+\tan x}=\frac{1}{\sqrt{2}}\cos x$

Giải

Điều kiện: $\begin{cases} \cos x \neq 0 \\ \tan x \neq -1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \sin x \neq \pm 1 \\ \tan x \neq -1 \end{cases}$

Khi đó $\dfrac{(1+\sin x+\cos 2x)\sin\left(x+\dfrac{\pi}{4}\right)}{1+\tan x} = \dfrac{1}{\sqrt{2}}\cos x$

$$\Rightarrow \cos x(1+\sin x+\cos 2x)\sqrt{2}.\sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right) = \cos x(\sin x+\cos x)$$

$$\Leftrightarrow (1+\sin x+\cos 2x)\sqrt{2}.\sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right) = (\sin x+\cos x) \quad (\text{do } \cos x \neq 0)$$

$$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(\sin x+\cos 2x) = 0 \Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(\sin x+1-2\sin^2 x) = 0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \sin x+\cos x=0 \\ 2\sin^2 x-\sin x-1=0 \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \sin x=-\cos x \\ \sin x=1 \\ \sin x=-\dfrac{1}{2} \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{ll} \tan x=-1 & (L) \\ \sin x=1 & (L) \\ \sin x=-\dfrac{1}{2} & (t/m) \end{array}\right.$$

$$\Leftrightarrow \sin x=-\frac{1}{2} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=-\dfrac{\pi}{6}+k.2\pi \\ x=\dfrac{7\pi}{6}+k.2\pi \end{array}\right. \quad (k \in Z)$$

Bài 45: Cho hàm số: y= $-x^3+3x^2+3(m-1)x-3m^2+1$.
1, Khảo sát sự biến thiên và vẽ đồ thị của hàm số khi m=1.
2. Tìm m để đồ thị hàm số có cực đại , cực tiểu và hai điểm cực đại cực tiểu ấy cách đều đường thẳng x-y-2=0.

Giải

2. Điều kiên để hàm số có cực trị : m >0

Chia y cho y' ta có phương trình đường thẳng đi qua hai điểm cực tri la:
$y= 2mx-3m^2 +m$.

Thỏa mãn yêu cầu bài ra $\Leftrightarrow$ TH 1: BA song song với d
TH2: d đi qua trung điểm của AB

Đáp số: m=$\dfrac{1}{2}$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$m=\frac{3+\sqrt{21}}{6}$

Bài 46: **(Đề thi tuyển sinh ĐH – CĐ 2006, khối B)**

Giải phương trình $\cot x+\sin x\left(1+\tan x.\tan\frac{x}{2}\right)=4$

Giải

Lời giải: Điều kiện $\begin{cases}\cos x\neq 0\\ \sin x\neq 0\\ \cos\frac{x}{2}\neq 0\end{cases}\Leftrightarrow \sin 2x\neq 0$

Ta có $\cot x+\sin x\left(1+\tan x.\tan\frac{x}{2}\right)=4\Leftrightarrow\frac{\cos x}{\sin x}+\sin x\left(1+\frac{\sin x}{\cos x}.\frac{\sin\frac{x}{2}}{\cos\frac{x}{2}}\right)=4$

$\Leftrightarrow\frac{\cos x}{\sin x}+\sin x\left(\frac{\cos x.\cos\frac{x}{2}+\sin x.\sin\frac{x}{2}}{\cos x.\cos\frac{x}{2}}\right)=4\Leftrightarrow\frac{\cos x}{\sin x}+\frac{\sin x}{\cos x}=4$

$\Leftrightarrow\frac{2}{\sin 2x}=4\Leftrightarrow\sin 2x=\frac{1}{2}\qquad (t/m)$

$\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}2x=\frac{\pi}{6}+k.2\pi\\ 2x=\frac{5\pi}{6}+k.2\pi\end{array}\right.\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}x=\frac{\pi}{12}+k.\pi\\ x=\frac{5\pi}{12}+k.\pi\end{array}\right.\qquad (k\in Z)$

Bài 47: Giải phương trình : $\frac{1}{\cos x}+\frac{1}{\sin 2x}=\frac{2}{\sin 4x}$.

Giải

Điều kiện $\begin{cases}\cos x\neq 0\\ \sin 2x\neq 0\\ \sin 4x\neq 0\end{cases}\Leftrightarrow\begin{cases}\sin x\neq \pm 1\\ \sin x\neq 0\\ \cos 2x\neq 0\end{cases}\Leftrightarrow\begin{cases}\sin x\neq \pm 1\\ \sin x\neq 0\\ 1-2\sin^2 x\neq 0\end{cases}\Leftrightarrow\begin{cases}\sin x\neq \pm 1\\ \sin x\neq 0\\ \sin x\neq \pm\frac{\sqrt{2}}{2}\end{cases}$

Khi đó $\frac{1}{\cos x}+\frac{1}{\sin 2x}=\frac{2}{\sin 4x}$

$$\Rightarrow 4\sin x.\cos 2x+2\cos 2x=2\Leftrightarrow \sin x\left(2\sin^2 x+\sin x-1\right)=0\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}\sin x=-1\\ \sin x=0\\ \sin x=\frac{1}{2}\end{array}\right.$$

Đối chiếu với điều kiện ta được $\sin x=\frac{1}{2}\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}x=\frac{\pi}{6}+k.2\pi\\ x=\frac{5\pi}{6}+k.2\pi\end{array}\right.\quad (k\in Z)$

Vậy phương trình có nghiệm là $\left[\begin{array}{l}x=\frac{\pi}{6}+k.2\pi\\ x=\frac{5\pi}{6}+k.2\pi\end{array}\right.\quad (k\in Z)$

Bài 48: Giải phương trình : $\frac{\sin^4 2x+\cos^4 2x}{\tan\left(\frac{\pi}{4}-x\right)\tan\left(\frac{\pi}{4}+x\right)}=\cos^4 4x$

Giải

Điều kiện $\begin{cases}\sin\left(\frac{\pi}{4}-x\right)\neq 0\\ \cos\left(\frac{\pi}{4}-x\right)\neq 0\\ \sin\left(\frac{\pi}{4}+x\right)\neq 0\\ \cos\left(\frac{\pi}{4}+x\right)\neq 0\end{cases}\Leftrightarrow\begin{cases}\sin\left(\frac{\pi}{2}-2x\right)\neq 0\\ \sin\left(\frac{\pi}{2}+2x\right)\neq 0\end{cases}\Leftrightarrow \cos 2x\neq 0\Leftrightarrow \sin 2x\neq \pm 1$

Nhận thấy $\tan\left(\frac{\pi}{4}-x\right).\tan\left(\frac{\pi}{4}+x\right)=1$, do đó phương trình đã cho trở thành

$$\sin^4 2x+\cos^4 2x=\cos^4 4x \Leftrightarrow 1-\frac{1}{2}\sin^2 4x=\cos^4 4x \Leftrightarrow 2\cos^4 4x-\cos^2 4x-1=0$$

$$\Leftrightarrow \cos^2 4x=1 \Leftrightarrow \sin 4x=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin 2x=0\\ \cos 2x=0\end{array}\right.$$

Đối chiếu điều kiện ta được $\sin 2x=0 \Leftrightarrow x=k\frac{\pi}{2} \quad (k\in Z)$

Bài 49: Giải phương trình : $\dfrac{\sin^2 2x+\cos^4 2x-1}{\sqrt{\sin x.\cos x}}=0$.

Giải

Điều kiện $\sin 2x>0$

Khi đó phương trình đã cho trở thành

$$\sin^2 2x+\cos^4 2x-1=0 \Leftrightarrow \cos^4 2x-\cos^2 2x=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos^2 2x=0\\ \cos^2 2x=1\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin 2x=\pm 1\\ \sin 2x=0\end{array}\right.$$

Đối chiếu điều kiện ta được $\sin 2x=1 \Leftrightarrow 2x=\frac{\pi}{2}+k.2\pi \Leftrightarrow x=\frac{\pi}{4}+k.\pi \quad (k\in Z)$

Bài 50: Giải phương trình : $\cos 3x.\tan 5x=\sin 7x$

Giải

Điều kiện $\cos 5x\neq 0$

Khi đó phương trình đã cho trở thành

$$2\sin 5x.\cos 3x=2\sin 7x.\cos 5x \Leftrightarrow \sin 8x=\sin 12x \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x=\frac{k\pi}{2}\\ x=\frac{\pi}{20}+\frac{k\pi}{10}\end{array}\right. \quad (k\in Z)$$

Với $x=\frac{k\pi}{2}$ thì $\cos 5x=\cos\frac{5k\pi}{2}=\cos\left(\frac{k\pi}{2}+k2\pi\right)=\cos\left(\frac{k\pi}{2}\right)\neq 0 \Leftrightarrow k=2m \quad (m\in Z)$

Với $x=\frac{\pi}{20}+\frac{k\pi}{10}$ thì $\cos 5x=\cos\left(\frac{\pi}{4}+\frac{k\pi}{2}\right)\neq 0$

Vậy phương trình đã cho có nghiệm là $x = m\pi; \quad x = \frac{\pi}{20} + \frac{k\pi}{10} \quad (m,k \in Z)$

Bài 51: (Đề thi tuyển sinh ĐH – CĐ, 2011, khối A)

Giải phương trình $\frac{1+\sin 2x+\cos 2x}{1+\cot^2 x} = \sqrt{2}\sin x \sin 2x$

Giải

Điều kiện $\sin x \neq 0 \Leftrightarrow \cos x \neq \pm 1$

Khi đó phương trình đã cho trở thành

$\sin^2 x(1+\sin 2x+\cos 2x) = 2\sqrt{2}\sin^2 x.\cos x \Leftrightarrow 1+2\sin x.\cos x+2\cos^2 x-1 = 2\sqrt{2}\cos x$

$\Leftrightarrow 2\cos x\left(\sin x+\cos x-\sqrt{2}\right) = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos x = 0 \quad (t/m) \\ \sin x+\cos x = \sqrt{2} \quad (*) \end{array}\right.$

Giả sử $\sin x = 0 \Leftrightarrow \cos x = \pm 1$, khi đó $(*) \Leftrightarrow 0 \pm 1 = \sqrt{2}$ (vô lí)

Do đó phương trình tương đương với $\left[\begin{array}{l} \cos x = 0 \\ \cos\left(x-\frac{\pi}{4}\right) = 1 \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \frac{\pi}{2}+k\pi \\ x = \frac{\pi}{4}+k2\pi \end{array}\right.$

Vậy phương trình có nghiệm là $\left[\begin{array}{l} x = \frac{\pi}{2}+k\pi \\ x = \frac{\pi}{4}+k2\pi \end{array}\right. \quad (k \in Z)$

Bài 52: Giải phương trình : $3\sin x+2\cos x = 3(1+\tan x)-\frac{1}{\cos x}$

Giải

Điều kiện $\cos x \neq 0 \Leftrightarrow \sin x \neq \pm 1$

Khi đó

$3\sin x+2\cos x=3(1+\tan x)-\frac{1}{\cos x}\Leftrightarrow \cos x(3\sin x+2\cos x)=3(\cos x+\sin x)-1$

$\Leftrightarrow \cos x(3\sin x+2\cos x)-\cos x=3\sin x+2\cos x-1$

$\Leftrightarrow \cos x(3\sin x+2\cos x-1)-(3\sin x+2\cos x-1)=0$

$\Leftrightarrow (3\sin x+2\cos x-1)(\cos x-1)=0\Leftrightarrow \left[\begin{array}{ll}\cos x-1=0 & (1)\\ 3\sin x+2\cos x-1=0 & (2)\end{array}\right.$

$(1)\Leftrightarrow \cos x=1$ thoả mãn điều kiện, do đó ta được $x=k2\pi,\quad k\in Z$

Tiếp theo giả sử $\cos x=0\Leftrightarrow \sin x=\pm 1$, thay vào (2) ta được $\pm 3-1=0$ (vô lí)

Tức là các nghiệm của (2) đều thoả mãn điều kiện.

Giải (2) ta được $x=\alpha\pm\arccos\frac{1}{\sqrt{13}}+k2\pi\quad k\in Z$,

(với $\cos\alpha=\frac{2}{\sqrt{13}};\quad \sin\alpha=\frac{3}{\sqrt{13}}$)

Vậy phương trình có nghiệm $\left[\begin{array}{l}x=k2\pi\\ x=\alpha\pm\arccos\frac{1}{\sqrt{13}}+k2\pi\end{array}\right.\quad k\in Z$.

Bài 53: Giải phương trình : $\frac{\tan^2 x+\tan x}{\tan^2 x+1}=\frac{\sqrt{2}}{2}\sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right)$

Giải

Điều kiện $\cos x\neq 0\Leftrightarrow \sin x\neq \pm 1$

Khi đó

$\frac{\tan^2 x+\tan x}{\tan^2 x+1}=\frac{\sqrt{2}}{2}\sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right)\Leftrightarrow \cos^2 x(\tan^2 x+\tan x)=\frac{\sqrt{2}}{2}\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\sin x+\frac{\sqrt{2}}{2}\cos x\right)$

$\Leftrightarrow \sin^2 x+\cos x.\sin x=\frac{1}{2}(\sin x+\cos x)\Leftrightarrow 2\sin x(\sin x+\cos x)-(\sin x+\cos x)=0$

$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(2\sin x-1)=0\qquad (*)$

Giả sử $\cos x=0\Leftrightarrow \sin x=\pm 1$, thay vào (*) ta được $\pm 1(\pm 2-1)=0$ (vô lí)

Tức là các nghiệm của (*) đều thoả mãn điều kiện.

Giải (*) ta được $x=\frac{3\pi}{4}+k\pi;\quad x=\frac{\pi}{6}+k2\pi;\quad x=\frac{5\pi}{6}+k2\pi\qquad (k\in Z)$

Bài 54: Giải phương trình : $\tan 5x.\tan 2x=1$

Giải

Điều kiện $\begin{cases}\cos 5x \neq 0\\ \cos 2x \neq 0\end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases}x \neq \dfrac{\pi}{10} + m\dfrac{\pi}{5} & (1)\\ x \neq \dfrac{\pi}{4} + n\dfrac{\pi}{2} & (2)\end{cases} \quad (m, n \in Z)$

phương trình tương đương với

$\tan 5x = \dfrac{1}{\tan 2x} \Leftrightarrow \tan 5x = \cot 2x \Leftrightarrow x = \dfrac{\pi}{14} + k\dfrac{\pi}{7} \quad (k \in Z)$

+ Đối chiếu điều kiện (1)

Giả sử $\dfrac{\pi}{14} + k\dfrac{\pi}{7} = \dfrac{\pi}{10} + m\dfrac{\pi}{5} \Leftrightarrow k = m + \dfrac{1+2m}{5}$

Do $k, m \in Z$ nên $\exists t \in Z: \ t = \dfrac{1+2m}{5} \Leftrightarrow m = 2t + \dfrac{t-1}{2}$

Lại do $t, m \in Z$ nên $\exists s \in Z: \ s = \dfrac{t-1}{2} \Leftrightarrow t = 2s + 1$

Từ đó $k = 7s + 3$. Suy ra $x = \dfrac{\pi}{14} + k\dfrac{\pi}{7}$ với $k \neq 7s + 3$ thoả mãn phương trình

+ Đối chiếu điều kiện (2)

Giả sử $\dfrac{\pi}{14} + k\dfrac{\pi}{7} = \dfrac{\pi}{4} + n\dfrac{\pi}{2} \Leftrightarrow 4k - 14n = 5 \quad (3)$

Ta thấy vế trái của (3) chẵn, vế phải của (3) lẻ nên không tồn tại $k, n \in Z$ thoả mãn (3).

Từ đó suy ra điều kiên (2) luôn được thoả mãn.

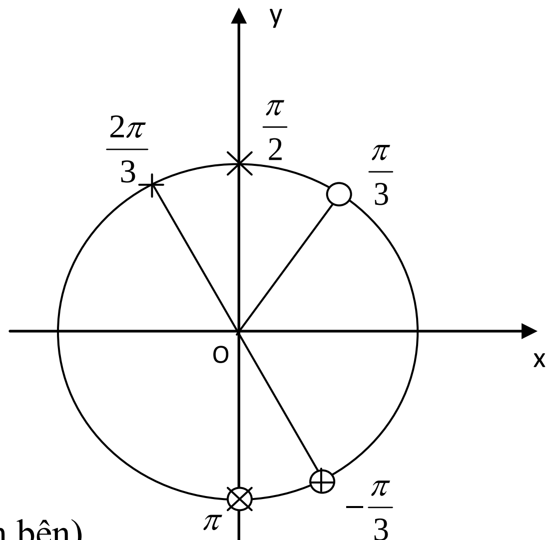
Vậy phương trình đã cho có nghiệm là $x = \dfrac{\pi}{14} + k\dfrac{\pi}{7} \quad (k \in Z)$

Bài 55: **(Đề thi tuyển sinh ĐH – CĐ 2011, khối D)**

Giải phương trình $\dfrac{\sin 2x + 2\cos x - \sin x - 1}{\tan x + \sqrt{3}} = 0$

Giải

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

Điều kiện $\begin{cases} \tan x \neq -\sqrt{3} \\ \cos x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq -\frac{\pi}{3} + m\pi \\ x \neq \frac{\pi}{2} + n\pi \end{cases} \quad (m, n \in Z)$

Khi đó phươngtrình đã cho trở thành

$\sin 2x + 2\cos x - \sin x - 1 = 0 \Leftrightarrow 2\cos x(\sin x + 1) - (\sin x + 1) = 0$

$\Leftrightarrow (\sin x + 1)(2\cos x - 1) = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \sin x = -1 \\ \cos x = \frac{1}{2} \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = -\frac{\pi}{2} + k2\pi \\ x = \pm\frac{\pi}{3} + k2\pi \end{array}\right.$

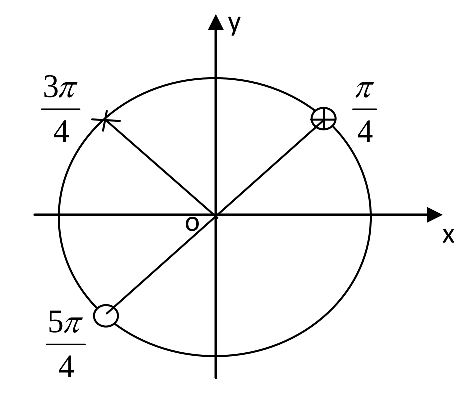
Kết hợp với điều kiện trên đường tròn lượng giác (như hình bên)

ta được nghiệm của phương trình là $x = \frac{\pi}{3} + k2\pi \quad (k \in Z)$

Bài 56: (Đề thi tuyển sinh ĐH – CĐ 2006, khối A)

Giải phương trình $$\frac{2(\cos^6 x + \sin^6 x) - \sin x.\cos x}{\sqrt{2} - 2\sin x} = 0$$

Giải

Điều kiện $\sin x \neq \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq \frac{\pi}{4} + m2\pi \\ x \neq \frac{3\pi}{4} + n2\pi \end{cases} \quad (m, n \in Z)$

Khi đó phương trình đã cho trở thành

$2(\cos^6 x + \sin^6 x) - \sin x.\cos x = 0$

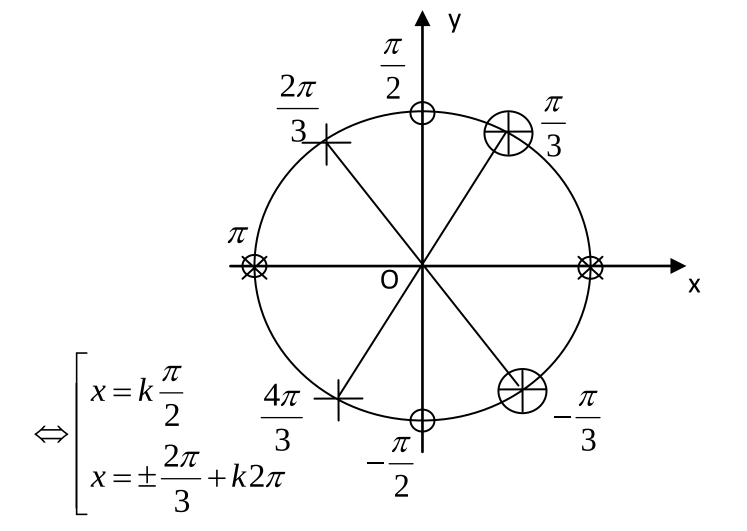
$\Leftrightarrow 2\left(1 - \frac{3}{4}\sin^2 2x\right) - \frac{1}{2}\sin 2x = 0$

$\Leftrightarrow 3\sin^2 2x + \sin 2x - 4 = 0 \Leftrightarrow \sin 2x = 1$

$\Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + k\pi \quad (k \in Z)$

Kết hợp với điều kiện trên đường tròn lượng giác (như hình bên) ta được nghiệm của phương trình là $x = \frac{5\pi}{4} + k2\pi \quad (k \in Z)$

Bài 57: Giải phương trình : $\dfrac{\sin x+\sin 2x}{\sin 3x}=-1$

Giải

Điều kiện $\sin 3x\neq 0\Leftrightarrow 3x\neq k\pi\Leftrightarrow x\neq k\dfrac{\pi}{3}$

Khi đó $\dfrac{\sin x+\sin 2x}{\sin 3x}=-1\Leftrightarrow \sin x+\sin 2x+\sin 3x=0$

$\Leftrightarrow 2\sin 2x.\cos x+\sin 2x=0$

$\Leftrightarrow \sin 2x\left(2\cos x+1\right)=0\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin 2x=0\\ \cos x=-\dfrac{1}{2}\end{array}\right.\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x=k\dfrac{\pi}{2}\\ x=\pm\dfrac{2\pi}{3}+k2\pi\end{array}\right.$

Kết hợp với điều kiện trên đường tròn lượng giác

Ta được nghiệm của phương trình là

$x=\dfrac{\pi}{2}+k\pi$.

Bài 58: [ĐH A02] Tìm $x\in(0;2\pi):5\left(\sin x+\dfrac{\cos 3x+\sin 3x}{1+2\sin 2x}\right)=\cos 2x+3$

Giải

Điều kiện : $\sin 2x\neq -\dfrac{1}{2}$

$5\left(\sin x+\dfrac{\cos 3x+\sin 3x}{1+2\sin 2x}\right)=5\left(\dfrac{\sin x+2\sin x\sin 2x+\cos 3x+\sin 3x}{1+\sin 2x}\right)$

$=5\left(\dfrac{\sin x+\cos x-\cos 3x+\cos 3x+\sin 3x}{1+2\sin 2x}\right)$

$=5\left(\dfrac{\sin 3x+\sin x+\cos x}{1+2\sin 2x}\right)=5\left(\dfrac{2\sin 2x\cos x+\cos x}{1+2\sin 2x}\right)$

$=5\left(\dfrac{\cos x(1+2\sin 2x)}{1+2\sin 2x}\right)=5\cos x$

$(1)\Leftrightarrow 5\cos x=\cos 2x+3\Leftrightarrow 2\cos^2 x-5\cos x+3=0$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos x=2\ \ \text{(L)}\\ \cos x=\dfrac{1}{2}=\cos\dfrac{\pi}{3}\end{array}\right.$

$$\cos x=\cos\frac{\pi}{3} \rightarrow \left[\begin{array}{l} x=\frac{\pi}{3}+k2\pi \\ x=-\frac{\pi}{3}+k2\pi \end{array}\right. \quad k\in\mathbb{Z}$$

Vì $x\in(0;2\pi)$ Nên nghiệm của phương trình : $x=\frac{\pi}{3}$; $x=\frac{5\pi}{3}$

Bài 59: [ĐH B02] $\sin^2 3x-\cos^2 4x=\sin^2 5x-\cos^2 6x$

Giải

$\sin^2 3x-\cos^2 4x=\sin^2 5x-\cos^2 6x$

$\Leftrightarrow \frac{1-\cos 6x}{2}-\frac{1+\cos 8x}{2}=\frac{1-\cos 10x}{2}-\frac{1+\cos 12x}{2}$

$\Leftrightarrow \cos 12x+\cos 10x=\cos 8x+\cos 6x$

$\Leftrightarrow 2\cos x(\cos 11x-\cos 7x)=0 \Leftrightarrow -4\cos x.\sin 9x.\sin 2x=0 \left[\begin{array}{l} x=\frac{k\pi}{9} \\ x=\frac{k\pi}{2} \end{array}\right. k\in\mathbb{Z}$

Bài 60: [ĐH D02] Tìm $x\in[0;14]$ **:** $\cos 3x-4\cos 2x+3\cos x-4=0$

Giải

Tìm $x\in[0;14]$: $\cos 3x-4\cos 2x+3\cos x-4=0$ (1)

Ta có : $\cos 3x=4\cos^3 x-3\cos x$

$(1)\Leftrightarrow \cos 3x+3\cos x-4(1+\cos 2x)=0$

$\Leftrightarrow 4\cos^3 x-8\cos^2 x=0$

$\Leftrightarrow 4\cos^2 x(\cos x-2)=0 \Leftrightarrow \cos x=0$ $x=\frac{\pi}{2}+k\pi; k\in\mathbb{Z}$ Vì $x\in(0;14)$ $x\in\left\{\frac{\pi}{2};\frac{3\pi}{3};\frac{5\pi}{2};\frac{7\pi}{2}\right\}$

Bài 61: [Dự bị 1 ĐH02] Xác định m để phương trình sau có ít nhất 1 nghiệm thuộc $\left[0;\frac{\pi}{2}\right]$

$2(\sin^4 x+\cos^4 x)+\cos 4x+\sin 2x-m=0$

Giải

Xác định m để phương trình sau có ít nhất 1 nghiệm thuộc $\left[0;\frac{\pi}{2}\right]$:

$2(\sin^4 x+\cos^4 x)+\cos 4x+\sin 2x-m=0$ (1)

$(1) \Leftrightarrow 2\left(1-2\sin^2 x\cos^2 x\right)+1-\sin^2 2x+2\sin 2x+m=0$

$\Leftrightarrow 3+m-3\sin^2 2x+2\sin 2x=0$

$\Leftrightarrow 3t^2-2t-(m+3)=0 \quad (2) \qquad$ với $\ t=\sin 2x$

Ta có : $x\in\left[0;\frac{\pi}{2}\right] \Leftrightarrow 2x\in[0;\pi] \Rightarrow t\in[0;1]$

Bài toán thành : Xác định m để phương trình sau có ít nhất 1 nghiệm thuộc đoạn $[0;1]$

$(2) \Leftrightarrow 3t^2-2t=m+3$

Đặt $\begin{cases} y=3t^2-2t & (P) \\ y=m+3 & d \end{cases}$

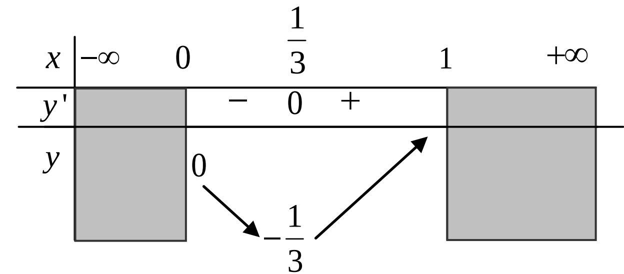
Số nghiệm của (2) là số giao điểm của d và (P)

Khảo sát hàm số : $y=3t^2-2t \qquad t\in[0;1]$

$y'=6t-2$

$y'=0 \Leftrightarrow 6t-2=0 \Leftrightarrow t=\frac{1}{3}$

BBT

Phương trình (2) có ít nhất một nghiệm trên đoạn $[0;1]$ $\Leftrightarrow -\frac{1}{3}\le m+3\le 1$

$\Leftrightarrow -\frac{10}{3}\le m\le -2$

Bài 62: [Dự bị 2 ĐH02] $\dfrac{\sin^4 x+\cos^4 x}{5\sin 2x}=\dfrac{1}{2}\cot 2x-\dfrac{1}{8\sin 2x}$

Giải

$\dfrac{\sin^4 x+\cos^4 x}{5\sin 2x}=\dfrac{1}{2}\cot 2x-\dfrac{1}{8\sin 2x} \qquad (1)$

Điều kiện : $\sin 2x\neq 0$

$(1) \Leftrightarrow \dfrac{1-2\sin^2 x\cos^2 x}{5}=\dfrac{1}{2}\cos 2x-\dfrac{1}{8}$

$\Leftrightarrow 1-\dfrac{\sin^2 2x}{2}=\dfrac{5}{2}\cos 2x-\dfrac{5}{8} \Leftrightarrow 2-(1-\cos^2 2x)=5\cos 2x-\dfrac{5}{4}$

$$\Leftrightarrow \cos^2 2x - 5\cos 2x + \frac{9}{4} = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos 2x = \frac{9}{2} (L) \\ \cos 2x = \frac{1}{2} \end{array}\right. \quad \cos 2x = \cos\frac{\pi}{3} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} 2x = \frac{\pi}{3} + k2\pi \\ x = -\frac{\pi}{3} + k2\pi \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \frac{\pi}{6} + k\pi \\ x = -\frac{\pi}{6} + k\pi \end{array}\right. \; k \in \mathbb{Z}$$

Bài 63: [Dự bị 3 ĐH02] $\tan^4 x + 1 = \dfrac{\left(2 - \sin^2 2x\right)\sin 3x}{\cos^4 x}$

Giải

Điều kiện : $\cos x \neq 0$

$(1) \Leftrightarrow \sin^4 x + \cos^4 x = (2 - \sin^2 2x)\sin 3x$

$\Leftrightarrow 1 - \dfrac{\sin^2 2x}{2} = (2 - \sin^2 2x)\sin 3x$

$\Leftrightarrow 2 - \sin^2 2x = (2 - \sin^2 2x)2\sin 3x$

$\Leftrightarrow (2 - \sin^2 2x)(1 - 2\sin 3x) = 0$

$\Leftrightarrow 1 - 2\sin 3x = 0 \Leftrightarrow \sin 3x = \dfrac{1}{2}$ $;\sin 3x = \sin\dfrac{\pi}{6}$ $\left[\begin{array}{l} 3x = \frac{\pi}{6} + k2\pi \\ 3x = \frac{5\pi}{6} + k2\pi \end{array}\right.$ $\left[\begin{array}{l} x = \frac{\pi}{18} + \frac{k2\pi}{3} \\ x = \frac{5\pi}{18} + \frac{k2\pi}{3} \end{array}\right.$

$k \in \mathbb{Z}$

Bài 64: [Dự bị 4 ĐH02] $\tan x + \cos x - \cos^2 x = \sin x\left(1 + \tan x.\tan\dfrac{x}{2}\right)$

Giải

$\tan x + \cos x - \cos^2 x = \sin x\left(1 + \tan x.\tan\dfrac{x}{2}\right)$ (1)

Điều kiện : $\begin{cases} \cos x \neq 0 \\ \cos\frac{x}{2} \neq 0 \end{cases}$

Ta có : $1 + \tan x.\tan\dfrac{x}{2} = 1 + \dfrac{\sin x \sin\frac{x}{2}}{\cos x \cos\frac{x}{2}} = \dfrac{\cos x \cos\frac{x}{2} + \sin x \sin\frac{x}{2}}{\cos x \cos\frac{x}{2}}$

$$=\frac{\cos\left(x-\frac{x}{2}\right)}{\cos x\cos\frac{x}{2}}=\frac{1}{\cos x}$$

$(1)\Leftrightarrow \tan x+\cos x-\cos^2 x=\dfrac{\sin x}{\cos x}$

$\Leftrightarrow \cos x(1-\cos x)=0\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos x=0\ \ (L)\\ \cos x=1\end{array}\right.\Leftrightarrow x=k2\pi;k\in\mathbb{Z}$

Bài 65: [Dự bị 5 ĐH02] Cho phương trình : $\dfrac{2\sin x+\cos x+1}{\sin x-2\cos x+3}=a$

a) Giải phương trình với $a=\dfrac{1}{3}$

b) Tìm a để phương trình trên có nghiệm.

Giải

a)Với $a=\dfrac{1}{3}$, phương trình thành : $\dfrac{2\sin x+\cos x+1}{\sin x-2\cos x+3}=\dfrac{1}{3}$ (1)

vì : $\sin x-2\cos x+3>0\ \ \forall x\in\mathbb{R}$

$\Leftrightarrow 6\sin x+3\cos x+3=\sin x-2\cos x+3$

(1) $\Leftrightarrow 5\sin x+5\cos x=0\Leftrightarrow \sin x+\cos x=0$

$\Leftrightarrow \sqrt{2}\sin\left(x+\dfrac{\pi}{4}\right)=0\Leftrightarrow \sin\left(x+\dfrac{\pi}{4}\right)=0$

$\sin\left(x+\dfrac{\pi}{4}\right)=0\Leftrightarrow x+\dfrac{\pi}{4}=k\pi\Leftrightarrow x=-\dfrac{\pi}{4}+k\pi$

$k\in\mathbb{Z}$

b) $\dfrac{2\sin x+\cos x+1}{\sin x-2\cos x+3}=a\Leftrightarrow \sin x+\cos x+1=a\left(\sin x-2\cos x+3\right)$

$\Leftrightarrow (2-a)\sin x+(2a+1)\cos x=3a-1$ (2)

Điều kiện để phương trình (2) có nghiệm :

$(2-a)^2+(2a+1)^2\geq(3a-1)^2\Leftrightarrow 4a^2-6a-4\leq 0$

$\Leftrightarrow -\dfrac{1}{2}\leq a\leq 2$

Bài 66: [Dự bị 6 ĐH02] $\sqrt{\dfrac{1}{8\cos^2 x}}=\sin x$

Giải

$$\sqrt{\frac{1}{8\cos^2 x}}=\sin x \qquad (1)$$

Điều kiện : $\begin{cases}\cos x\neq 0\\ \sin x\geq 0\end{cases}$

$$(1)\Leftrightarrow \frac{1}{8\cos^2 x}=\sin^2 x\Leftrightarrow 1=8\sin^2 x\cos^2 x$$

$$\Leftrightarrow 2\sin^2 2x-1=0\Leftrightarrow \cos 4x=0\Leftrightarrow 4x=\frac{\pi}{2}+k\pi\Leftrightarrow x=\frac{\pi}{8}+\frac{k\pi}{4}$$

Vì : $\sin x\geq 0$

$$x=\frac{\pi}{8}+m2\pi;\ x=\frac{3\pi}{8}+m2\pi;m\in\mathbb{Z};\ x=\frac{5\pi}{8}+m2\pi;\ x=\frac{7\pi}{8}+m2\pi$$

Bài 67: [ĐH A03] $\cot x-1=\frac{\cos 2x}{1+\tan x}+\sin^2 x-\frac{1}{2}\sin 2x$

Giải

$$\cot x-1=\frac{\cos 2x}{1+\tan x}+\sin^2 x-\frac{1}{2}\sin 2x \qquad (1)$$

Điều kiện : $\begin{cases}\sin 2x\neq 0\\ \tan x\neq -1\end{cases}$

$$(1)\Leftrightarrow \frac{\cos x}{\sin x}-1=\frac{\cos^2 x-\sin^2 x}{1+\frac{\sin x}{\cos x}}+\sin x(\sin x-\cos x)$$

$$\Leftrightarrow \frac{\cos x-\sin x}{\sin x}=\frac{\cos x(\cos^2 x-\sin^2 x)}{\sin x+\cos x}+\sin x(\sin x-\cos x)$$

$$\Leftrightarrow \frac{\cos x-\sin x}{\sin x}=\cos x(\cos x-\sin x)+\sin x(\sin x-\cos x)$$

$$\Leftrightarrow (\cos x-\sin x)\left(\sin^2 x-\sin x\cos x+1\right)=0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos x-\sin x=0\\ \sin^2 x-\sin x\cos x+1=0\end{array}\right.$$

* $\cos x-\sin x=0\Leftrightarrow \sqrt{2}\cos\left(x+\frac{\pi}{4}\right)=0$

$$\Leftrightarrow \cos\left(x+\frac{\pi}{4}\right)=0\Leftrightarrow x+\frac{\pi}{4}=\frac{\pi}{2}+k\pi\Leftrightarrow x=\frac{\pi}{4}+k\pi;k\in\mathbb{Z}$$

* $\sin^2 x-\sin x\cos x+1=0\Leftrightarrow \frac{1-\cos 2x}{2}-\frac{\sin 2x}{2}+1=0$

$\Leftrightarrow \sin 2x+\cos 2x-3=0$ (vô nghiệm)

Bài 68: [ĐH B03] $\cot x-\tan x+4\sin 2x=\frac{2}{\sin 2x}$

Giải

Điều kiện : $\sin 2x \neq 0$

$(1) \Leftrightarrow \frac{\cos x}{\sin x} - \frac{\sin x}{\cos x} + 4\sin 2x = \frac{2}{\sin 2x}$

$\Leftrightarrow \frac{\cos^2 x - \sin^2 x}{\sin x \cos x} + 4\sin 2x = \frac{2}{\sin 2x}$

$\Leftrightarrow 2\cos 2x + 4\sin^2 2x = 2 \Leftrightarrow 2\cos 2x + 4\left(1-\cos^2 2x\right) = 2$

$$\Leftrightarrow 2\cos^2 x - \cos 2x - 1 = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos 2x = 1\\ \cos 2x = -\frac{1}{2}\end{array}\right. \rightarrow \left[\begin{array}{l}x = k\pi\\ x = \pm\frac{\pi}{3} + k\pi\end{array}\right. k \in \mathbb{Z}$$

Bài 69: [ĐH D03] $\sin^2\left(\frac{x}{2} - \frac{\pi}{4}\right)\tan^2 x - \cos^2\frac{x}{2} = 0$

Giải

Điều kiện : $\cos x \neq 0$

$(1) \Leftrightarrow \frac{1}{2}\left[1 - \cos\left(x - \frac{\pi}{2}\right)\right]\frac{\sin^2 x}{\cos^2 x} = \frac{1}{2}(1+\cos x)$

$\Leftrightarrow (1-\sin x)\sin^2 x = (1+\cos x)\cos^2 x$

$\Leftrightarrow (1-\sin x)\left(1-\cos^2 x\right) = (1+\cos x)\left(1-\sin^2 x\right)$

$\Leftrightarrow (1-\sin x)(1+\cos x)(\sin x + \cos x) = 0$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x = 1\\ \cos x = -1\\ \sin x + \cos x = 0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x = 1\\ \cos x = -1\\ \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = 0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x = \frac{\pi}{2} + k\pi\\ x = \pi + k2\pi\\ x = -\frac{\pi}{4} + k\pi\end{array}\right.$$

So với điều kiện : $\cos x \neq 0$

Nghiệm của (1) : $\left[\begin{array}{l}x = \pi + k2\pi\\ x = -\frac{\pi}{4} + k\pi\end{array}\right. k \in \mathbb{Z}$

Bài 70: [Dự bị 1 ĐH A03] $3 - \tan x\left(\tan x + 2\sin x\right) + 6\cos x = 0$

Giải

$3 - \tan x\left(\tan x + 2\sin x\right) + 6\cos x = 0$ Điều kiện : $\cos x \neq 0$

$\Leftrightarrow 3 - \frac{\sin x}{\cos x}\left(\frac{\sin x + 2\sin x\cos x}{\cos x}\right) + 6\cos x = 0$

$\Leftrightarrow 3\cos^2 x-\sin^2 x\left(1+2\cos x\right)+6\cos^2 x=0$

$\Leftrightarrow 3\cos^2 x\left(1+2\cos x\right)-\sin^2 x\left(1+2\cos x\right)=0$

$\Leftrightarrow \left(1+2\cos x\right)\left(3\cos^2 x-\sin^2 x\right)=0$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}1+2\cos x=0\\ 4\cos^2 x-1=0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos x=-\dfrac{1}{2}\\ \cos^2 x=\dfrac{1}{4}\end{array}\right. \Leftrightarrow \cos^2 x=\frac{1}{4}$$

$$\Leftrightarrow 1+\cos x=\frac{1}{2}\Leftrightarrow \cos 2x=-\frac{1}{2}=\cos\frac{2\pi}{3} \leftarrow> \cos 2x=\cos\frac{2\pi}{3}\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}2x=\dfrac{2\pi}{3}+k2\pi\\ 2x=-\dfrac{2\pi}{3}+k2\pi\end{array}\right.$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x=\dfrac{\pi}{3}+k\pi\\ x=-\dfrac{\pi}{3}+k\pi\end{array}\right. k\in\mathbb{Z}$$

Bài 71: [Dự bị 2 ĐH A03] $\cos 2x+\cos x\left(2\tan^2 x-1\right)=2$

Giải

Điều kiện : $\cos x\neq 0$

$\Leftrightarrow \cos 2x+\dfrac{2\sin^2 x}{\cos x}-\cos x=2$

$\Leftrightarrow \dfrac{2\sin^2 x}{\cos x}-\cos x=2-\cos 2x=1+2\sin^2 x$

$\Leftrightarrow 2\sin^2 x\left(\dfrac{1}{\cos x}-1\right)=1+\cos x$

$\Leftrightarrow 2(1-\cos^2 x)(1-\cos x)=(1+\cos x)\cos x$

$\Leftrightarrow \left(1+\cos x\right)\left[2(1-\cos x)^2-\cos x\right]=0$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos x=-1\\ 2\cos^2 x-5\cos x+2=0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos x=-1\\ \cos x=\dfrac{1}{2}\end{array}\right. -> \left[\begin{array}{l}x=\pi+k\pi\\ x=\pm\dfrac{\pi}{3}+k2\pi\end{array}\right.$$

Bài 72: [Dự bị 1 ĐH B03] $3\cos 4x-8\cos^6 x+2\cos^2 x+3=0$

Giải

$3\cos 4x-8\cos^6 x+2\cos^2 x+3=0$

$\Leftrightarrow 3(1+\cos 4x)-2\cos^2 x(4\cos^4 x-1)=0$

$\Leftrightarrow 6\cos^2 2x - 2\cos^2 x(2\cos^2 x - 1)(2\cos^2 x + 1) = 0$

$\Leftrightarrow 6\cos^2 2x - \cos^2 x(2\cos^2 x + 1)\cos 2x = 0$

$\Leftrightarrow \cos 2x\left[3\cos 2x - \cos^2 x(2\cos^2 x + 1)\right] = 0$

$\Leftrightarrow \cos 2x\left(2\cos^4 x - 5\cos^2 x + 3\right) = 0$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos 2x = 0\\ 2\cos^4 x - 5\cos^2 x + 3 = 0\end{array}\right.$

* $\cos 2x = 0 \Leftrightarrow 2x = \dfrac{\pi}{2} + k\pi \Leftrightarrow x = \dfrac{\pi}{4} + \dfrac{k\pi}{2}$; $k \in \mathbb{Z}$

* $2\cos^4 x - 5\cos^2 x + 3 = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos^2 x = 1\\ \cos^2 x = \dfrac{3}{2} (L)\end{array}\right. \Leftrightarrow \sin^2 x = 0$ <-> $\left[\begin{array}{l}x = \dfrac{\pi}{4} + \dfrac{k\pi}{2}\\ x = k\pi\end{array}\right. \quad k \in \mathbb{Z}$

Bài 73: [Dự bị 2 ĐH B03] $\dfrac{\left(2-\sqrt{3}\right)\cos x - 2\sin^2\left(\dfrac{x}{2} - \dfrac{\pi}{4}\right)}{2\cos x - 1} = 1$

Giải

Điều kiện : $\cos x \neq \dfrac{1}{2}$

$\Leftrightarrow (2-\sqrt{3})\cos x - \left[1 - \cos\left(x - \dfrac{\pi}{2}\right)\right] = 2\cos x - 1$

$\Leftrightarrow 2\cos x - \sqrt{3}\cos x - 1 + \sin x = 2\cos x - 1$

(1) $\Leftrightarrow \sqrt{3}\cos x - \sin x = 0$

$\Leftrightarrow \dfrac{\sqrt{3}}{2}\cos x - \dfrac{1}{2}\sin x = 0 \Leftrightarrow \cos x\cos\dfrac{\pi}{6} - \sin x\sin\dfrac{\pi}{6} = 0$

$\Leftrightarrow \cos\left(x + \dfrac{\pi}{6}\right) = 0 \Leftrightarrow x + \dfrac{\pi}{6} = \dfrac{\pi}{2} + k\pi \Leftrightarrow x = \dfrac{\pi}{3} + k\pi; k \in \mathbb{Z}$

Vì : $\cos x \neq \dfrac{1}{2}$ Nên nghiệm của phương trình : $x = \dfrac{4\pi}{3} + k2\pi; k \in \mathbb{Z}$

Bài 74: [Dự bị 1 ĐH D03] $\dfrac{\cos^2 x\left(\cos x - 1\right)}{\sin x + \cos x} = 2\left(1 + \sin x\right)$

Giải

Điều kiện : $\sin x + \cos x = \sqrt{2}\sin\left(x + \dfrac{\pi}{4}\right) \neq 0$

(1) $\Leftrightarrow (1 - \sin^2 x)(\cos x - 1) = 2(1 + \sin x)(\sin x + \cos x)$

$\Leftrightarrow (1+\sin x)\left[(1-\sin x)(\cos x-1)-2(\sin x+\cos x)\right]=0$

$\Leftrightarrow (1+\sin x)\left[\cos x-1-\sin x\cos x+\sin x-2\sin x-2\cos x\right]=0$

$\Leftrightarrow (1+\sin x)\left[\sin x+1+\sin x\cos x+\cos x\right]=0$

$\Leftrightarrow (1+\sin x)\left[(1+\sin x)+\cos x(1+\sin x)\right]=0$

$\Leftrightarrow (1+\sin x)^2(1+\cos x)=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x=-1\\ \cos x=-1\end{array}\right.$

Bài 75: [Dự bị 2 ĐH D03] $\cot x=\tan x+\dfrac{2\cos 4x}{\sin 2x}$

Giải

Điều kiện : $\sin 2x\neq 0 \Leftrightarrow \cos 2x\neq \pm 1$

$(1)\Leftrightarrow \cot x-\tan x=\dfrac{2\cos 4x}{\sin 2x}$

$\Leftrightarrow \dfrac{\cos x}{\sin x}-\dfrac{\sin x}{\cos x}=\dfrac{\cos 4x}{\sin x\cos x}$

$\Leftrightarrow \cos^2 x-\sin^2 x=\cos 4x$

$\Leftrightarrow \cos 2x=\cos 4x \Leftrightarrow 2\cos^2 2x-\cos 2x-1=0 \rightarrow x=\pm\dfrac{\pi}{3}+k\pi; k\in\mathbb{Z}$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos 2x=1(L)\\ \cos 2x=-\dfrac{1}{2}=\cos\dfrac{2\pi}{3}\end{array}\right.$

Bài 76: [ĐH B04] $5\sin x-2=3(1-\sin x)\tan^2 x$

Giải

$5\sin x-2=3(1-\sin x)\tan^2 x$ Điều kiện : $\cos x\neq 0$

$\Leftrightarrow 5\sin x-2=\dfrac{3\sin^2 x}{1-\sin^2 x}(1-\sin x)$

$\Leftrightarrow (5\sin x-2)(1+\sin x)=3\sin^2 x$

$\Leftrightarrow 2\sin^2 x+3\sin x-2=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x=\dfrac{1}{2}=\sin\dfrac{\pi}{6}\\ \sin x=-2\end{array}\right. \rightarrow \left[\begin{array}{l}x=\dfrac{\pi}{6}+k2\pi\\ x=\dfrac{5\pi}{6}+k2\pi\end{array}\right. k\in\mathbb{Z}$

Bài 77: [ĐH D04] $(2\cos x-1)(2\sin x+\cos x)=\sin 2x-\sin x$

Giải

$(2\cos x-1)(2\sin x+\cos x)=\sin 2x-\sin x$

$\Leftrightarrow (2\cos x-1)(2\sin x+\cos x)=\sin x(2\cos x-1)$

$\Leftrightarrow \left(2\cos x-1\right)\left(\sin x+\cos x\right)=0$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}2\cos x=1\\ \sin x+\cos x=0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos x=\dfrac{1}{2}\\ \sqrt{2}\sin\left(x+\dfrac{\pi}{4}\right)=0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos x=\cos\dfrac{\pi}{3}\\ \sin\left(x+\dfrac{\pi}{4}\right)=0\end{array}\right.$$

Bài 78: [Dự bị 1 ĐH A04] $\sin x+\sin 2x=\sqrt{3}\left(\cos x+\text{cox}2x\right)$

Giải

$\sin x+\sin 2x=\sqrt{3}\left(\cos x+\text{cox}2x\right)$

$\Leftrightarrow \sin x+\sin 2x=\sqrt{3}\cos x+\sqrt{3}\cos 2x$

$\Leftrightarrow \sin x-\sqrt{3}\cos x=\sqrt{3}\cos 2x-\sin 2x$

$\Leftrightarrow \dfrac{1}{2}\sin x-\dfrac{\sqrt{3}}{2}\cos x=\dfrac{\sqrt{3}}{2}\cos 2x-\dfrac{1}{2}\sin 2x$

$\Leftrightarrow \sin\left(x-\dfrac{\pi}{3}\right)=\cos\left(2x+\dfrac{\pi}{6}\right)$

$\Leftrightarrow \sin\left(x-\dfrac{\pi}{3}\right)=\cos\left[\dfrac{\pi}{2}+\left(2x-\dfrac{\pi}{3}\right)\right]=-\sin\left(2x-\dfrac{\pi}{3}\right)$

$\Leftrightarrow \sin\left(2x-\dfrac{\pi}{3}\right)+\sin\left(x-\dfrac{\pi}{3}\right)=0$

$$\Leftrightarrow 2\sin\left(\dfrac{3x}{2}-\dfrac{\pi}{3}\right)\cos\left(\dfrac{x}{2}\right)=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin\left(\dfrac{3x}{2}-\dfrac{\pi}{3}\right)=0\\ \cos\dfrac{x}{2}=0\end{array}\right.$$

$$\left[\begin{array}{l}\dfrac{3x}{2}-\dfrac{\pi}{3}=k\pi\\ \dfrac{x}{2}=\dfrac{\pi}{2}+k\pi\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x=\dfrac{2\pi}{9}+\dfrac{k2\pi}{3}\\ x=\pi+k2\pi\end{array}\right.$$

$k\in\mathbb{Z}$

Bài 79: [Dự bị 2 ĐH A04] $\sqrt{1-\sin x}+\sqrt{1-\cos x}=1$

Giải

Chú ý : $1-\sin x\geq 0$; $1-\cos x\geq 0$

$(1)\Leftrightarrow 2-(\sin x+\cos x)+2\sqrt{(1-\sin x)(1-\cos x)}=1$

$\Leftrightarrow 2-(\sin x+\cos x)+2\sqrt{1-(\sin x+\cos x)-\sin x\cos x}=1$ (2)

Đặt : $t=\sin x+\cos x$; $|t|\leq\sqrt{2}$,khi đó : $\sin x\cos x=\dfrac{t^2-1}{2}$

$(2) \Leftrightarrow 1-t+2\sqrt{\frac{t^2-2t+1}{2}}=0$

$\Leftrightarrow 1-t+\sqrt{2}\sqrt{(t-1)^2}=0 \Leftrightarrow 1-t+\sqrt{2}|t-1|=0$

$\Leftrightarrow \sqrt{2}|t-1|=t-1$ (3) (nhận xét và suy ra : $t\geq 1$) (3)

$\Leftrightarrow t=1 \Leftrightarrow \sin x+\cos x=1 \Leftrightarrow \cos\left(x-\frac{\pi}{4}\right)=\cos\frac{\pi}{4}$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x+\frac{\pi}{4}=\frac{\pi}{4}+k2\pi \\ x+\frac{\pi}{4}=-\frac{\pi}{4}+k2\pi \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \frac{\pi}{2}+k2\pi \\ x=k2\pi \end{array}\right. k\in\mathbb{Z}$

Bài 80: [Dự bị 1 ĐH B04] $4\left(\sin^3 x+\cos^3 x\right)=\cos x+3\sin x$

Giải

$4\left(\sin^3 x+\cos^3 x\right)=\cos x+3\sin x$

$\Leftrightarrow 4\sin^3 x+4\cos^3 x-\cos x-3\sin x=0$

$\Leftrightarrow 4\sin^3 x+4\cos x(1-\sin^2 x)-\cos x-3\sin x=0$

$\Leftrightarrow 4\sin^3 x+3\cos x-4\sin^2 x\cos x-3\sin x=0$

$\Leftrightarrow 3(\cos x-\sin x)-4\sin^2 x(\cos x-\sin x)=0$

$\Leftrightarrow (\cos x-\sin x)\left(3-4\sin^2 x\right)=0$ →

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos x-\sin x=0 \\ \sin^2 x=\frac{3}{4} \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \sqrt{2}\cos\left(x-\frac{\pi}{4}\right)=0 \\ \sin x=\frac{\sqrt{3}}{2} \\ \sin x=-\frac{\sqrt{3}}{2} \end{array}\right.$

$\left[\begin{array}{l} x=\frac{\pi}{4}+k\pi \\ x=\pm\frac{\pi}{3}+k\pi \end{array}\right. k\in\mathbb{Z}$

Bài 81: [Dự bị 2 ĐH B04] $\frac{1}{\cos x}-\frac{1}{\sin x}=2\sqrt{2}\cos\left(x+\frac{\pi}{4}\right)$

Giải

$\frac{1}{\cos x}-\frac{1}{\sin x}=2\sqrt{2}\cos\left(x+\frac{\pi}{4}\right)$ Điều kiện : $\sin 2x\neq 0$

$(1) \Leftrightarrow \sin x-\cos x=2\sqrt{2}\cos\left(x+\frac{\pi}{4}\right)$

$$\Leftrightarrow -\sqrt{2}\cos\left(x+\frac{\pi}{4}\right)=2\sqrt{2}\cos\left(x+\frac{\pi}{4}\right).\frac{1}{2}\sin 2x$$

$$\Leftrightarrow \cos\left(x+\frac{\pi}{4}\right)(1+\sin 2x)=0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos\left(x+\frac{\pi}{4}\right)=0\\ \sin 2x=-1\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x+\frac{\pi}{4}=\frac{\pi}{2}+k\pi\\ 2x=-\frac{\pi}{2}+k2\pi\end{array}\right. k\in\mathbb{Z}$$

$$> \left[\begin{array}{l}x=\frac{\pi}{4}+k\pi\\ x=-\frac{\pi}{4}+k\pi\end{array}\right. k\in\mathbb{Z} \Leftrightarrow x=\frac{\pi}{4}+\frac{k\pi}{2}$$

Bài 82: [Dự bị 1 ĐH D04] $\sin 4x\sin 7x=\cos 3x\cos 6x$

Giải

$$\Leftrightarrow -\frac{1}{2}\left(\cos 11x-\cos(-3x)\right)=\frac{1}{2}\left(\cos 9x+\cos 3x\right)$$

$$\Leftrightarrow -\cos 11x+\cos 3x=\cos 9x+\cos 3x$$

$$\Leftrightarrow \cos 11x+\cos 9x=0$$

.

$$\Leftrightarrow 2\cos 10x\cos x=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos 10x=0\\ \cos x=0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}10x=\frac{\pi}{2}+k\pi\\ x=\frac{\pi}{2}+k\pi\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x=\frac{\pi}{20}+k10\pi\\ x=\frac{\pi}{2}+k\pi\end{array}\right. k\in\mathbb{Z}$$

Bài 83: [Dự bị 2 ĐH D04] $\sin 2x-2\sqrt{2}\left(\sin x+\cos x\right)-5=0$

Giải

$$\sin 2x-2\sqrt{2}\left(\sin x+\cos x\right)-5=0 \quad (1)$$

Đặt $t=\sin x+\cos x$ với $-\sqrt{2}\le t\le\sqrt{2}$ $\Rightarrow \sin 2x=t^2-1$

$$(1) \Leftrightarrow t^2-2\sqrt{2}t-6=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}t=3\sqrt{2}\\ t=-\sqrt{2}\end{array}\right.$$

Với $t=-\sqrt{2} \Leftrightarrow \sin x+\cos x=-\sqrt{2}$

$$\Leftrightarrow \cos\left(x-\frac{\pi}{4}\right)=-1 \Leftrightarrow x-\frac{\pi}{4}=\pi+k2\pi \quad k\in\mathbb{Z}$$

Bài 84: [ĐH A05] $\cos^2 3x\cos 2x-\cos^2 x=0$

Giải

$\cos^2 3x\cos 2x-\cos^2 x=0$ $\Leftrightarrow \dfrac{(1+\cos 6x)\cos 2x}{2}-\dfrac{1+\cos 2x}{2}=0$

$\Leftrightarrow \cos 2x+\cos 6x\cos 2x-1-\cos 2x=0$

$\Leftrightarrow \cos 6x\cos 2x-1=0 \Leftrightarrow \cos 8x+\cos 4x-2=0$

$\Leftrightarrow 2\cos^2 4x-1+\cos 4x-2=0$

$\Leftrightarrow 2\cos^2 4x+\cos 4x-3=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos 4x=1\\ \cos 4x=-\dfrac{3}{2}\end{array}\right.$

Bài 85: [ĐH B05] $1+\sin+\cos x+\sin 2x+\cos 2x=0$

Giải

$1+\sin+\cos x+\sin 2x+\cos 2x=0$ $\Leftrightarrow \sin x+\cos x+2\sin x\cos x+2\cos^2 x=0$

$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)+2\cos x(\sin x+\cos x)=0$

$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(1+2\cos x)=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x+\cos x=0\\ \cos x=-\dfrac{1}{2}=\cos\dfrac{2\pi}{3}\end{array}\right.$

Bài 86: [ĐH D05] $\cos^4 x+\sin^4 x+\cos\left(x-\dfrac{\pi}{4}\right)\sin\left(3x-\dfrac{\pi}{4}\right)-\dfrac{3}{2}=0$

Giải

$\cos^4 x+\sin^4 x+\cos\left(x-\dfrac{\pi}{4}\right)\sin\left(3x-\dfrac{\pi}{4}\right)-\dfrac{3}{2}=0$ $\Leftrightarrow 1-2\sin^2 x\cos^2 x+\dfrac{1}{2}\left[\sin\left(4x-\dfrac{\pi}{2}\right)+\sin 2x\right]-\dfrac{3}{2}=0$

$\Leftrightarrow 2-\sin^2 2x-\cos 4x+\sin 2x-3=0$

$\Leftrightarrow -\sin^2 2x-(1-2\sin^2 2x)+\sin 2x-1=0$

$\Leftrightarrow \sin^2 2x+\sin 2x-2=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin 2x=1\\ \sin 2x=-2\end{array}\right.$

Bài 87: [Dự bị 1 ĐH A05] Tìm $x\in(0;\pi)$ $4\sin^2\dfrac{x}{2}-\sqrt{3}\cos 2x=1+2\cos^2\left(x-\dfrac{3\pi}{4}\right)$

Giải

Tìm $x\in(0;\pi)$ của : $4\sin^2\dfrac{x}{2}-\sqrt{3}\cos 2x=1+2\cos^2\left(x-\dfrac{3\pi}{4}\right)$

$\Leftrightarrow 2(1-\cos x)-\sqrt{3}\cos 2x=1+1+\cos\left(2x-\dfrac{3\pi}{2}\right)$

$\Leftrightarrow 2-2\cos x-\sqrt{3}\cos 2x=2-\sin 2x$

$\Leftrightarrow -2\cos x=\sqrt{3}\cos 2x-\sin 2x$ (chia 2 vế cho 2)

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email:** caotua5lg3@gmail.com

$$\Leftrightarrow -\cos x=\frac{\sqrt{3}}{2}\cos 2x-\frac{1}{2}\sin 2x \Leftrightarrow \cos(\pi-x)=\cos\left(2x+\frac{\pi}{6}\right)$$

$$\Leftrightarrow \cos\left(2x+\frac{\pi}{6}\right)=\cos(\pi-x) \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} 2x+\frac{\pi}{6}=\pi-x+k2\pi \\ 2x+\frac{\pi}{6}=-\pi+x+k2\pi \end{array}\right.$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=\frac{5\pi}{18}+\frac{k_1 2\pi}{3} \\ x=-\frac{7\pi}{6}+k_2 2\pi \end{array}\right. \quad k_1;k_2\in\mathbb{Z}$$

Vì $\begin{cases} k_1\in\mathbb{Z} \\ k_1\in(0;\pi) \end{cases} \Rightarrow k_1\in\{0;1\} \Rightarrow x=\frac{5\pi}{18};x=\frac{17\pi}{18}$

Vì $\begin{cases} k_2\in\mathbb{Z} \\ k_2\in(0;\pi) \end{cases} \Rightarrow k_2=1 \Rightarrow x=\frac{5\pi}{6}$

$$\cos\left(2x-\frac{3\pi}{2}\right)=-\sin 2x \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=\frac{5\pi}{18} \\ x=\frac{17\pi}{18} \\ x=\frac{5\pi}{6} \end{array}\right.$$

Bài 88: [Dự bị 2 ĐH A05] $2\sqrt{2}\cos^3\left(x-\frac{\pi}{4}\right)-3\cos x-\sin x=0$

Giải

$$2\sqrt{2}\cos^3\left(x-\frac{\pi}{4}\right)-3\cos x-\sin x=0$$

$$\Leftrightarrow \left[\sqrt{2}\cos\left(x-\frac{\pi}{4}\right)\right]^3-3\cos x-\sin x=0$$

$$\Leftrightarrow (\cos x+\sin x)^3-3\cos x-\sin x=0$$

$$\Leftrightarrow \cos^3 x+\sin^3 x+3\cos^2 x\sin x+3\cos x\sin^2 x-3\cos x-\sin x=0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \begin{cases} \cos x=0 \\ \sin^3 x-\sin x=0 \end{cases} \\ \begin{cases} \cos x\neq 0 \\ 1+\tan^3 x+3\tan x+3\tan^2 x-3(1+\tan^2 x)-\tan x(1+\tan^2 x)=0 \end{cases} \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \sin^2 x=1 \\ \tan x=1 \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos^2 x=0 \\ \tan x=1 \end{array}\right.$$

Bài 89: [Dự bị 1 ĐH B05] $2\sqrt{2}\cos^3\left(x-\frac{\pi}{4}\right)-3\cos x-\sin x=0$

Giải

$$2\sqrt{2}\cos^3\left(x-\frac{\pi}{4}\right)-3\cos x-\sin x=0$$

$$\Leftrightarrow\left[\sqrt{2}\cos\left(x-\frac{\pi}{4}\right)\right]^3-3\cos x-\sin x=0$$

$$\Leftrightarrow(\cos x+\sin x)^3-3\cos x-\sin x=0$$

$$\Leftrightarrow\cos^3 x+\sin^3 x+3\cos^2 x\sin x+3\cos x\sin^2 x-3\cos x-\sin x=0$$

$$\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}\begin{cases}\cos x=0\\ \sin^3 x-\sin x=0\end{cases}\\ \begin{cases}\cos x\neq 0\\ 1+\tan^3 x+3\tan x+3\tan^2 x-3(1+\tan^2 x)-\tan x(1+\tan^2 x)=0\end{cases}\end{array}\right.\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}\sin^2 x=1\\ \tan x=1\end{array}\right.\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}\cos^2 x=0\\ \tan x=1\end{array}\right.$$

Bài 90: [Dự bị 2 ĐH B05] $\tan\left(\frac{\pi}{2}+x\right)-3\tan^2 x=\frac{\cos 2x-1}{\cos^2 x}$

Giải

$$\tan\left(\frac{\pi}{2}+x\right)-3\tan^2 x=\frac{\cos 2x-1}{\cos^2 x}\quad(1)$$

Điều kiện : $\sin 2x\neq 0$

$$(1)\Leftrightarrow-\cot x-3\tan^2 x=-\frac{2\sin^2 x}{\cos^2 x}$$

$$\Leftrightarrow\frac{1}{\tan x}+\tan^2 x=0\Leftrightarrow\tan^3 x=-1\Leftrightarrow\tan x=-1 \text{ -> } x=-\frac{\pi}{4}+k\pi\ ;\ k\in\mathbb{Z}$$

Bài 91: [Dự bị 1 ĐH D05] $\tan\left(\frac{3\pi}{2}-x\right)+\frac{\sin x}{1+\cos x}=2$

Giải

$$\tan\left(\frac{3\pi}{2}-x\right)+\frac{\sin x}{1+\cos x}=2\quad(1)\qquad \text{Điều kiện : } \sin x\neq 0$$

$\Leftrightarrow \cot x+\dfrac{\sin x}{1+\cos x}=2 \Leftrightarrow \dfrac{\cos x}{\sin x}+\dfrac{\sin x}{1+\cos x}=2$

$\Leftrightarrow \cos x(1+\cos x)+\sin^2 x=2\sin x(1+\cos x)$

(1) $\Leftrightarrow \cos x+\cos^2 x+\sin^2 x=2\sin x(1+\cos x)$

$\Leftrightarrow (1+\cos x)(1-2\sin x)=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos x=-1(L)\\ \sin x=\dfrac{1}{2}=\sin\dfrac{\pi}{6}\end{array}\right.$

Bài 92: [Dự bị 2 ĐH D05] $\sin 2x+\cos 2x+3\sin x-\cos x-2=0$

Giải

$\sin 2x+\cos 2x+3\sin x-\cos x-2=0$

$\Leftrightarrow 2\sin x\cos x+1-2\sin^2 x+3\sin x-\cos x-2=0$

$\Leftrightarrow 2\sin^2 x-(2\cos x+3)\sin x+\cos x+1=0$ (1)

Chú ý : (1) là phương trình bậc 2 với biến $\sin x$

Ta có : $\Delta=(2\cos x+3)^2-8(\cos x+1)=(2\cos x+1)^2$

Nghiệm của (1) : $\left[\begin{array}{l}\sin x=\dfrac{2\cos x+3+2\cos x+1}{4}=\cos x+1\\ \sin x=\dfrac{2\cos x+3-2\cos x-1}{4}=\dfrac{1}{2}\end{array}\right.$

❖ $\sin x=\dfrac{1}{2}=\sin\dfrac{\pi}{6} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x=\dfrac{\pi}{6}+k2\pi\\ x=\dfrac{5\pi}{6}+k2\pi\end{array}\right. k\in\mathbb{Z}$

$\sin x=\cos x+1 \Leftrightarrow \sin x-\cos x=1 \Leftrightarrow \sin\left(x-\dfrac{\pi}{4}\right)=\dfrac{1}{\sqrt{2}}=\sin\dfrac{\pi}{4}$

Bài 93: [ĐH A06] $\dfrac{2\left(\cos^6 x+\sin^6 x\right)-\sin x\cos x}{\sqrt{2}-2\sin x}=0$

Giải

$\dfrac{2\left(\cos^6 x+\sin^6 x\right)-\sin x\cos x}{\sqrt{2}-2\sin x}=0$ (1) điều kiện : $\sin x\neq\dfrac{\sqrt{2}}{2}$

(1) $\Leftrightarrow 2\left(\sin^6+\cos^6 x\right)-\sin x\cos x=0$

$\Leftrightarrow 2\left(1-\dfrac{3\sin^2 2x}{4}\right)-\dfrac{1}{2}\sin 2x=0$

$\Leftrightarrow 3\sin^2 2x+\sin 2x-4=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin 2x=1\\ \sin 2x=\dfrac{4}{3}\end{array}\right.$

$\sin 2x = 1 \Leftrightarrow 2x = \frac{\pi}{2} + k2\pi \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + k\pi \; ; k \in \mathbb{Z}$

vì : $\sin x \neq \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x \neq \frac{\pi}{4} + k2\pi \\ x \neq \frac{3\pi}{4} + k2\pi \end{array}\right.$ Nghiệm của (1): $x = \frac{5\pi}{4} + k2\pi; k \in \mathbb{Z}$

Bài 94: [ĐH B06] $\cot x + \sin x\left(1 + \tan x \tan \frac{x}{2}\right) = 4$

Giải

$\cot x + \sin x\left(1 + \tan x \tan \frac{x}{2}\right) = 4 \quad (1)$

Điều kiện : $\begin{cases} \sin 2x \neq 0 \\ \cos \frac{x}{2} \neq 0 \end{cases}$ Ta có : $1 + \tan x . \tan \frac{x}{2} = \frac{1}{\cos x}$

$(1) \Leftrightarrow \frac{\cos x}{\sin x} + \frac{\sin x}{\cos x} = 4 \Leftrightarrow \frac{1}{\sin x \cos x} = 4$

$\Leftrightarrow 2\sin 2x = 1 \Leftrightarrow \sin 2x = \frac{1}{2} = \sin \frac{\pi}{6} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} 2x = \frac{\pi}{6} + k2\pi \\ 2x = \frac{5\pi}{6} + k2\pi \end{array}\right.$

Bài 95: [ĐH D06] $\cos 3x + \cos 2x - \cos x - 1 = 0$

Giải

$\cos 3x + \cos 2x - \cos x - 1 = 0$

$\Leftrightarrow \cos 3x - \cos x + \cos 2x - 1 = 0$

$\Leftrightarrow 2\sin 2x \sin x + 2\sin^2 x = 0$

$\Leftrightarrow 2\sin x\left(\sin 2x + \sin x\right) = 0 \Leftrightarrow 2\sin x(2\sin x \cos x - \sin x) = 0$

$\Leftrightarrow 2\sin^2 x\left(2\cos x - 1\right) = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \sin x = 0 \\ \cos x = \frac{1}{2} = \cos \frac{\pi}{3} \end{array}\right.$

Bài 96: [Dự bị 1 ĐH A06] $\cos 3x \cos^3 x - \sin 3x \sin^3 x = \frac{2 + 3\sqrt{2}}{8}$

Giải

$\cos 3x \cos^3 x - \sin 3x \sin^3 x = \frac{2 + 3\sqrt{2}}{8} \quad (1)$

Ta có
$$\cos 3x = 4\cos^3 x - 3\cos x \Leftrightarrow \cos^3 x = \frac{1}{4}(\cos 3x + 3\cos x)$$
$$\sin 3x = 3\sin x - 4\sin^3 x \Leftrightarrow \sin^3 x = \frac{1}{4}(3\sin x - \sin 3x)$$

$$(1) \Leftrightarrow \frac{1}{4}\left[\cos 3x(\cos 3x + 3\cos x) - \sin 3x(3\sin x - \sin 3x)\right] = \frac{2+3\sqrt{2}}{8}$$
$$\Leftrightarrow \cos 3x(\cos 3x + 3\cos x) - \sin 3x(3\sin x - \sin 3x) = \frac{2+3\sqrt{2}}{2}$$
$$\Leftrightarrow \cos^2 x + 3\cos 3x\cos x - 3\sin 3x\sin x + \sin^2 3x = 1 + \frac{3\sqrt{2}}{2}$$
$$\Leftrightarrow 1 + 3(\cos 3x\cos x - \sin 3x\sin x) = 1 + \frac{3\sqrt{2}}{2}$$
$$\Leftrightarrow \cos 4x = \frac{\sqrt{2}}{2} = \sin\frac{\pi}{4} \Leftrightarrow 4x = \pm\frac{\pi}{4} + k2\pi; k \in \mathbb{Z}$$

Bài 97: [Dự bị 2 ĐH A06] $2\sin\left(2x - \frac{\pi}{6}\right) + 4\sin x + 1 = 0$

Giải

$$2\sin\left(2x - \frac{\pi}{6}\right) + 4\sin x + 1 = 0$$
$$\Leftrightarrow 2\left[\sin 2x\cos\frac{\pi}{6} - \cos 2x\sin\frac{\pi}{6}\right] + 4\sin x + 1 = 0$$
$$\Leftrightarrow \sqrt{3}\sin 2x - \cos 2x + 4\sin x + 1 = 0$$
$$\Leftrightarrow 2\sqrt{3}\sin x\cos x + 4\sin x + 2\sin^2 x = 0$$
$$\Leftrightarrow 2\sin x\left(\sqrt{3}\cos x + \sin x + 2\right) = 0$$
$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x = 0\\ \sqrt{3}\cos x + \sin x + 2 = 0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x = k\pi\\ \cos\left(x - \frac{\pi}{6}\right) = -1\end{array}\right.$$

Bài 98: [Dự bị 1 ĐH B06] $\left(2\sin^2 x - 1\right)\tan^2 2x + 3\left(2\cos^2 x - 1\right) = 0$

Giải

$$\left(2\sin^2 x - 1\right)\tan^2 2x + 3\left(2\cos^2 x - 1\right) = 0 \quad (1)$$

điều kiện : $\cos 2x \neq 0$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$\Leftrightarrow -\cos 2x.\tan^2 2x + 3\cos 2x = 0$

$(1) \Leftrightarrow \cos 2x\left(\tan^2 2x - 3\right) = 0 \Leftrightarrow \tan^2 2x = 3$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \tan 2x = \sqrt{3} \\ \tan 2x = -\sqrt{3} \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \tan 2x = \tan\dfrac{\pi}{3} \\ \tan 2x = \tan\left(-\dfrac{\pi}{3}\right) \end{array}\right.$$

Bài 99: [Dự bị 2 ĐH B06] $\cos 2x + (1 + 2\cos x)(\sin x - \cos x) = 0$

Giải

$\cos 2x + (1 + 2\cos x)(\sin x - \cos x) = 0$

$\Leftrightarrow (\cos^2 x - \sin^2 x) + (1 + 2\cos x)(\sin x - \cos x) = 0$

$\Leftrightarrow (\cos x - \sin x)(\cos x + \sin x - 2\cos x - 1) = 0$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos x - \sin x = 0 \\ \sin x - \cos x = 1 \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos\left(x + \dfrac{\pi}{4}\right) = 0 \\ \sin\left(x - \dfrac{\pi}{4}\right) = \dfrac{1}{\sqrt{2}} = \sin\dfrac{\pi}{4} \end{array}\right.$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x + \dfrac{\pi}{4} = \dfrac{\pi}{2} + k\pi \\ x - \dfrac{\pi}{4} = \dfrac{\pi}{4} + k2\pi \\ x - \dfrac{\pi}{4} = \dfrac{3\pi}{4} + k2\pi \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \dfrac{\pi}{4} + k\pi \\ x = \dfrac{\pi}{2} + k2\pi \quad k \in \mathbb{Z} \\ x = \pi + k2\pi \end{array}\right.$$

Bài 100: [Dự bị 1 ĐH D06] $\cos^3 x + \sin^3 x + 2\sin^2 x = 1$

Giải

$\cos^3 x + \sin^3 x + 2\sin^2 x = 1$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(1-\sin x\cos x)=\cos 2x$

$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(1-\sin x\cos x)=\cos^2 x-\sin^2 x$

$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)\left[\sin x-\cos x-\sin x\cos x+1\right]=0$

$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)\left[(1+\sin x)-\cos x(1+\sin x)\right]=0$

$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(1+\sin x)(1-\cos x)=0$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x+\cos x=0\\ \sin x=-1\\ \cos x=1\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin\left(x+\dfrac{\pi}{4}\right)=0\\ x=-\dfrac{\pi}{2}+k2\pi\\ x=k2\pi\end{array}\right.$$

Bài 101: [Dự bị 2 ĐH D06] $4\sin^3 x+4\sin^2 x+3\sin 2x+6\cos x=0$

Giải

$4\sin^3 x+4\sin^2 x+3\sin 2x+6\cos x=0$

$\Leftrightarrow 4\sin^2 x(\sin x+1)+6\cos x(\sin x+1)=0$

$\Leftrightarrow (\sin x+1)(4\sin^2 x+6\cos x)=0$

$\Leftrightarrow (\sin x+1)\left[4(1-\cos^2 x)+6\cos x\right]=0$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x=-1\\ 2\cos^2 x-3\cos x-2=0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x=-1\\ \cos x=2\\ \cos x=-\dfrac{1}{2}\end{array}\right.$$

Bài 102: [ĐH A07] $\left(1+\sin^2 x\right)\cos x+\left(1+\cos^2 x\right)\sin x=1+\sin 2x$

Giải

$\left(1+\sin^2 x\right)\cos x+\left(1+\cos^2 x\right)\sin x=1+\sin 2x$

$\Leftrightarrow \cos x+\sin^2 x\cos x+\sin x+\cos^2 x\sin x=(\sin x+\cos x)^2$

$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)+\sin x\cos x(\sin x+\cos x)-(\sin x+\cos x)^2=0$

$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(1+\sin x\cos x-\sin x-\cos x)=0$

$$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(1-\sin x)(1-\cos x)=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x+\cos x=0\\ 1-\sin x=0\\ 1-\cos x=0\end{array}\right.$$

Bài 103: [ĐH B07] $2\sin^2 2x+\sin 7x-1=\sin x$

Giải

$2\sin^2 2x+\sin 7x-1=\sin x$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$\Leftrightarrow \sin 7x - \sin x + 2\sin^2 2x - 1 = 0$

$\Leftrightarrow 2\cos 4x.\sin 3x - \cos 4x = 0$

$\Leftrightarrow \cos 4x\left(2\sin 3x - 1\right) = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos 4x = 0\\ \sin 3x = \dfrac{1}{2} = \sin\dfrac{\pi}{6}\end{array}\right.$

Bài 104: [ĐH D07] $\left(\sin\dfrac{x}{2} + \cos\dfrac{x}{2}\right)^2 + \sqrt{3}\cos x = 2$

Giải

$\left(\sin\dfrac{x}{2} + \cos\dfrac{x}{2}\right)^2 + \sqrt{3}\cos x = 2$

$\Leftrightarrow 1 + \sin x + \sqrt{3}\cos x = 2$

$\Leftrightarrow \sin x + \sqrt{3}\cos x = 1$

$\Leftrightarrow \sin\left(x + \dfrac{\pi}{3}\right) = \dfrac{1}{2} = \sin\dfrac{\pi}{6} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x + \dfrac{\pi}{3} = \dfrac{\pi}{6} + k2\pi\\ x + \dfrac{\pi}{3} = \dfrac{5\pi}{6} + k2\pi\end{array}\right.$

Bài 105: [Dự bị 1 ĐH A07] $\sin 2x + \sin x - \dfrac{1}{2\sin x} - \dfrac{1}{\sin 2x} = 2\cot 2x$

Giải

$\sin 2x + \sin x - \dfrac{1}{2\sin x} - \dfrac{1}{\sin 2x} = 2\cot 2x$ (1) điều kiện : $\sin 2x \neq 0$

(1) $\Leftrightarrow \sin^2 2x + \sin 2x\sin x - \cos x - 1 = 2\cos 2x$

$\Leftrightarrow \sin^2 2x - 1 + \cos x(2\sin^2 x - 1) = 2\cos 2x$

$\Leftrightarrow -\cos^2 2x + \cos 2x.\cos x - 2\cos 2x = 0$

$\Leftrightarrow \cos 2x(\cos 2x + \cos x + 2) = 0$

$\Leftrightarrow \cos 2x(2\cos^2 x + \cos x + 1) = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos 2x = 0\\ 2\cos^2 x + \cos x + 1 = 0\ (VN)\end{array}\right.$

Bài 106: [Dự bị 2 ĐH A07] $2\cos^2 x + 2\sqrt{3}\sin x\cos x + 1 = 3(\sin x + \sqrt{3}\cos x)$

Giải

$2\cos^2 x+2\sqrt{3}\sin x\cos x+1=3(\sin x+\sqrt{3}\cos x)$

$\Leftrightarrow 2\cos^2 x-1+\sqrt{3}\sin 2x+2=3(\sin x+\sqrt{3}\cos x)$

$\Leftrightarrow \cos 2x+\sqrt{3}\sin 2x+2=3(\sin x+\sqrt{3}\cos x)$

$\Leftrightarrow 2+2\left(\frac{1}{2}\cos 2x+\frac{\sqrt{3}}{2}\sin 2x\right)=6\left(\frac{1}{2}\sin x+\frac{\sqrt{3}}{2}\cos x\right)$

$\Leftrightarrow 2+2\cos\left(2x-\frac{\pi}{3}\right)=6\cos\left(x-\frac{\pi}{6}\right)$

$\Leftrightarrow 1+\cos 2\left(x-\frac{\pi}{6}\right)=3\cos\left(x-\frac{\pi}{6}\right)$

$\Leftrightarrow 2\cos^2\left(x-\frac{\pi}{6}\right)-3\cos\left(x-\frac{\pi}{6}\right)=0$

$\Leftrightarrow \cos\left(x-\frac{\pi}{6}\right)\left[2\cos\left(x-\frac{\pi}{6}\right)-3\right]=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos\left(x-\frac{\pi}{6}\right)=0\\ \cos\left(x-\frac{\pi}{6}\right)=\frac{3}{2}\end{array}\right.$

Bài 107: [Dự bị 1 ĐH B07] $\sin\left(\frac{5x}{2}-\frac{\pi}{4}\right)-\cos\left(\frac{x}{2}-\frac{\pi}{4}\right)=\sqrt{2}\cos\frac{3x}{2}$

Giải

$\sin\left(\frac{5x}{2}-\frac{\pi}{4}\right)-\cos\left(\frac{x}{2}-\frac{\pi}{4}\right)=\sqrt{2}\cos\frac{3x}{2}$

$\Leftrightarrow \sin\left(\frac{5x}{2}-\frac{\pi}{4}\right)-\sin\left[\frac{\pi}{2}+\left(\frac{\pi}{4}-\frac{x}{2}\right)\right]=\sqrt{2}\cos\frac{3x}{2}$

$\Leftrightarrow 2\cos\left(x+\frac{\pi}{4}\right)\sin\left(\frac{3x}{2}-\frac{\pi}{2}\right)=\sqrt{2}\cos\frac{3x}{2}$

$\Leftrightarrow -2\cos\left(x+\frac{\pi}{4}\right)\cos\frac{3x}{2}=\sqrt{2}\cos\frac{3x}{2}$

$\Leftrightarrow \cos\frac{3x}{2}\left[\sqrt{2}+2\cos\left(x+\frac{\pi}{4}\right)\right]=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos\frac{3x}{2}=0\\ \cos\left(x+\frac{\pi}{4}\right)=-\frac{\sqrt{2}}{2}\end{array}\right.$

$\rightarrow \left[\begin{array}{l}x=\frac{\pi}{3}+\frac{k2\pi}{3}\\ x=\frac{\pi}{2}+k2\pi\ ;k\in\mathbb{Z}\\ x=\pi+k2\pi\end{array}\right.$

Bài 108: [Dự bị 2 ĐH B07] $\frac{\sin 2x}{\cos x}+\frac{\cos x}{\sin x}=\tan x-\cot x$

Giải

$\frac{\sin 2x}{\cos x}+\frac{\cos 2x}{\sin x}=\tan x-\cot x \quad (1)$ điều kiện : $\sin 2x\neq 0$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$(1) \Leftrightarrow \dfrac{\cos 2x.\cos x + \sin 2x.\sin x}{\sin x \cos x} = \dfrac{\sin x}{\cos x} - \dfrac{\cos x}{\sin x}$

$\Leftrightarrow \dfrac{\cos x}{\sin x \cos x} = \dfrac{\sin^2 x - \cos^2 x}{\sin x \cos x}$

$\Leftrightarrow \cos x + \cos 2x = 0$

$\Leftrightarrow 2\cos^2 x + \cos x - 1 = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos x = -1 \;\; (L) \\ \cos x = \dfrac{1}{2} \end{array}\right.$

Bài 109: [Dự bị 1 ĐH D07] $2\sqrt{2}\sin\left(x - \dfrac{\pi}{12}\right)\cos x = 1$

Giải

$2\sqrt{2}\sin\left(x - \dfrac{\pi}{12}\right)\cos x = 1$

$\Leftrightarrow \sqrt{2}\left[\sin\left(2x - \dfrac{\pi}{12}\right) - \sin\dfrac{\pi}{12}\right] = 1$

$\Leftrightarrow \sin\left(2x - \dfrac{\pi}{12}\right) - \sin\dfrac{\pi}{12} = \dfrac{1}{\sqrt{2}}$

$\Leftrightarrow \sin\left(x - \dfrac{\pi}{12}\right) = \sin\dfrac{\pi}{4} + \sin\dfrac{\pi}{12} = 2\sin\dfrac{\pi}{6}\cos\dfrac{\pi}{12}$

$\Leftrightarrow \sin\left(x - \dfrac{\pi}{12}\right) = \cos\dfrac{\pi}{12} = \cos\left(\dfrac{\pi}{2} - \dfrac{5\pi}{12}\right) = \sin\dfrac{5\pi}{12}$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} 2x - \dfrac{\pi}{12} = \dfrac{5\pi}{12} + k2\pi \\ 2x - \dfrac{\pi}{12} = \dfrac{7\pi}{12} + k2\pi \end{array}\right.$

Bài 110: [Dự bị 2 ĐH D07] $(1 - \tan x)(1 + \sin 2x) = 1 + \tan x$

Giải

$(1 - \tan x)(1 + \sin 2x) = 1 + \tan x$ (1) điều kiện : $\cos x \neq 0$

$(1) \Leftrightarrow \dfrac{\cos x - \sin x}{\cos x}.(\sin x + \cos x)^2 = \dfrac{\sin x + \cos x}{\cos x}$

$\Leftrightarrow (\cos x - \sin x)(\sin x + \cos x)^2 = \cos x + \sin x$

$\Leftrightarrow (\cos x + \sin x)\big((\cos x - \sin x)(\cos x + \sin x) - 1\big) = 0$

$\Leftrightarrow (\cos x + \sin x)(\cos^2 x - \sin^2 x - 1) = 0$

$\Leftrightarrow (\cos x + \sin x)(\cos 2x - 1) = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos x + \sin x = 0 \\ \cos 2x = 1 \end{array}\right.$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos\left(x-\frac{\pi}{4}\right)=0\\ \cos 2x=1\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x-\frac{\pi}{4}=\frac{\pi}{2}+k\pi\\ 2x=k\pi\end{array}\right.$$

Bài 111: [ĐH A08] $\frac{1}{\sin x}+\frac{1}{\sin\left(x-\frac{3\pi}{2}\right)}=4\sin\left(\frac{7\pi}{4}-x\right)$

Giải

$$\frac{1}{\sin x}+\frac{1}{\sin\left(x-\frac{3\pi}{2}\right)}=4\sin\left(\frac{7\pi}{4}-x\right)\ (1)$$

Điều kiện : $\sin x\neq 0$ và $\sin\left(x-\frac{3\pi}{2}\right)\neq 0$

$$(1)\Leftrightarrow \frac{1}{\sin x}+\frac{1}{\cos x}=-2\sqrt{2}(\sin x+\cos x)$$

Chú ý : $\sin\left(x-\frac{3\pi}{2}\right)=\cos x$

$$\sin\left(\frac{7\pi}{4}-x\right)=-\sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right)=-\frac{1}{\sqrt{2}}(\sin x+\cos x)$$

$$(1)\Leftrightarrow \frac{1}{\sin x}+\frac{1}{\cos x}=-2\sqrt{2}(\sin x+\cos x)$$

$$\Leftrightarrow \frac{\sin x+\cos x}{\sin x\cos x}=-2\sqrt{2}(\sin x+\cos x)$$

$$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)\left(\frac{1}{\sin x\cos x}+2\sqrt{2}\right)=0$$

$$\Leftrightarrow 2(\sin x+\cos x)\left(\frac{1+\sqrt{2}\sin 2x}{\sin 2x}\right)=0\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x+\cos x=0\\ \sin 2x=-\frac{\sqrt{2}}{2}=\sin\left(-\frac{\pi}{4}\right)\end{array}\right.$$

Bài 112: [ĐH B08] $\sin^3 x-\sqrt{3}\cos^3 x=\sin x\cos^2 x-\sqrt{3}\sin^2 x\cos x$

Giải

$$\sin^3 x-\sqrt{3}\cos^3 x=\sin x\cos^2 x-\sqrt{3}\sin^2 x\cos x$$

$$\Leftrightarrow \sin x(\cos^2 x-\sin^2 x)+\sqrt{3}\cos x(\cos^2 x-\sin^2 x)=0$$

$$\Leftrightarrow \cos 2x(\sin x+\sqrt{3}\cos x)=0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos 2x=0\\ \sin x+\sqrt{3}\cos x=0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos 2x=0\\ \sin\left(x+\frac{\pi}{3}\right)=0\end{array}\right.$$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$2\sin x\left(1+\cos 2x\right)+\sin 2x=1+2\cos x$

$\Leftrightarrow 4\sin x\cos^2 x+\sin 2x=1+2\cos x$

$\Leftrightarrow \sin 2x(2\cos x+1)-(1+2\cos x)=0$

$\Leftrightarrow (2\cos x+1)(\sin 2x-1)=0$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}2\cos x=-1\\ \sin 2x=1\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos x=-\dfrac{1}{2}\\ \sin 2x=1\end{array}\right.$

Bài 113[ĐH D08] $2\sin x\left(1+\cos 2x\right)+\sin 2x=1+2\cos x$

Giải

$2\sin x\left(1+\cos 2x\right)+\sin 2x=1+2\cos x$

$\Leftrightarrow 4\sin x\cos^2 x+\sin 2x=1+2\cos x$

$\Leftrightarrow \sin 2x(2\cos x+1)-(1+2\cos x)=0$

$\Leftrightarrow (2\cos x+1)(\sin 2x-1)=0$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}2\cos x=-1\\ \sin 2x=1\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos x=-\dfrac{1}{2}\\ \sin 2x=1\end{array}\right.$

Bài 114: [CĐ 08] $\sin 3x-\sqrt{3}\cos 3x=2\sin 2x$

Giải

$\sin 3x-\sqrt{3}\cos 3x=2\sin 2x$

$\Leftrightarrow \frac{1}{2}\sin 3x-\frac{\sqrt{3}}{2}\cos 3x=\sin 2x$

$\Leftrightarrow \sin\left(3x-\frac{\pi}{3}\right)=\sin 2x \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}3x-\dfrac{\pi}{3}=2x+k2\pi\\ 3x-\dfrac{\pi}{3}=\pi-2x+k2\pi\end{array}\right. \quad k\in\mathbb{Z}$

Bài 115: [Dự bị 1 ĐH A08] $\tan x=\cot x+4\cos^2 2x$

Giải

$\tan x=\cot x+4\cos^2 2x \quad (1) \qquad$ điều kiện : $\sin 2x\neq 0$

$(1)\Leftrightarrow \frac{\cos x}{\sin x}-\frac{\sin x}{\cos x}+4\cos^2 2x=0$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$\Leftrightarrow \cos 2x + 2\cos^2 2x \sin 2x = 0$

$\Leftrightarrow \cos 2x + \sin 4x.\cos 2x = 0$

$$\Leftrightarrow \cos 2x(1+\sin 4x) = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos 2x = 0 \\ \sin 4x = -1 \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} 2x = \dfrac{\pi}{2} + k\pi \\ 4x = -\dfrac{\pi}{4} + k2\pi \end{array}\right.$$

Bài 116: [Dự bị 2 ĐH A08] $\sin\left(2x - \dfrac{\pi}{4}\right) = \sin\left(x - \dfrac{\pi}{4}\right) + \dfrac{\sqrt{2}}{2}$

Giải

$$\sin\left(2x - \frac{\pi}{4}\right) = \sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right) + \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$\Leftrightarrow \dfrac{1}{\sqrt{2}}(\sin 2x - \cos 2x) = \dfrac{1}{\sqrt{2}}(\sin x - \cos x + 1)$

$\Leftrightarrow \sin 2x - \sin x - (1 + \cos 2x) + \cos x = 0$

$\Leftrightarrow \sin x(2\cos x - 1) - 2\cos^2 x + \cos x = 0$

$\Leftrightarrow \sin x(2\cos x - 1) - \cos x(2\cos x - 1) = 0$

$\Leftrightarrow (2\cos x - 1)(\sin x - \cos x) = 0$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} 2\cos x - 1 = 0 \\ \sin x - \cos x = 0 \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos x = \dfrac{1}{2} \\ \sin\left(x - \dfrac{\pi}{4}\right) = 0 \end{array}\right.$$

Bài 117: [Dự bị 1 ĐH B08] $2\sin\left(x + \dfrac{\pi}{3}\right) - \sin\left(2x - \dfrac{\pi}{6}\right) = \dfrac{1}{2}$

Giải

$$2\sin\left(x + \frac{\pi}{3}\right) - \sin\left(2x - \frac{\pi}{6}\right) = \frac{1}{2}$$

$\Leftrightarrow \sin x+\sqrt{3}\cos x-\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\sin 2x-\frac{1}{2}\cos 2x\right)=\frac{1}{2}$

$\Leftrightarrow \sin x+\sqrt{3}\cos x-\sqrt{3}\sin x\cos x+\frac{1-2\sin^2 x}{2}=\frac{1}{2}$

$\Leftrightarrow \sqrt{3}\cos x\left(1-\sin x\right)+\sin x\left(1-\sin x\right)=0$

$\Leftrightarrow (1-\sin x)(\sqrt{3}\cos x+\sin x)=0$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x=1\\ \sqrt{3}\cos x+\sin x=0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x=\frac{\pi}{2}+k2\pi\\ \sin\left(x+\frac{\pi}{3}\right)=0\end{array}\right.$

Bài 118: [Dự bị 2 ĐH B08] $3\sin x+\cos 2x+\sin 2x=4\sin x\cos^2\frac{x}{2}$

Giải

$3\sin x+\cos 2x+\sin 2x=4\sin x\cos^2\frac{x}{2}$

$\Leftrightarrow 3\sin x+\cos 2x+\sin 2x=4\sin x\left(\frac{1+\cos x}{2}\right)$

$\Leftrightarrow 3\sin x+\cos 2x+\sin 2x=2\sin x+\sin 2x$

$\Leftrightarrow \cos 2x+\sin x=0 \Leftrightarrow 2\sin^2 x-\sin x-1=0$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x=1\\ \sin x=-\frac{1}{2}=\sin\left(-\frac{\pi}{6}\right)\end{array}\right.$

Bài 119: [Dự bị 1 ĐH D08] $4\left(\sin^4 x+\cos^4 x\right)+\cos 4x+\sin 2x=0$

Giải

$4\left(\sin^4 x+\cos^4 x\right)+\cos 4x+\sin 2x=0$

$\Leftrightarrow 4\left(1-\frac{\sin^2 2x}{2}\right)+1-2\sin^2 2x+\sin 2x=0$

$\Leftrightarrow 4\sin^2 2x-\sin 2x-5=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin 2x=-1\\ \sin 2x=\frac{5}{4}(L)\end{array}\right.$

Bài 120: [Dự bị 2 ĐH D08] $\frac{\tan^2 x+\tan x}{\tan^2 x+1}=\frac{\sqrt{2}}{2}\sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right)$

Giải

$$\frac{\tan^2 x+\tan x}{\tan^2 x+1}=\frac{\sqrt{2}}{2}\sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right)\quad (1)\quad \text{điều kiện : } \cos x\neq 0$$

$$(1)\Leftrightarrow \frac{\tan^2 x+\tan x}{\tan^2 x+1}=\frac{1}{2}(\sin x+\cos x)$$

$$\Leftrightarrow 2\cos^2 x\left(\tan^2 x+\tan x\right)=\sin x+\cos x$$

$$\Leftrightarrow 2\cos^2 x\left(\frac{\sin^2 x+\sin x\cos x}{\cos^2 x}\right)=\sin x+\cos x$$

$$\Leftrightarrow 2\sin x(\sin x+\cos x)-(\sin x+\cos x)=0$$

$$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(2\sin x-1)=0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x+\cos x=0\\ 2\sin x=1\end{array}\right.\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right)=0\\ \sin x=\frac{1}{2}=\cos\frac{\pi}{6}\end{array}\right.$$

Bài 121: **[ĐH A09]** $\frac{(1-2\sin x)\cos x}{(1+2\sin x)(1-\sin x)}=\sqrt{3}$

Giải

$$\frac{(1-2\sin x)\cos x}{(1+2\sin x)(1-\sin x)}=\sqrt{3}\quad (1)\quad \text{điều kiện : }\begin{cases}\sin x\neq 1\\ \sin x\neq -\frac{1}{2}\end{cases}$$

$$(1)\Leftrightarrow (1-2\sin x)\cos x=\sqrt{3}(1+\sin 2x)(1-\sin x)$$

$$\Leftrightarrow \cos x-\sin 2x=\sqrt{3}\left(1+\sin x-2\sin^2 x\right)$$

$$\Leftrightarrow \cos x-\sin 2x=\sqrt{3}\left(\cos 2x+\sin x\right)$$

$$\Leftrightarrow \cos x-\sqrt{3}\sin x=\sin 2x+\sqrt{3}\cos 2x$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{2}\cos x-\frac{\sqrt{3}}{2}\sin x=\frac{1}{2}\sin 2x+\frac{\sqrt{3}}{2}\cos 2x$$

$$\Leftrightarrow \cos\left(x+\frac{\pi}{3}\right)=\cos\left(2x-\frac{\pi}{6}\right)\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}2x-\frac{\pi}{6}=x+\frac{\pi}{3}+k2\pi\\ 2x-\frac{\pi}{6}=-x-\frac{\pi}{3}+k2\pi\end{array}\right.$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x=\frac{\pi}{2}+k2\pi\\ x=-\frac{\pi}{18}+\frac{k2\pi}{3}\end{array}\right. k\in\mathbb{Z}$$

Bài 122: **[ĐH B09]** $\sin x+\cos x\sin 2x+\sqrt{3}\cos 3x=2\left(\cos 4x+\sin^3 x\right)$

Giải

$$\sin x+\cos x\sin 2x+\sqrt{3}\cos 3x=2\left(\cos 4x+\sin^3 x\right)$$

$$\Leftrightarrow \sin x\left(1-2\sin^2 x\right)+\cos x\sin 2x+\sqrt{3}\cos 3x=2\cos 4x$$

$$\Leftrightarrow \sin x\cos 2x+\cos x\sin 2x+\sqrt{3}\cos 3x=2\cos 4x$$

$$\Leftrightarrow \sin 3x+\sqrt{3}\cos 3x=2\cos 4x$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{2}\sin 3x+\frac{\sqrt{3}}{2}\cos 3x=\cos 4x$$

$$\Leftrightarrow \cos\left(3x-\frac{\pi}{6}\right)=\cos 4x\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}4x=3x-\frac{\pi}{6}+k2\pi\\ 4x=-3x+\frac{\pi}{6}+k2\pi\end{array}\right.$$

Bài 123: [ĐH D09] $\sqrt{3}\cos 5x-2\sin 3x\cos 2x-\sin x=0$

Giải

$$\sqrt{3}\cos 5x-2\sin 3x\cos 2x-\sin x=0$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{3}\cos 5x-\left(\sin 5x+\sin x\right)-\sin x=0$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{3}\cos 5x-\sin 5x=2\sin x\Leftrightarrow \frac{\sqrt{3}}{2}\cos 5x-\frac{1}{2}\sin 5x=\sin x$$

$$\Leftrightarrow \sin\left(\frac{\pi}{3}-5x\right)=\sin x\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x=\frac{\pi}{3}-5x+k2\pi\\ x=\frac{2\pi}{3}+5x+k2\pi\end{array}\right.\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}6x=\frac{\pi}{3}+k2\pi\\ -4x=\frac{2\pi}{3}+k2\pi\end{array}\right.$$

Bài 124: [CĐ 09] $(1+2\sin x)^2\cos x=1+\sin x+\cos x$

Giải

$$(1+2\sin x)^2\cos x=1+\sin x+\cos x$$

$$\Leftrightarrow (1+4\sin x+4\sin^2 x)\cos x=1+\sin x+\cos x$$

$$\Leftrightarrow \cos x+2\sin 2x+4\sin^2 x\cos x-1-\sin x-\cos x=0$$

$$\Leftrightarrow \left(2\sin 2x-1\right)+\sin x\left(2\sin 2x-1\right)=0\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin 2x=\frac{1}{2}=\sin\frac{\pi}{6}\\ \sin x=-1\end{array}\right.$$

Bài 125: [ĐH A10] $\dfrac{\left(1+\sin x+\cos 2x\right)\sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right)}{1+\tan x}=\dfrac{1}{\sqrt{2}}\cos x$

Giải

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$$\frac{\left(1+\sin x+\cos 2x\right)\sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right)}{1+\tan x}=\frac{1}{\sqrt{2}}\cos x$$. Điều kiện: $\begin{cases}\cos x\neq 0\\ \tan x\neq -1\end{cases}$

$$\text{pt}\Leftrightarrow \frac{\left(1+\sin x+\cos 2x\right)\left(\sin x+\cos x\right)}{1+\frac{\sin x}{\cos x}}=\cos x$$

$$\Leftrightarrow \frac{\cos x\left(1+\sin x+\cos 2x\right)\left(\sin x+\cos x\right)}{\cos x+\sin x}=\cos x$$

$$\Leftrightarrow 1+\sin x+\cos 2x=0\Leftrightarrow 2\cos^2 x+\sin x=0\Leftrightarrow 2\left(1-\sin^2 x\right)+\sin x=0$$

$$\Leftrightarrow 2\sin^2 x-\sin x-2=0\Rightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x=\frac{1+\sqrt{17}}{4}>1\ \text{(loại)}\\ \sin x=\frac{1-\sqrt{17}}{4}\ \ \text{(thỏa đk)}\end{array}\right.$$

$$\Rightarrow \left[\begin{array}{l}x=\arcsin\left(\frac{1-\sqrt{17}}{4}\right)+k2\pi\\ x=\pi-\arcsin\left(\frac{1-\sqrt{17}}{4}\right)+k2\pi\end{array}\right.\ \left(k\in Z\right)$$

Bài 126: [ĐH B10] $\left(\sin 2x+\cos 2x\right)\cos x+2\cos 2x-\sin x=0$

Giải

(sin2x + cos2x)cosx + 2cos2x – sinx = 0

$\Leftrightarrow$ cos2x (cosx + 2) + sinx ($2\cos^2 x$ – 1) = 0

$\Leftrightarrow$ cos2x (cosx + 2) + sinx.cos2x = 0

$\Leftrightarrow$ cos2x (cosx + sinx + 2 = 0) $\Leftrightarrow$ cos2x = 0

$\Leftrightarrow 2x=\frac{\pi}{2}+k\pi \Leftrightarrow x=\frac{\pi}{4}+k\frac{\pi}{2}\ (k\in Z)$

Bài 127: [ĐH D10] $\sin 2x-\cos 2x+3\sin x-\cos x-1=0$

Giải

Các anh (chị) tự giải.

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

Bài 128: [ĐH A11] $\frac{1+\sin 2x+\cos 2x}{1+\cot^2 x}=\sqrt{2}\sin x\sin 2x$

Giải

$\frac{1+\sin 2x+\cos 2x}{1+\cot^2 x}=\sqrt{2}.\sin x.\sin 2x$

$\Leftrightarrow \sin^2 x(1+\sin 2x+\cos 2x)=2\sqrt{2}\sin^2 x\cos x$ (ĐK : $\sin x \neq 0$)

$\Leftrightarrow 1+\sin 2x+\cos 2x=2\sqrt{2}\cos x$

$\Leftrightarrow 2\cos^2 x+2\sin x\cos x-2\sqrt{2}\cos x=0$

$\Leftrightarrow 2\cos x(\cos x+\sin x-\sqrt{2})=0$

$\Leftrightarrow$ cosx = 0 hay cosx + sinx = $\sqrt{2}$

$\Leftrightarrow$ cosx = 0 hay $\sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right)=1$

$\Leftrightarrow$ x = $\frac{\pi}{2}+k\pi$ hay x = $\frac{\pi}{4}+k2\pi$ ($k \in Z$)

Bài 129: [DB A11] $9\sin x+6\cos x-3\sin 2x+\cos 2x=8$

Giải

Tham khảo thêm

Bài 130: [ĐH B11] $\sin 2x\cos x+\sin x\cos x=\cos 2x+\sin x+\cos x$

Giải

Phương trình đã cho tương đương :

$2\sin x\cos^2 x + \sin x\cos x = 2\cos^2 x - 1 + \sin x + \cos x$

$\Leftrightarrow$ sinxcosx (2cosx + 1) = cosx (2cosx + 1) – 1 + sinx

$\Leftrightarrow$ cosx(2cosx + 1)(sinx – 1) – sinx + 1 = 0

$\Leftrightarrow$ sinx = 1 hay cosx(2cosx + 1) – 1 = 0

$\Leftrightarrow$ x = $\frac{\pi}{2}+k2\pi$ hay $2\cos^2 x + \cos x - 1 = 0$

$\Leftrightarrow$ x = $\frac{\pi}{2}+k2\pi$ hay cosx = – 1 hay cosx = $\frac{1}{2}$

$\Leftrightarrow$ x = $\frac{\pi}{2}+k2\pi$ hay x = π + k2π hay x = $\pm\frac{\pi}{3}+k2\pi$ ($k \in Z$)

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

Bài 131: [ĐH D11] $\dfrac{\sin 2x+2\cos x-\sin x-1}{\tan x+\sqrt{3}}=0$

Giải

$\dfrac{\sin 2x+2\cos x-\sin x-1}{\tan x+\sqrt{3}}=0$ đk : $\text{tg}\, x\neq-\sqrt{3}$; $\cos x\neq 0$

Pt ⇔ sin2x + 2cosx – sinx – 1 = 0 ⇔ 2sinxcosx + 2cosx – (sinx + 1) = 0

⇔ 2cosx (sinx + 1) – (sinx + 1)= 0 ⇔ (2cosx – 1)(sinx + 1) = 0

$\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}\cos x=\dfrac{1}{2}\\ \sin x=-1\end{array}\right.\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}x=\pm\dfrac{\pi}{3}+k2\pi\\ x=-\dfrac{\pi}{2}+k2\pi\end{array}\right.$ so đk ta có nghiệm của pt : $x=\dfrac{\pi}{3}+k2\pi\quad(k\in\mathbb{Z})$

Bài 132: [ĐH A12] $\sqrt{3}\sin 2x+\cos 2x=2\cos x-1$

Giải

$\sqrt{3}\sin 2x+\cos 2x=2\cos x-1\Leftrightarrow 2\sqrt{3}\sin x\cos x+2\cos^2 x-1=2\cos x-1$

$\Leftrightarrow\cos x\left(\sqrt{3}\sin x+\cos x-1\right)=0\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}\cos x=0\\ \dfrac{\sqrt{3}}{2}\sin x+\dfrac{1}{2}\cos x=\dfrac{1}{2}\end{array}\right.$

$\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}x=\dfrac{\pi}{2}+k\pi\\ \sin\left(x+\dfrac{\pi}{6}\right)=\dfrac{1}{2}\end{array}\right.\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}x=\dfrac{\pi}{2}+k\pi\\ x+\dfrac{\pi}{6}=\dfrac{\pi}{6}+m2\pi\\ x+\dfrac{\pi}{6}=\dfrac{5\pi}{6}+n2\pi\end{array}\right.\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}x=\dfrac{\pi}{2}+k\pi\\ x=m2\pi\\ x=\dfrac{2\pi}{3}+n2\pi\end{array}\right.\quad(k,n,m\in\mathbb{Z})$

Bài 133: [ĐH B12] $2(\cos x+\sqrt{3}\sin x)\cos x=\cos x-\sqrt{3}\sin x+1.$

Giải

$2(\cos x+\sqrt{3}\sin x)\cos x=\cos x-\sqrt{3}\sin x+1$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$\Leftrightarrow (2\cos x+1)(\cos x-1)+\sqrt{3}\sin x(2\cos x+1)=0$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} 2\cos x+1=0 \\ \cos x+\sqrt{3}\sin x=1 \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos x=-\dfrac{1}{2} \\ \cos\left(x-\dfrac{\pi}{3}\right)=\dfrac{1}{2} \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=\pm\dfrac{2\pi}{3}+k2\pi \\ x=k2\pi \end{array}\right.$

Bài 134: [ĐH D12] $\sin 3x + \cos 3x - \sin x + \cos x = \sqrt{2}\cos 2x$

Giải

$\sin 3x + \cos 3x - \sin x + \cos x = \sqrt{2}\cos 2x \Leftrightarrow \sin 3x - \sin x + \cos 3x + \cos x = \sqrt{2}\cos 2x$

$\Leftrightarrow 2\sin x\cos 2x + 2\cos 2x\cos x = \sqrt{2}\cos 2x \Leftrightarrow \cos 2x = 0$ hay $2\sin x + 2\cos x = \sqrt{2}$

$\Leftrightarrow \cos 2x = 0$ hay $\sin(x+\frac{\pi}{4})=\frac{1}{2}$

$\Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4}+k\frac{\pi}{2}$ hay $x = -\frac{\pi}{12}+k2\pi$ hay $x = \frac{7\pi}{12}+k2\pi$ (với $k \in Z$).

Bài 135: [ĐH A13] $1+\tan x=2\sqrt{2}\sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right)$

Giải

$1+\tan x=2(\sin x+\cos x)$

$\Leftrightarrow \cos x+\sin x = 2(\sin x+\cos x)\cos x$ (hiển nhiên $\cos x=0$ không là nghiệm)

$\Leftrightarrow \sin x+\cos x=0$ hay $\cos x =\frac{1}{2}$ $\Leftrightarrow \tan x=-1$ hay $\cos x =\frac{1}{2}$

$\Leftrightarrow x=-\frac{\pi}{4}+k\pi \; hay \; x=\pm\frac{\pi}{3}+k2\pi, k\in\mathbb{Z}$

Bài 136: [ĐH B13] $\sin 5x+2\cos^2 x=1$

Giải

$\sin 5x+2\cos^2 x=1 \Leftrightarrow \sin 5x = 1 - 2\cos^2 x = -\cos 2x = \sin(2x - \pi/2)$

$\Leftrightarrow 5x = 2x - \frac{\pi}{2} + k2\pi$ hay $5x = \pi - 2x + \frac{\pi}{2} + k2\pi$, $k \in Z$

$\Leftrightarrow x = -\frac{\pi}{6}+\frac{k2\pi}{3}$ hay $x = \frac{3\pi}{14}+\frac{k2\pi}{7}$, $k \in Z$

Bài 137: [ĐH D13] $\sin 3x+\cos 2x-\sin x=0$

Giải

$\sin 3x + \cos 2x - \sin x = 0$

$\Leftrightarrow 2\cos 2x \sin x + \cos 2x = 0 \Leftrightarrow \cos 2x(2\sin x + 1) = 0$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos 2x = 0 \\ \sin x = -\frac{1}{2} \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \frac{\pi}{4} + k\frac{\pi}{2}, k \in Z \\ x = -\frac{\pi}{6} + k2\pi \;\; hay \;\; x = \frac{7\pi}{6} + k2\pi, k \in Z \end{array}\right.$$

Bài 138: Giải phương trình : $\frac{1}{\sqrt{2}}\cot x + \frac{\sin 2x}{\sin x + \cos x} = 2\sin(x + \frac{\pi}{2})$

Giải

PT $\Leftrightarrow \frac{\cos x}{\sqrt{2}\sin x} + \frac{2\sin x \cos x}{\sin x + \cos x} - 2\cos x = 0 \Leftrightarrow \frac{\cos x}{\sqrt{2}\sin x} - \frac{2\cos^2 x}{\sin x + \cos x} = 0$

$\Leftrightarrow \cos x\left(\sin(x + \frac{\pi}{4}) - \sin 2x\right) = 0$

+) $\cos x = 0 \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{2} + k\pi, \; k \in \mathbb{Z}.$

+) $\sin 2x = \sin(x + \frac{\pi}{4}) \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} 2x = x + \frac{\pi}{4} + m2\pi \\ 2x = \pi - x - \frac{\pi}{4} + n2\pi \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \frac{\pi}{4} + m2\pi \\ x = \frac{\pi}{4} + \frac{n2\pi}{3} \end{array}\right. \quad m, n \in \mathbb{Z}$

$\Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + \frac{t2\pi}{3}, \; t \in \mathbb{Z}.$

Đối chiếu điều kiện ta có nghiệm của pt là $x = \frac{\pi}{2} + k\pi; \quad x = \frac{\pi}{4} + \frac{t2\pi}{3}, \; k, t \in \mathbb{Z}.$

Bài 139: Giải phương trình $8\cos^4(x + \frac{\pi}{4}) + \sin 4x = 2.\frac{1 - \tan^2 x}{1 + \tan^2 x}$

Giải

Đk: $\cos x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq \frac{\pi}{2} + k\pi$,ta có $\sqrt{2}\cos(x + \frac{\pi}{4}) = \cos x - \sin x, 1 - \sin 2x = (\cos x - \sin)^2$

$\Leftrightarrow (\cos x - \sin x)^4 = (\cos^2 x - \sin^2 x)(1 - \sin 2x)$

$\Leftrightarrow (\cos x - \sin x)^4 = (\cos x - \sin x)^3(\sin x + \cos x)$

$\Leftrightarrow sin\,x(cos\,x - sin\,x)^3 = 0$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} sin\,x = 0 \\ cos\,x - sin\,x = 0 \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = k\pi \\ tan\,x = 0 \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = k\pi \\ x = \frac{\pi}{4} + k\pi \end{array}\right.$

Vậy pt có 2 nghiệm: $\left[\begin{array}{l} x = k\pi \\ x = \frac{\pi}{4} + k\pi \end{array}\right.$

Bài 140: Giải phương trình $5\sin\left(\frac{5\pi}{2} - x\right) - 3(1 - \cos x)\cot^2 x = 2$

Giải

ĐKXĐ $x \neq k\pi, k \in Z$

Pt(1) $\Leftrightarrow 5\cos x - 3(1 - \cos x)\frac{\cos^2 x}{1 - \cos^2 x} = 2$

$\Leftrightarrow 5\cos x - \frac{3\cos^2 x}{1 + \cos x} = 2 \Leftrightarrow 2\cos^2 x + 3\cos x - 2 = 0$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos x = -2 \\ \cos x = \frac{1}{2} \end{array}\right.$

- $\cos x = -2$ vô nghiệm

$\cos x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow x = \pm\frac{\pi}{3} + l2\pi, l \in Z$, thỏa mãn điều kiện.

Bài 141: Giải ph□ơng trình: $\frac{1}{\tan x + \cot 2x} = \frac{\sqrt{2}(\cos x - \sin x)}{\cot x - 1}$

Giải

Điều kiện:sinx.cosx $\neq 0$ và cotx $\neq 1$

Phơng trình tơng đơng

$$\frac{1}{\frac{\sin x}{\cos x} + \frac{\cos 2x}{\sin 2x}} = \frac{\sqrt{2}(\cos x - \sin x)}{\frac{\cos x}{\sin x} - 1}$$

$\Rightarrow$cosx = $\frac{\sqrt{2}}{2}$ $\Rightarrow$x = $\pm\frac{\pi}{4} + k2\pi$

Đối chiếu điều kiện pt có 1 họ nghiệm x = $-\frac{\pi}{4} + k2\pi$

Bài 142: Giải phương trình sin2x + cosx-$\sqrt{2}\sin\left(x-\frac{\pi}{4}\right)$-1= 0.

Giải

Pt đã cho tương đương: $\sin 2x+\cos x-(\sin x-\cos x)-1=0 \Leftrightarrow 2\cos x(\sin x+1)-\sin x-1=0$

$\Leftrightarrow (\sin x+1)(2\cos x-1)=0 \Leftrightarrow \sin x=-1$ hoặc $\cos x=\frac{1}{2}$

- $\sin x=-1 \Leftrightarrow x=-\frac{\pi}{2}+k2\pi.$
- $\cos x=\frac{1}{2} \Leftrightarrow x=\pm\frac{\pi}{3}+2k\pi$.

Vậy, nghiệm của phương trình đã cho là: $x=-\frac{\pi}{2}+k2\pi$; $x=\pm\frac{\pi}{3}+2k\pi$ $(k\in Z)$.

Bài 143: Giải phương trình : $2\cos 3x.\cos x+\sqrt{3}(1+\sin 2x)=2\sqrt{3}\cos^2(2x+\frac{\pi}{4})$

Giải

$$PT \Leftrightarrow \cos 4x+\cos 2x+\sqrt{3}(1+\sin 2x)=\sqrt{3}\left(1+\cos(4x+\frac{\pi}{2})\right)$$

$$\Leftrightarrow \cos 4x+\sqrt{3}\sin 4x+\cos 2x+\sqrt{3}\sin 2x=0$$

$$\Leftrightarrow \sin(4x+\frac{\pi}{6})+\sin(2x+\frac{\pi}{6})=0$$

$$\Leftrightarrow 2\sin(3x+\frac{\pi}{6}).\cos x=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=-\frac{\pi}{18}+k\frac{\pi}{3} \\ x=\frac{\pi}{2}+k\pi \end{array}\right.$$

Vậy PT có hai nghiệm $x=\frac{\pi}{2}+k\pi$ và $x=-\frac{\pi}{18}+k\frac{\pi}{3}$.

Bài 144: Giải phương trình: $\sin x.\sin 4x=2\sqrt{2}.\cos\left(\frac{\pi}{6}-x\right)-4\sqrt{3}.\cos^2 x.\sin x.\cos 2x$

Giải

ĐK: Ta có: $\sin x.\sin 4x = 2\sqrt{2}\cos\left(\frac{\pi}{6}-x\right) - \sqrt{3}.\cos x.\sin 4x$

$\Leftrightarrow \sin 4x\left(\sin x + \sqrt{3}\cos x\right) = 2\sqrt{2}\cos\left(\frac{\pi}{6}-x\right)$

$\Leftrightarrow \left(\sin 4x - \sqrt{2}\right)\cos\left(\frac{\pi}{6}-x\right) = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin 4x = \sqrt{2} \quad (vn)\\ \cos\left(\frac{\pi}{6}-x\right) = 0\end{array}\right.$

Với : $\cos\left(\frac{\pi}{6}-x\right) = 0 \Leftrightarrow x = \frac{-\pi}{3} - k\pi \quad (k \in Z)$

Bài 145: Giải phương trình $\sqrt{3}\cos 2x + \sin 2x - (4+\sqrt{3})\cos x - \sin x + 2 + \sqrt{3} = 0$

Giải

$pt \Leftrightarrow \sqrt{3}(2\cos^2 x - 1) + 2\sin x.\cos x - (4+\sqrt{3})\cos x - \sin x + 2 + \sqrt{3} = 0$

$\Leftrightarrow (2\sin x.\cos x - \sin x) + 2\sqrt{3}\cos^2 x - (4+\sqrt{3})\cos x + 2 = 0$

$\Leftrightarrow \sin x\,(2\cos x - 1) + (2\cos x - 1)(\sqrt{3}\cos x - 2) = 0$

$\Leftrightarrow (2\cos x - 1)\left(\sin x + \sqrt{3}\cos x - 2\right) = 0$

$pt \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos x = \frac{1}{2} \quad (1)\\ \sin x + \sqrt{3}\cos x - 2 = 0 \quad (2)\end{array}\right.$

$(1) \Leftrightarrow x = \pm\frac{\pi}{3} = k2\pi \quad (k \in Z)$

$(2) \Leftrightarrow \frac{1}{2}\sin x + \frac{\sqrt{3}}{2}\cos x = 1 \quad \Leftrightarrow \sin(x + \frac{\pi}{3}) = 1 \quad \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{6} + k2\pi \quad (k \in Z)$

Bài 146: Giải phương trình $(1-\cos x)\cot x + \cos 2x + \sin x = \sin 2x$.

Giải

Điều kiện: $\begin{cases}\cos x.\sin 2x.\sin x.\left(\tan x + \cot 2x\right) \neq 0\\ \cot x \neq 1\end{cases}$

Từ (1) ta có: $\dfrac{1}{\dfrac{\sin x}{\cos x}+\dfrac{\cos 2x}{\sin 2x}}=\dfrac{\sqrt{2}\left(\cos x-\sin x\right)}{\dfrac{\cos x}{\sin x}-1}\Leftrightarrow\dfrac{\cos x.\sin 2x}{\cos x}=\sqrt{2}\sin x$

$\Leftrightarrow 2\sin x.\cos x=\sqrt{2}\sin x$

$\Leftrightarrow \cos x=\dfrac{\sqrt{2}}{2}\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}x=\dfrac{\pi}{4}+k2\pi\\ x=-\dfrac{\pi}{4}+k2\pi\end{array}\right.\left(k\in\mathbb{Z}\right)$

Giao với điều kiện, ta được họ nghiệm của phương trình đã cho là $x=-\dfrac{\pi}{4}+k2\pi\left(k\in\mathbb{Z}\right)$

Bài 147: Giải phương trình $(1-\cos x)\cot x+\cos 2x+\sin x=\sin 2x$.

Giải

Phương trình $(1-\cos x)\cot x+\cos 2x+\sin x=\sin 2x$ (1)

Điều kiện: $\sin x\neq 0\Leftrightarrow x\neq k\pi\ (k\in\mathbb{Z})$

Khi đó: (1) $\Leftrightarrow (1-\cos x)\dfrac{\cos x}{\sin x}+\cos 2x+\sin x=\sin 2x$

$\Leftrightarrow \cos x-\cos^2 x+\cos 2x\sin x+\sin^2 x=2\sin^2 x\cos x$

$\Leftrightarrow \cos x(1-2\sin^2 x)+\cos 2x\sin x-(\cos^2 x-\sin^2 x)=0$

$\Leftrightarrow \cos x\cos 2x+\cos 2x\sin x-\cos 2x=0\Leftrightarrow\cos 2x(\cos x+\sin x-1)=0$

$\Leftrightarrow \cos 2x=0\vee\cos x+\sin x-1=0$

$+\ \cos 2x=0\Leftrightarrow x=\dfrac{\pi}{4}+k\dfrac{\pi}{2}\ \ (k\in\mathbb{Z})$.

$+\cos x+\sin x-1=0\Leftrightarrow\cos\left(x-\dfrac{\pi}{4}\right)=\dfrac{1}{\sqrt{2}}\Leftrightarrow x-\dfrac{\pi}{4}=\pm\dfrac{\pi}{4}+l2\pi\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}x=\dfrac{\pi}{2}+l2\pi\\ x=l2\pi\end{array}\right.$

Kết hợp điều kiện phương trình đã cho có các nghiệm là:

$x=\dfrac{\pi}{4}+k\dfrac{\pi}{2},\ x=\dfrac{\pi}{2}+l2\pi\ \ (k,l\in\mathbb{Z})$.

Bài 148: Giải ph□ơng trình sau: $2.\sin^2\left(x-\dfrac{\pi}{4}\right)-\sin\left(2x+\dfrac{2017\pi}{2}\right)=1-\tan x$

Giải

Điều kiện: $\cos x\neq 0\Leftrightarrow x\neq\dfrac{\pi}{2}+k\pi\ \ (k\in Z)$

+Với đk trên pt đã cho t□ơng đ□ơng:

$$1-\cos\left(2x-\frac{\pi}{2}\right)-\sin(2x+\frac{\pi}{2}+1008\pi)=1-\tan x$$

$$\Leftrightarrow 1-\sin 2x-\cos 2x=1-\tan x$$

$$\Leftrightarrow \sin 2x+\cos 2x-\tan x=0$$

$$\Leftrightarrow 2\sin x.\cos x+2\cos^2 x-(1+\frac{\sin x}{\cos x})=0$$

$$\Leftrightarrow 2\cos x.(\sin x+\cos x)-\frac{\sin x+\cos x}{\cos x}=0$$

$$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x).(2\cos x-\frac{1}{\cos x})=0$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{2}\sin\left(x+\pi/4\right).\cos 2x=0$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin\left(x+\pi/4\right)=0\\ \cos 2x=0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x=-\pi/4+k\pi\\ x=\pi/4+\dfrac{k\pi}{2}\end{array}\right. \text{ (tmđk)}$$

Vậy pt đã cho có 1 họ nghiệm: $x=\frac{\pi}{4}+\frac{k\pi}{2}$ (họ $\frac{\pi}{4}+\frac{k\pi}{2}$ chứa $-\pi/4+k\pi$)

Bài 149: Giải phương trình sau: $\cos 2x-\tan^2 x=\dfrac{\cos^2 x+\cos^3 x-1}{\cos^2 x}$

Giải

ĐK cosx $\neq 0$, pt được đưa về $\cos 2x-\tan^2 x=1+\cos x-(1+\tan^2 x)\Leftrightarrow 2\cos^2 x-\cos x-1=0$

Giải tiếp được cosx = 1 và cosx = 0,5 rồi đối chiếu đk để đưa ra ĐS:

$x=k2\pi, x=\pm\frac{2\pi}{3}+k2\pi$; hay $x=k\frac{2\pi}{3}$.

Bài 150: Giải phương trình: $\dfrac{(1-\cos x)\cos x}{(1+\cos x)(1-2\cos x)}=\dfrac{1}{\tan x}$ $(x\in\mathbb{R})$

Giải

$$\frac{(1-\cos x)\cos x}{(1+\cos x)(1-2\cos x)}=\frac{1}{\tan x} \qquad (1)$$

ĐK:

$$\begin{cases} \cos x \neq -1 \\ \cos x \neq \dfrac{1}{2} \\ \cos x \neq 0 \\ \sin x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \sin 2x \neq 0 \\ \cos x \neq \dfrac{1}{2} \end{cases}$$

PT(1) $\Leftrightarrow \sin x - \sin x.\cos x = 1 - \cos x - 2\cos^2 x$

$\Leftrightarrow \sin x + \cos x - 1 - \sin x.\cos x + 2(1-\sin x)(1+\sin x) = 0$

$\Leftrightarrow (1-\sin x)(2\sin x + \cos x + 1) = 0$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{ll} \sin x = 1 & (Loai) \\ 2\sin x + \cos x + 1 = 0 & \end{array}\right.$

$\Leftrightarrow 2\sin x + \cos x = -1$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{ll} x = \pi + k2\pi & (loai) \\ x = -2\alpha + k2\pi & (T/m) \end{array}\right.$

Vậy PT (1) có các nghiệm $x = -2\alpha + k2\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$

Với α thỏa mãn:

$$\begin{cases} \cos\alpha = \dfrac{2}{\sqrt{5}} \\ \sin\alpha = \dfrac{1}{\sqrt{5}} \end{cases}$$

Bài 151: Giải phương trình: $\sin^3 x - \cos^3 x = \cos 2x.\cot\left(x + \dfrac{\pi}{4}\right).\cot\left(x - \dfrac{\pi}{4}\right)$

Giải

* *Giải phương trình:* $\sin^3 x - \cos^3 x = \cos 2x.\cot\left(x + \dfrac{\pi}{4}\right).\cot\left(x - \dfrac{\pi}{4}\right)$ (1)

$PT(1) \Leftrightarrow \cos^3 x - \sin^3 x = \cos 2x.\cot(\dfrac{\pi}{4} + x).\cot(\dfrac{\pi}{4} - x)$ (2)

**** ĐK:***

$\sin(\dfrac{\pi}{4} + x).\sin(\dfrac{\pi}{4} - x) \neq 0 \Leftrightarrow \sin(\dfrac{\pi}{4} - x).\cos(\dfrac{\pi}{4} - x) \neq 0 \Leftrightarrow \sin(\dfrac{\pi}{2} - 2x) \neq 0$

$\Leftrightarrow \cos 2x \neq 0 \Leftrightarrow 2x \neq \dfrac{\pi}{2} + k\pi \Leftrightarrow x \neq \dfrac{\pi}{4} + k\dfrac{\pi}{2}$

$PT(2) \Leftrightarrow \cos^3 x - \sin^3 x = \cos 2x \Leftrightarrow (\cos x - \sin x)(1 + \sin x.\cos x) = (\cos x - \sin x)(\cos x + \sin x)$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos x - \sin x = 0\\ 1 + \sin x.\cos x = \cos x + \sin x\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\tan x = 1\\ (1-\cos x)(1-\sin x) = 0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\tan x = 1\\ \sin x = 1\\ \cos x = 1\end{array}\right.$$

$$\Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + k\pi, x = \frac{\pi}{2} + k2\pi, x = k2\pi$$

- Kết hợp với điều kiện ta được 2 họ nghiệm : $x = \frac{\pi}{2} + k2\pi, x = k2\pi$, $k \in \mathbb{Z}$

Bài 152: Giải phương trình: $2\sqrt{2}\cos 2x + \sin 2x \cos\left(x + \frac{3\pi}{4}\right) - 4\sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = 0$.

Giải

$$\Leftrightarrow (\sin x + \cos x)\left[4(\cos x - \sin x) - \sin 2x - 4\right] = 0$$

$$\Leftrightarrow x = -\frac{\pi}{4} + k\pi \text{ ; } x = k2\pi; \ x = \frac{3\pi}{2} + k2\pi$$

Bài 153: Giải phương trình: $\sin^2 3x - \cos^2 4x = \sin^2 5x - \cos^2 6x$

Giải

$$\sin^2 3x - \cos^2 4x = \sin^2 5x - \cos^2 6x \Leftrightarrow \cos x(\cos 7x - \cos 11x) = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x = \frac{k\pi}{2}\\ x = \frac{k\pi}{9}\end{array}\right.$$

Bài 154: Tìm nghiệm trên khoảng $\left(0;\frac{\pi}{2}\right)$ của phương trình:

$$4\sin^2\left(\pi - \frac{x}{2}\right) - \sqrt{3}\sin\left(\frac{\pi}{2} - 2x\right) = 1 + 2\cos^2\left(x - \frac{3\pi}{4}\right)$$

Giải

(2) $\Leftrightarrow \sin\left(2x - \frac{\pi}{3}\right) = \sin\left(\frac{\pi}{2} - x\right) \Leftrightarrow \left[\begin{array}{ll}x = \frac{5\pi}{18} + k\frac{2\pi}{3} (k \in Z) & (a)\\ x = \frac{5\pi}{6} + l2\pi \ \ (l \in Z) & (b)\end{array}\right.$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

Bài 155: Giải phương trình: $\sin 2x + \sin x - \frac{1}{2\sin x} - \frac{1}{\sin 2x} = 2\cot 2x$

Giải

(1) $\Leftrightarrow \begin{cases} -\cos^2 2x - \cos x \cos 2x = 2\cos 2x \\ \sin 2x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow$ cos2x = 0 $\Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + k\frac{\pi}{2}$

Bài 156: Giải phương trình: $\frac{3\sin 2x - 2\sin x}{\sin 2x.\cos x} = 2$ (1)

Giải

(1) $\Leftrightarrow \begin{cases} 2(1-\cos x)\sin x(2\cos x - 1) = 0 \\ \sin x \neq 0,\ \cos x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow$ 2cosx – 1 = 0 $\Leftrightarrow x = \pm\frac{\pi}{3} + k2\pi$

Bài 157: Giải phương trình: $\cos 2x + 5 = 2(2 - \cos x)(\sin x - \cos x)$ (1)

Giải

(1) $\Leftrightarrow (\cos x - \sin x)^2 - 4(\cos x - \sin x) - 5 = 0 \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{2} + k2\pi \vee x = \pi + k2\pi$

Bài 158: Tìm các nghiệm thực của phương trình sau thoả mãn $1 + \log_{\frac{1}{3}} x \geq 0$:

$\sin x.\tan 2x + \sqrt{3}(\sin x - \sqrt{3}\tan 2x) = 3\sqrt{3}$

Giải

(2) $\Leftrightarrow (\sin x - 3)(\tan 2x + \sqrt{3}) = 0 \Leftrightarrow x = -\frac{\pi}{6} + k\frac{\pi}{2}; k \in Z$

Kết hợp với điều kiện ta được k = 1; 2 nên $x = \frac{\pi}{3}; x = \frac{5\pi}{6}$

Bài 159: Giải phương trình: $\cos 3x \cos^3 x - \sin 3x \sin^3 x = \frac{2 + 3\sqrt{2}}{8}$

Giải

(1) $\Leftrightarrow$ cos4x = $\frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow x = \pm\frac{\pi}{16} + k\frac{\pi}{2}$

Bài 160: Giải phương trình: 9sinx + 6cosx – 3sin2x + cos2x = 8

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

Giải

PT ⇔ (1– sinx)(6cosx + 2sinx – 7) = 0 ⇔ 1– sinx = 0 ⇔ $x=\frac{\pi}{2}+k2\pi$

Bài 161: Tìm nghiệm của phương trình: $\cos x+cos^2x+\sin^3x=2$ thoả mãn : $|x-1|<3$

Giải

PT ⇔ $(\cos x-1)(\cos x-\sin x-\sin x.\cos x+2)=0$ ⇔ $x=k2\pi$. Vì $|x-1|<3\Leftrightarrow -2<x<4$

nên nghiệm là: x = 0

Bài 162: Giải phương trình: $\frac{(\sin 2x-\sin x+4)\cos x-2}{2\sin x+\sqrt{3}}=0$

Giải

Bài 163: Giải phương trình: $|\sin x-\cos x|+4\sin 2x=1$.

Giải

PT ⇔ $\Leftrightarrow\begin{cases}(2\cos x-1)(\sin x\cos x+2)=0\\2\sin x+\sqrt{3}\neq 0\end{cases}$ ⇔ $x=\frac{\pi}{3}+k2\pi$

Bài 164: Giải phương trình: cos^{2}3x.cos2x – cos^{2}x = 0.

Giải

Đặt $t=|\sin x-\cos x|$, $t\geq 0$. PT ⇔ $4t^2-t-3=0$ ⇔ $x=k\frac{\pi}{2}$.

Bài 165: Giải phương trình. $\frac{3\sin 2x-2\sin x}{\sin 2x.\cos x}=2$

Giải

Dùng công thức hạ bậc. ĐS: $x=k\frac{\pi}{2}\ (k\in Z)$

Bài 166: Giải phương trình: $4\cos^4 x - \cos 2x - \frac{1}{2}\cos 4x + \cos\frac{3x}{4} = \frac{7}{2}$

Giải

PT $\Leftrightarrow \begin{cases} 2(1-\cos x)(\sin 2x - \sin x) = 0 \\ \sin x \neq 0,\ \cos x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow x = \pm\frac{\pi}{3} + k2\pi$

Bài 167 : Giải phương trình: $\frac{\cos^2 x.(\cos x - 1)}{\sin x + \cos x} = 2(1 + \sin x)$

Giải

PT $\Leftrightarrow \cos 2x + \cos\frac{3x}{4} = 2 \Leftrightarrow \begin{cases} \cos 2x = 1 \\ \cos\frac{3x}{4} = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = k\pi \\ x = \frac{m8\pi}{3} \end{cases} (k; m \in \mathbb{Z}) \Leftrightarrow x = 8n\pi$

Bài 168: Giải phương trình: $1 + \sin\frac{x}{2}\sin x - \cos\frac{x}{2}\sin^2 x = 2\cos^2\left(\frac{\pi}{4} - \frac{x}{2}\right)$

Giải

PT $\Leftrightarrow \sin x\left(\sin\frac{x}{2} - 1\right)\left(2\sin^2\frac{x}{2} + 2\sin\frac{x}{2} + 1\right) = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = k\pi \\ x = \pi + k4\pi \end{array}\right. \Leftrightarrow x = k\pi$

Bài 169: Giải phương trình: $\frac{\sin^3 x.\sin 3x + \cos^3 x\cos 3x}{\tan\left(x - \frac{\pi}{6}\right)\tan\left(x + \frac{\pi}{3}\right)} = -\frac{1}{8}$

Giải

Điều kiện: $\sin\left(x - \frac{\pi}{6}\right)\sin\left(x + \frac{\pi}{3}\right)\cos\left(x - \frac{\pi}{6}\right)\cos\left(x + \frac{\pi}{3}\right) \neq 0$

Ta có $\tan\left(x - \frac{\pi}{6}\right)\tan\left(x + \frac{\pi}{3}\right) = \tan\left(x - \frac{\pi}{6}\right)\cot\left(\frac{\pi}{6} - x\right) = -1$

PT $\Leftrightarrow \sin^3 x.\sin 3x + \cos^3 x\cos 3x = \frac{1}{8}$

$\Leftrightarrow \frac{1 - \cos 2x}{2} \cdot \frac{\cos 2x - \cos 4x}{2} + \frac{1 + \cos 2x}{2} \cdot \frac{\cos 2x + \cos 4x}{2} = \frac{1}{8}$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

$$\Leftrightarrow 2(\cos 2x+\cos 2x\cos 4x)=\frac{1}{2}\Leftrightarrow \cos^3 2x=\frac{1}{8}\Leftrightarrow \cos 2x=\frac{1}{2} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x=\frac{\pi}{6}+k\pi \ \ (loaïi) \\ x=-\frac{\pi}{6}+k\pi \end{array}\right.$$

Vậy phương trình có nghiệm $x=-\frac{\pi}{6}+k\pi, (k\in\mathbb{Z})$

Bài 170: Giải phương trình: $\sin^3 x.(1+\cot x)+\cos^3 x(1+\tan x)=\sqrt{2\sin 2x}$.

Giải

ĐKXĐ: $x\neq\frac{k\pi}{2}$ sao cho $\sin 2x\geq 0$.

Khi đó, VT = $\sin^3 x+\cos^3 x+\sin^2 x\cos x+\cos^2 x\sin x$

$= (\sin x+\cos x)(\sin^2 x-\sin x\cos x+\cos^2 x)+\sin x\cos x(\sin x+\cos x) = \sin x+\cos x$

PT $\Leftrightarrow \sin x+\cos x=\sqrt{2\sin 2x}\Leftrightarrow \begin{cases}\sin x+\cos x\geq 0\\ (\sin x+\cos x)^2=2\sin 2x \quad (1)\end{cases}$

(1) $\Leftrightarrow 1+\sin 2x=2\sin 2x\Leftrightarrow \sin 2x=1(>0) \Leftrightarrow 2x=\frac{\pi}{2}+2k\pi\Leftrightarrow x=\frac{\pi}{4}+k\pi$

Để thoả mãn điều kiện $\sin x+\cos x\geq 0$, các nghiệm chỉ có thể là: $x=\frac{\pi}{4}+2k\pi$

Bài 171: Tìm giá trị nhỏ nhất của hàm số: y = $\frac{\cos x}{\sin^2 x(2\cos x-\sin x)}$ với 0 < x ≤ $\frac{\pi}{3}$.

Giải

Với $0<x\leq\frac{\pi}{3}$ thì $0<\tan x\leq\sqrt{3}$ và $\sin x\neq 0, \cos x\neq 0,\ 2\cos x-\sin x\neq 0$

- $y=\dfrac{\frac{\cos x}{\cos^3 x}}{\frac{\sin^2 x}{\cos^2 x}.\frac{2\cos x-\sin x}{\cos x}}=\dfrac{1+\tan^2 x}{\tan^2 x(2-\tan x)}=\dfrac{1+\tan^2 x}{2\tan^2 x-\tan^3 x}$

- Đặt: $t=\tan x;\ 0<t\leq\sqrt{3} \ \Rightarrow\ y=f(t)=\frac{1+t^2}{2t^2-t^3};\ 0<t\leq\sqrt{3}$

$f'(t)=\dfrac{t^4+3t^2-4t}{(2t^2-t^3)^2}=\dfrac{t(t^3+3t-4)}{(2t^2-t^3)^2}=\dfrac{t(t-1)(t^2+t+4)}{(2t^2-t^3)^2}\Leftrightarrow f'(t)=0\Leftrightarrow (t=0\vee t=1).$

- Từ BBT ta có: $\min f(t)=2 \Leftrightarrow t=1 \Leftrightarrow x=\frac{\pi}{4}$. Vậy: $\underset{\left(0;\frac{\pi}{3}\right]}{miny}=2\ khi\ x=\frac{\pi}{4}$.

Bài 172: Giải phương trình: $\sin\left(3x-\frac{\pi}{4}\right)=\sin 2x\sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right)$.

Giải

PT $\Leftrightarrow$ $\sin 3x-\cos 3x=\sin 2x(\sin x+\cos x)$

$$\Leftrightarrow (\sin x+\cos x)(\sin 2x-1)=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\sin x+\cos x=0\\ \sin 2x-1=0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\tan x=-1\\ \sin 2x=1\end{array}\right.$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x=-\frac{\pi}{4}+k\pi\\ x=\frac{\pi}{4}+k\pi\end{array}\right. \Leftrightarrow x=\pm\frac{\pi}{4}+k\pi$$

Bài 173: Giải phương trình: $\cos^2x+\cos x+\sin^3x=0$

Giải

PT $\Leftrightarrow$ $\cos x(1+\cos x)+8\sin^3\frac{x}{2}\cos^3\frac{x}{2}=0 \Leftrightarrow 2\cos^2\frac{x}{2}\left[\cos x+(1-\cos x)\sin x\right]=0$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos\frac{x}{2}=0\\ \sin x+\cos x-\sin x.\cos x=0\end{array}\right.$$

Bài 174: Giải phương trình: $\cos 3x-\cos 2x+\cos x=\frac{1}{2}$

Giải

- Nếu $\cos\frac{x}{2}=0 \Leftrightarrow x=\pi+k2\pi, k\in Z$, phương trình vô nghiệm.

- Nếu $\cos\frac{x}{2}\neq 0 \Leftrightarrow x\neq \pi+k2\pi, k\in Z$, nhân hai vế phương trình cho $2\cos\frac{x}{2}$ ta được:

$$2\cos\frac{x}{2}\cos 3x-2\cos\frac{x}{2}\cos 2x+2\cos\frac{x}{2}\cos x=\cos\frac{x}{2} \xleftrightarrow{\text{tích thành tổng}} \cos\frac{7x}{2}=0$$

$\Leftrightarrow x=\frac{\pi}{7}+k\frac{2\pi}{7}, k\in\mathbb{Z}$, đối chiếu điều kiện: $k\neq 3+7m$, $m\in Z$.

Bài 175: Tìm tổng tất cả các nghiệm x thuộc [2; 40] của phương trình: sinx – cos2x = 0.

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

Giải

Ta có: sinx – cos2x = 0 ⇔ $2\sin^2x$ + sinx –1 = 0 ⇔ $x=\frac{\pi}{6}+k\frac{2\pi}{3},k\in\mathbb{Z}$.

Vì x ∈[2; 40] nên $2\le\frac{\pi}{6}+k\frac{2\pi}{3}\le 40\Rightarrow\frac{3}{2\pi}\left(2-\frac{\pi}{6}\right)\le k\le\frac{3}{2\pi}\left(40-\frac{\pi}{6}\right)$

⇒ 0,7 ≤ k ≤ 18,8 ⇒ k $\in\{1,2,3,...,18\}$.

Gọi S là tổng các nghiệm thoả YCBT: S = $18.\frac{\pi}{6}+\frac{2\pi}{3}(1+2+3+...+18)=117\pi$.

2) Điều kiện: $1<x<3$. PT ⇔ $\begin{cases}\log_2(x+1)+\log_2(3-x)-\log_2(x-1)=0\\1<x<3\end{cases}$

⇔ $(x+1)(3-x)=x-1\Leftrightarrow x^2+x-4=0\Leftrightarrow x=\frac{1\pm\sqrt{17}}{2}$ (tmđk)

Bài 176: Giải phương trình: $\tan\left(x-\frac{\pi}{6}\right)\tan\left(x+\frac{\pi}{3}\right).\sin 3x=\sin x+\sin 2x$

Giải

Điều kiện: $\cos\left(x-\frac{\pi}{6}\right).\cos\left(x+\frac{\pi}{3}\right)\neq 0$

PT $\Rightarrow\frac{\sin\left(x-\frac{\pi}{6}\right)\sin\left(x+\frac{\pi}{3}\right)}{\cos\left(x-\frac{\pi}{6}\right)\cos\left(x+\frac{\pi}{3}\right)}\sin 3x=\sin x+\sin 2x$ ⇒ – sin3x = sinx + sin2x

⇔ sin2x(2cosx + 1) = 0 ⇔ $\left[\begin{array}{l}\sin 2x=0\\\cos x=-\frac{1}{2}\end{array}\right.\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}x=\frac{k\pi}{2}\\x=\pm\frac{2\pi}{3}+k2\pi\end{array}\right.$

Kết hợp điều kiện, nghiệm của phương trình là: $\left[\begin{array}{l}x=\frac{k\pi}{2}\\x=-\frac{2\pi}{3}+2k\pi\end{array}\right.$

Bài 177 : Giải phương trình :

$$2\cos x+\frac{1}{3}\cos^2(x+3\pi)=\frac{8}{3}+\sin 2(x-\pi)+3\cos\left(x+\frac{21\pi}{2}\right)+\frac{1}{3}\sin^2x.$$

Giải

PT ⇔ $(1-\sin x)(6\cos x+\sin x-8)=0\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}1-\sin x=0\\6\cos x+\sin x-8=0\end{array}\right.\Leftrightarrow 1-\sin x=0$

Bài 178: Giải phương trình: $\sin 2x+\sin x-\frac{1}{2\sin x}-\frac{1}{\sin 2x}=2\cot 2x$

Giải

PT $\Leftrightarrow -\cos^2 2x-\cos x\cos 2x=2\cos 2x$ và $\sin 2x\neq 0$

$\Leftrightarrow \cos 2x=0 \vee 2\cos^2 x+\cos x+1=0 (VN) \Leftrightarrow \cos 2x=0 \Leftrightarrow 2x=\frac{\pi}{2}+k\pi \Leftrightarrow x=\frac{\pi}{4}+k\frac{\pi}{2}$

Bài 179: Giải phương trình: $\frac{\sqrt{2}\sin\left(\frac{\pi}{4}-x\right)}{\cos x}(1+\sin 2x)=1+\tan x$

Giải

Điều kiện $\cos x\neq 0\Leftrightarrow x\neq\frac{\pi}{2}+k\pi, k\in\mathbb{Z}$.

Ta có PT $\Leftrightarrow \frac{\cos x-\sin x}{\cos x}(\cos x+\sin x)^2=\frac{\cos x+\sin x}{\cos x} \Leftrightarrow (\cos x+\sin x)(\cos 2x-1)=0$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}\cos x+\sin x=0\\ \cos 2x-1=0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}x=-\frac{\pi}{4}+m\pi\\ x=m\pi\end{array}\right., m\in\mathbb{Z}$.

Bài 180: Giải phương trình: $\tan^2 x-\tan^2 x.\sin^3 x+\cos^3 x-1=0$

Giải

ĐK: $x\neq\frac{\pi}{2}=k\pi$. PT $\Leftrightarrow \tan^2 x(1-\sin^3 x)-(1-\cos^3 x)=0 \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow (1-\cos x)(1-\sin x)(\sin x-\cos x)(\sin x+\cos x+\sin x\cos x)=0$

$\Leftrightarrow x=k2\pi;\ x=\frac{\pi}{4}+k\pi;\ x=\frac{\pi}{4}+\alpha+k2\pi;\ x=\frac{\pi}{4}-\alpha+k2\pi$

Bài 181: Giải phương trình: $2\cos 3x+\sqrt{3}\sin x+\cos x=0$

Giải

PT $\Leftrightarrow \cos\left(x-\frac{\pi}{3}\right)=-\cos 3x \Leftrightarrow \cos\left(x-\frac{\pi}{3}\right)=\cos(\pi-3x) \Leftrightarrow x=\frac{\pi}{3}+\frac{k\pi}{2}$

Bài 182: Giải phương trình: $\frac{\sin^6 x+\cos^6 x}{\cos^2 x-\sin^2 x}=\frac{1}{4}\tan 2x$

Giải

Điều kiện: cos2x $\neq 0$ $\Leftrightarrow x \neq \frac{\pi}{4}+\frac{k\pi}{2}\ (k\in\mathbb{Z})$

PT $\Rightarrow 1-\frac{3}{4}\sin^2 2x=\frac{1}{4}\sin 2x$ $\Rightarrow 3\sin^2 2x + \sin 2x - 4 = 0$

$\Rightarrow \sin 2x = 1 \Rightarrow x=\frac{\pi}{4}+k\pi$ (không thoả). Vậy phương trình vô nghiệm.

Bài 183: Giải phương trình: $\cos 3x\cos^3 x - \sin 3x\sin^3 x = \frac{2+3\sqrt{2}}{8}$

Giải

PT $\Leftrightarrow \cos 4x=\frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow x=\pm\frac{\pi}{16}+k\frac{\pi}{2}, k\in Z$

Bài 184: Giải phương trình : $\cos^3 x\cos 3x+\sin^3 x\sin 3x=\frac{\sqrt{2}}{4}$

Giải

PT $\Leftrightarrow \cos 2x=\frac{1}{\sqrt{2}} \Leftrightarrow x=\pm\frac{\pi}{8}+k\pi\ (k\in Z)$

Bài 185: Giải phương trình: $\cot x+\sqrt{3+\tan x+2\cot 2x}=3$.

Giải

Điều kiện: $\sin x\cos x\neq 0 \Leftrightarrow x\neq k\frac{\pi}{2}$.

Ta có: $2\cot 2x=2\frac{\cos 2x}{\sin 2x}=2\frac{\cos^2 x-\sin^2 x}{2\sin x\cos x}=\cot x-\tan x$.

PT $\Leftrightarrow \sqrt{3+\cot x}=3-\cot x \Leftrightarrow \begin{cases}\cot x\leq 3\\ \cot^2 x-7\cot x+6=0\end{cases} \Leftrightarrow \cot x=1 \Leftrightarrow x=\frac{\pi}{4}+k\pi, k\in\mathbb{Z}$

Bài 186: Giải phương trình: $2\cos^2\left(\frac{\pi}{4}-3x\right)-4\cos 4x-15\sin 2x=21$

Giải

$$\text{PT} \Leftrightarrow \sin^3 2x - 2\sin^2 2x + 3\sin 2x + 6 = 0 \Leftrightarrow \sin 2x = -1 \Leftrightarrow x = -\frac{\pi}{4} + k\pi$$

Bài 187: Giải phương trình: $(1-4\sin^2 x)\sin 3x = \frac{1}{2}$

Giải

Nhận xét: cosx = 0 không phải là nghiệm của PT. Nhân 2 vế của PT với cosx, ta được:

$$\text{PT} \Leftrightarrow 2\sin 3x(4\cos^3 x - 3\cos x) = \cos x \Leftrightarrow 2\sin 3x.\cos 3x = \cos x$$

$$\Leftrightarrow \sin 6x = \sin\left(\frac{\pi}{2} - x\right)$$

$$\Leftrightarrow x = \frac{\pi}{14} + \frac{k2\pi}{7} \vee x = \frac{\pi}{10} + \frac{k2\pi}{5}$$

Bài 188: Giải phương trình: $\sin x + \frac{1}{2}\sin 2x = 1 + \cos x + \cos^2 x$

Giải

$$\text{PT} \Leftrightarrow (\sin x - 1)(\sin x + \cos x + 2) = 0 \Leftrightarrow \sin x = 1 \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{2} + k2\pi.$$

Bài 189: Giải phương trình: $\frac{3\sin x + 3\tan x}{\tan x - \sin x} - 2\cos x = 2$

Giải

Điều kiện: $\begin{cases} \cos x \neq 0 \\ \sin x \neq 0 \end{cases}$. PT $\Leftrightarrow \cos x = -\frac{1}{2} \Leftrightarrow x = \pm\frac{2\pi}{3} + k2\pi$.

Bài 190: Giải phương trình: $\frac{1}{\tan x + \cot 2x} = \frac{\sqrt{2}(\cos x - \sin x)}{\cot x - 1}$

Giải

Điều kiện: $\begin{cases} \sin x \neq 0 \\ \cos x \neq 0 \\ \cot x \neq 1 \end{cases}$. PT $\Leftrightarrow \cos x = \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow x = -\frac{\pi}{4} + k2\pi$.

Bài 191: Giải phương trình: $\sin 3x - 3\sin 2x - \cos 2x + 3\sin x + 3\cos x - 2 = 0$

Giải

$\sin 3x - 3\sin 2x - \cos 2x + 3\sin x + 3\cos x - 2 = 0 \Leftrightarrow$

$(\sin 3x + \sin x) + 2\sin x - 3\sin 2x - (\cos 2x + 2 - 3\cos x) = 0$

$\Leftrightarrow 2\sin 2x.\cos x + 2\sin x - 6.\sin x.\cos x - (2\cos^2 x - 3\cos x + 1) = 0$

$\Leftrightarrow 2\sin x\cos^2 x + 2\sin x - 6\sin x\cos x - (2\cos^2 x - 3\cos x + 1) = 0$

$\Leftrightarrow (2\sin x - 1)(2\cos^2 x - 3\cos x + 1) = 0 \Leftrightarrow \sin x = \frac{1}{2}, \cos x = 1, \cos x = \frac{1}{2}$

+) $\sin x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{6} + k2\pi, x = \frac{5\pi}{6} + k2\pi$

+) $\cos x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow x = \pm\frac{\pi}{3} + k2\pi$

+) $\cos x = 1 \Leftrightarrow x = k2\pi$

KL: Vậy phương trình có 5 họ nghiệm như trên.

Bài 192: Giải phương trình: $\frac{(2\sin x + 1)(3\cos 4x + 2\sin x) + 4\cos^2 x + 1}{1 + \sin x} = 8 \quad (x \in \mathbb{R})$

Giải

$$\frac{(2\sin x + 1)(3\cos 4x + 2\sin x) + 4\cos^2 x + 1}{1 + \sin x} = 8 \qquad (1)$$

Đk: $1 + \sin x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq \frac{-\pi}{2} + l2\pi, l \in \mathbb{Z} \qquad (*)$

$\text{PT}(1) \Leftrightarrow (2\sin x + 1)(3\cos 4x + 2\sin x) + 4\cos^2 x + 1 = 8 + 8\sin x$

$\Leftrightarrow (2\sin x + 1)(3\cos 4x + 2\sin x) = 4\sin^2 x + 8\sin x + 3$

$\Leftrightarrow (2\sin x + 1)(3\cos 4x + 2\sin x) = (2\sin x + 1)(2\sin x + 3)$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} 2\sin x + 1 = 0 \\ \cos 4x = 1 \end{array}\right.$

- Với $2\sin x + 1 = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = -\frac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = \frac{7\pi}{6} + k2\pi \end{array}\right.$
- Với $\cos 4x = 1 \Leftrightarrow x = \frac{k\pi}{2}$

Kết hợp với điều kiện $(*)$ $\text{PT}(1)$ có các nghiệm $x = -\frac{\pi}{6} + k\frac{2\pi}{3}$

$x = k\pi, \ k \in \mathbb{Z}$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

Bài 193: Giải phương trình sau:

$$4\sin^2\left(x+\frac{\pi}{2}\right)+\cos(3x+2013\pi)-2\sin\left(\frac{5\pi}{2}-2x\right)=2+\sin\left(x-\frac{\pi}{2}\right)$$

Giải

PT $\Leftrightarrow 4\cos^2x-\cos3x-2\cos2x=2-\cos x$

$\Leftrightarrow \cos3x=\cos x$

$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l}3x=x+k2\pi\\3x=-x+k2\pi\end{array}\right.$

$\Leftrightarrow x=k\frac{\pi}{2}$.

Bài 194: Giải phương trình: $\cos 2x+\frac{\sin 3x-\cos 3x}{2\sin 2x-1}=\sin x(1+\tan x)$.

Giải

Đk $\begin{cases}\sin 2x\neq\frac{1}{2}\\ \cos x\neq 0\end{cases}$ (*). Với đk (*) phương trình đã cho tương đương:

$\cos 2x+\frac{3\sin x-4\sin^3x-4\cos^3x+3\cos x}{2\sin 2x-1}=\sin(1+\tan x)$

$\Leftrightarrow \cos^2x-\sin^2x+\frac{(\sin x+\cos x)(2\sin 2x-1)}{2\sin 2x-1}=\frac{\sin x(\sin x+\cos x)}{\cos x}$ $\Leftrightarrow \left[\begin{array}{ll}\sin x+\cos x=0 & (1)\\ \cos x-\sin x+1=\frac{\sin x}{\cos x} & (2)\end{array}\right.$

$(1)\Leftrightarrow \tan x=-1\Leftrightarrow x=-\frac{\pi}{4}+k\pi, k\in\mathbb{Z}$

$(2)\Leftrightarrow(\cos x-\sin x)(1+\cos x)=0\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}\cos x-\sin x=0\\1+\cos x=0\end{array}\right.\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}\tan x=1\\ \cos x=-1\end{array}\right.\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}x=\frac{\pi}{4}+k\pi\\x=\pi+k2\pi\end{array}\right.$ $(k\in\mathbb{Z})$

So với đk (*) suy ra các họ nghiệm của pt là: $x=\pm\frac{\pi}{4}+k\pi, x=\pi+k2\pi, k\in\mathbb{Z}$

Bài 195: Giải phương trình $\tan(x+\frac{\pi}{6}).\tan(x-\frac{\pi}{6})=2\cos2x-1$.

Giải

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email:** caotua5lg3@gmail.com

ĐK: $\begin{cases} \cos(x+\frac{\pi}{6}) \neq 0 \\ \cos(x-\frac{\pi}{6}) \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} (x+\frac{\pi}{6}) \neq \frac{\pi}{2}+k\pi \\ (x-\frac{\pi}{6}) \neq \frac{\pi}{2}+k\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq \frac{\pi}{3}+k\pi \\ x \neq \frac{2\pi}{3}+k\pi \end{cases}$

Ta có:

$$VT = \frac{\sin(x+\frac{\pi}{6}).\sin(x-\frac{\pi}{6})}{\cos(x+\frac{\pi}{6}).\cos(x-\frac{\pi}{6})} = \frac{\frac{1}{4}-\frac{1}{2}\cos 2x}{\frac{1}{2}\cos 2x+\frac{1}{4}} = \frac{1-2\cos 2x}{2\cos 2x+1}$$

Vậy $PT \Leftrightarrow (1-2\cos 2x)(2\cos 2x+2)=0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \cos 2x = \frac{1}{2} \\ \text{cos2x=-1} \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} 2x = \pm\frac{\pi}{3}+k2\pi \\ \text{2x=}\pi+k2\pi \end{array}\right. \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x = \pm\frac{\pi}{6}+k\pi \\ \text{x=}\frac{\pi}{2}+k\pi \end{array}\right.$

Đối chiếu đk ta có: $x = \pm\frac{\pi}{6}+k\pi; \text{x=}\frac{\pi}{2}+k\pi$ là các họ nghiệm của phương trình

Bài 196: Giải phương trình $2\cos^2 x+2\sqrt{3}\sin x\cos x+1=3(\sin x+\sqrt{3}\cos x)$.

Giải

$2\cos^2 x+2\sqrt{3}\sin x\cos x+1=3(\sin x+\sqrt{3}\cos x) \Leftrightarrow (\sin x+\sqrt{3}\cos x)^2-3(\sin x+\sqrt{3}\cos x)=0$

$\Leftrightarrow \sin x+\sqrt{3}\cos x=0 \vee \sin x+\sqrt{3}\cos x=3$ (1)

Phương trình $\sin x+\sqrt{3}\cos x=3$ vô nghiệm vì $1^2+(\sqrt{3})^2<3^2$

Nên (1) $\Leftrightarrow \tan x=-\sqrt{3} \Leftrightarrow x=-\frac{\pi}{3}+k\pi \quad (k\in\mathbb{Z})$. Vậy, PT có nghiệm là: $x=-\frac{\pi}{3}+k\pi \quad (k\in\mathbb{Z})$.

Bài 197: Giải phương trình $\sqrt{3}\sin x - 3\cos x - 2 = \cos 2x - \sqrt{3}\sin 2x$

Giải

$\sqrt{3}\sin x - 3\cos x - 2 = \cos 2x - \sqrt{3}\sin 2x$ (1) (1) $\Leftrightarrow \sqrt{3}\sin x(2\cos x + 1) = 2\cos^2 x + 3\cos x + 1$

$\Leftrightarrow (2\cos x + 1)(\cos x - \sqrt{3}\sin x + 1) = 0 \Leftrightarrow \cos x = -\frac{1}{2}$ hoặc $\cos x - \sqrt{3}\sin x + 1 = 0$ (1')

* $\cos x = -\frac{1}{2} \Leftrightarrow x = \pm\frac{2\pi}{3} + k2\pi$

(1') $\Leftrightarrow \cos(x + \frac{\pi}{3}) = -\frac{1}{2} \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{3} + k2\pi$ hoặc $x = -\pi + k2\pi$

Bài 198: Giải phương trình : $\frac{\sin^4 x+\cos^4 x}{\sin 2x} = \frac{1}{2}(\tan x+\cot x)$

Giải

$$\frac{\sin^4 x+\cos^4 x}{\sin 2x}=\frac{1}{2}\left(\tan x+\cot x\right)\ (1)$$

Điều kiện: $\sin 2x\neq 0$

$$(1)\Leftrightarrow \frac{1-\frac{1}{2}\sin^2 2x}{\sin 2x}=\frac{1}{2}\left(\frac{\sin x}{\cos x}+\frac{\cos x}{\sin x}\right)\Leftrightarrow \frac{1-\frac{1}{2}\sin^2 2x}{\sin 2x}=\frac{1}{\sin 2x}\Leftrightarrow 1-\frac{1}{2}\sin^2 2x=1\quad\Leftrightarrow \sin 2x=0$$

Vậy phương trình đã cho vô nghiệm.

Bài 199: Giải phương trình: $2\cos 6x+2\cos 4x-\sqrt{3}\cos 2x=\sin 2x+\sqrt{3}$

Giải

$$2\cos 6x+2\cos 4x-\sqrt{3}\cos 2x=\sin 2x+\sqrt{3}\Leftrightarrow 4\cos 5x\cos x=2\sin x\cos x+2\sqrt{3}\cos^2 x$$

$$\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}\cos x=0\\ 2\cos 5x=\sin x+\sqrt{3}\cos x\end{array}\right.\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}\cos x=0\\ \cos 5x=\cos(x-\frac{\pi}{6})\end{array}\right.\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}x=\frac{\pi}{2}+k\pi\\ x=-\frac{\pi}{24}+\frac{k\pi}{2}\\ x=\frac{\pi}{36}+\frac{k\pi}{3}\end{array}\right.$$

Bài 200: Giải phương trình : $\cos^2\left(\frac{\pi}{3}+x\right)+\cos^2\left(\frac{\pi}{3}-x\right)=\frac{4-\sin x}{2}$

Giải

Ta có: $\cos^2\left(\frac{\pi}{3}+x\right)+\cos^2\left(\frac{\pi}{3}-x\right)=\frac{4-\sin x}{2}\Leftrightarrow \frac{1+\cos\left(\frac{2\pi}{3}+2x\right)}{2}+\frac{1+\cos\left(\frac{2\pi}{3}-2x\right)}{2}=\frac{4-\sin x}{2}$

$$\Leftrightarrow \sin x-2+\cos\left(\frac{2\pi}{3}+2x\right)+\cos\left(\frac{2\pi}{3}-2x\right)=0\Leftrightarrow \sin x-2+2\cos\frac{2\pi}{3}\cos 2x=0$$

$$\Leftrightarrow \sin x-2-\cos 2x=0\Leftrightarrow 2\sin^2 x+\sin x-3=0$$

$$\Leftrightarrow\left[\begin{array}{l}\sin x=1\\ \sin x=-\frac{3}{2}(VN)\end{array}\right.\Leftrightarrow x=\frac{\pi}{2}+k2\pi\quad (k\in Z)$$

Chủ biên: Cao Văn Tú **Email: caotua5lg3@gmail.com**

- ***Tài liệu do tập thể tác giả biên soạn:***
  8. ***Cao Văn Tú – CN.Mảng Toán – Khoa CNTT – Trường ĐH CNTT&TT Thái Nguyên (Chủ biên)***
  9. ***Cô Trần Thị Ngọc Loan – CLB Gia Sư Thái Nguyên(Đồng chủ biên).***
  10. ***Thầy Vũ Khắc Mạnh – CLB Gia sư Bắc Giang (Tư vấn).***
  11. ***Nguyễn Thị Kiều Trang – SV Khoa Toán – Trường ĐHSP Thái Nguyên.***
  12. ***Nguyễn Trường Giang – Khoa CNTT – Trường ĐH CNTT&TT Thái Nguyên.***
  13. ***Lý Thị Thanh Nga – SVNC – Khoa Toán – Trường ĐH SP Thái Nguyên.***
  14. ***Ngô Thị Lý – Khoa CNTT – Trường ĐH CNTT&TT Thái Nguyên.***

- ***Tài liệu được lưu hành nội bộ - Nghiêm cấm sao chép dưới mọi hình thức.***
- ***Nếu chưa được sự đồng ý của ban Biên soạn mà tự động post tài liệu thì đều được coi là vi phạm nội quy của nhóm.***
- ***Tài liệu đã được bổ sung và chỉnh lý lần thứ 2.***

Tuy nhóm Biên soạn đã cố gắng hết sức nhưng cũng không thể tránh khỏi sự sai xót nhất định.

Rất mong các bạn có thể phản hồi những chỗ sai xót về địa chỉ email: caotua5lg3@gmail.com !
Xin chân thành cám ơn!!!

Chúc các bạn học tập và ôn thi thật tốt!!!

Thái Nguyên, tháng 07năm 2014

Trưởng nhóm Biên soạn

Cao Văn Tú